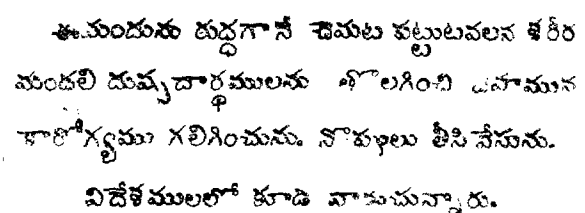

1

No. 186
సంచిక ౧౩౬

గొప్ప గొప్పవారే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష చీటి మూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

నాళ్ళు లిడు నంజీవివంటిది

చక్క-విజయ్ తో నహా సీసా 1-కి ద్దు 0—0—0; డజన్ 1-కి ద్దు 0—4—0. ప్రతియింట నుండునని
అప్పుతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

40 నం. ముల
నుండి
వాడుకలో
నున్నది.
భద్రమైన
బైసికిలు

అమోఘమైన బైకు డన్ లప్ టైరులతో సహా ధర 1-కి రూ 109—12—0.
శ్రేష్ఠమైనది.

తక్కువ ధరలో కావలసినవారు హయ్యుల్స్ పాపులరు సైకిల్ నే తప్పకొనుట శ్రేయస్కరము

మిక్కిలి సరసమైన ధర ప్రకారము దొరకును.

మా ప్రస్తుతము రైట్లులో నున్నవాటితో దీనిని సరిపోల్పుటకు వీలులేదు.

ఇది బ్రిటిషువారిచే మిక్కిలి మేలైన సామానులతో చాలకాలమువరకు మన్ననలు
అభివృద్ధిచేయబడిన పదతుల ననుసరించి తయారుచేయబడినది.

ప్రతి సంవత్సరమును వేనకువేలు విక్రయము.

ప్రేముకు ఎనామెలు వేయుటకు మునుపు తుక్కుపట్టకుండుటకై
కాస్తి పెట్టడు చేయబడుట చాల ముఖ్యవిషయము.

దీనిని గురించి యిదివరలో వాడుచున్న లెక్కలేనవారిని అడిగి వారి అభిప్రాయమును తెలుసుకొనుడు.

పోల్ ఏజ లూ:

ది ఇంగ్లీషు సైకిల్ అండ్ మోటారు ఇంజనీరింగు కంపెనీ,

తేంతివిలాసము:

నెం 9, శాన్ డ్యే, మదరాసు.

“సైకిల్స్” మద్రాసు }

ఇంపీరియల్ సినీమా
హైదరాబాద్, తిరువల్లిక్కేర-చి

6-9-24 శనివారమునుండి 12 9 24 లేదీ శుక్రవారమువరకు
నానంద్రము 8.15 ప్రదీపము 2 ఆంబు గాత్ర 9.30
శని, ఆదివారములో మధ్యాహ్నము 8.15 కూడ గలదు.

మ డ్యేండ్ (1565)

కాస్టన్ కిడ్నీ షేరియల్, ఎడిటోరియల్ కడపటివారం

(953) వెంగుటన్ సిటీ మా

6-9-24 శనివారమునుండి 12-9-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతినిమి 2 ఆటలు రాత్రి 9-80
శని, ఆదివాణములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ ఆటలు

3-వ వారము-8 భాగములు. యూనివర్సల్ గార్డియన్ సీరియల్

“ది బిచ్చం కోరే వారడొక్కరే”

క్రూరమైన అడవివృక్షములు ధీరైన విల్లియం డెస్మాండ్
 యి వలె పోరాడిన సాహసవృత్తములు చూడతగినవి.
 న్యూఢు, కాపిక్ కూడ చూపబడును.

ఫాంటెన్ కలములు

“విలో” స్వేచ్ఛిఫాంతున్ కలము మిక్కిలి మేలైనది
నమ్మకమైనది ధర మిక్కిలి స-సమున్న 7-0-0

"వాల్టర్ బిల్" బిల్డింగ్	8.0.0	"బ్లాక్ బిల్డింగ్"	8.8.0
"పూర్వబిల్"	2.12.0	"బిల్డింగ్"	0.12.0

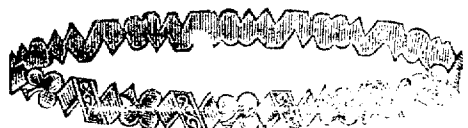
సాధారణ కిక్	0-3-0
-------------	-------

గిరిబద్రుఁడు తిరువలిక్కోణి, వృధాపూ.

2025-1-129 5.5 5.5 5.0

ఈనూ బహు తెలుగురాజుని పేరు లిపి వర్ణించెను. నన్న
మ.కు బర్హునకలకు నాని యాంధక బర్హునకు బెరుగును.

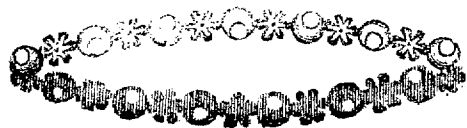
అవ్వకాంచనం డి.బి., మదరాసు .. బొంబాయి.

కావనబంగార

బాలామణి

సూర్యచంద్ర

చిత్రనిచిత్ర గాజులకు పుట్టినిల్లు

ప్రస్తుత వనవాగరికమునకు తెలివబంగారుగాజులు పలురకములలో అనేక కొలతలలో అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.
2 1/2 సవరము మొదలు 6 సవరములవరకు తయారగును.
చేదారము సహా మజారి జత 1-కి రూ 10-0-0
ఒకసారి మానవ్య చేరముచేసిన అంతయు మీకే తెలియును.
సవరము బంగారుకు సీమవెండికి పూచీ యివ్వబడును. (3)
ఉమ్మడి గామయ్య తెట్టి గురుస్వామి తెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు, 25 చైవాబజార్ రోడ్డు- మద్రాసు.

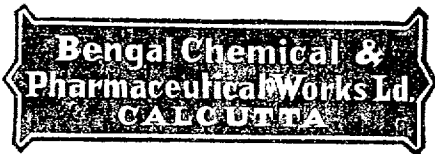
మ లే రి యా, ఇ త ర జ్ఞ ర ము ల కు

వై రె క్కు

ఒక్కటే ఆమోఘమైన గుణమునిచ్చును. దీనిని ఉపయోగించి మంచినీరును, ఆరోగ్యమునుపొందిన లెక్కలేనివారితో ఈ యోగ్యతాపత్ర నిచ్చియున్నాడు. అందువల్లనే

వై రె క్కు అమితముగా

చిత్రయమగుచున్నది. రహస్యమైన ఔషధములుకాదు. ఫారములవ్రాసిన పంపబడును.
బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0-18-0 ని. పి. చార్జీతోసహా రూ 1-2-0.

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

హె.ఆఫీసు మద్రాసు [స్థాపితము 1906]

“యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అస్యూరన్సు కంపెనీ” చేయుచున్న పనిని గురించి కొన్ని అభిప్రాయములు.

“ఈ హిందూదేశీయ భీమాకంపెనీ నిజముగా జయముగాంచిన వాటికింద ప్రస్తుతము చేర్చవచ్చును.”-“ఇస్సూరన్సు అబ్జర్వర్” లండను.

“స్వదేశీ భీమాకంపెనీలలో మిక్కిలి తెలివితోను పోడిమితోను వ్యాపారమునడపునట్టివిబహు కొద్దిగా గలవు అందులో యిదియొకటి” “ఇస్సూరన్సు అండు ఫైనాన్షియల్ రికార్డు” లండను.

కడకటికారి 1000 కి రూ 75 లు చొప్పున బోనసుయివ్వబడినది. ఏజంట్లు నలెను:—కమిషను, జీతము ధారాళముగాయివ్వబడును. ఆంగ్లజిల్లాలకు ఈ దిగువ విలాసమునకు దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

కామరాజు శ్రీనివాసరావుగారు, ఆంగ్లజిల్లాలకు ఛీఫ్ ఏజంట్, శ్రీకృష్ణవిలాసము, గుంటూరు, లేక కె. ఎన్. గోపాలయ్య, మేనేజరు,

అత్యద్భుతకుమారో గని వారి లోక

గుణములేదని రుజువుచేయువారికి రూ 1-5-0-0 లు బహుమాన వివ్వబడును. అప్రాచళ మహారోగములుగ్యారంటీగ కుదుర్చుబడును ఒకడబ్బా వెల రూ 10-0-0 కేకింగపాట్టితే వేరు.

రెడ్డి అండు కో, ప్రొఫెసరులు, యం. సుబ్బారెడ్డి, నోలాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు గోదావరిజిల్లా.

వెలస్వల్పము! ఫలమత్యధికము!! ప్రతియొక్క కుతచ్ఛవ వాడతగినది !!

పాశ్యపు పెంకటాచలపండితులు వారి లోకామయహార కస్తూరిమాలలు:—ఈ డిస్కొవరేషన్ మిక్కిలి విలువదైనకస్తూరి, కంతునుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమాలికలచేర్చి తయారుచేయబడినది. ఇంత విలువగల ఔషధముబీదవారు మొదలు భాగ్యవంతులు వరకు కష్టములేక కొనుటకై 250-300 మూలలు గల బుడ్డి 1-కి ధర 0-4-0 కే యివ్వబడుచున్నది. 6 బు 1-4-0. ప్యాకింగ షోర్టుబ్లస్సుచేత. బిడ్డలు మొదలు పెద్దవరకు సాధారణమైన వ్యాధులన్నిటికి అనుపానభేదములతో వాడవలెను. ఇవిగాక ఈ దిగువ తెలుపబడినవి అత్యద్భుతమగు గుణమునిచ్చును.

వ్యవ్యరాజరసాయనము:—బలహీనము, రక్తిములేనివారు, నిశ్శక్తులు, భూపకశక్తిలేనివారు, అతిక్లిశాకములగు వ్యాధులు కలవారి కిదిరామరసాయనముగోరె. వైద్యాధులను కుదుర్చుటయేగాక మంచిరక్తవృద్ధిని, అద్భుతమైన ధాతువృద్ధినికలిగించును. 2-0-0

మహాభృంగామలకలైలము:—కండ్లుమంట, నిద్రలేమి, మనస్సుకు వ్యాధులము, వినువని శ్రుతిసౌష్ఠ్యమొదలగు పనిచేయకుండుట మొదలగు రోగో, నేత్రరోగములను తప్పక కుదుర్చును. 0-8-0

ద్రుదుపరిహారి:—ఎట్టిరకము తిట్లు, పొడ, ఎంతకాలము నుండియున్నను మూడుపూటలలో మాడిపోవును. 0-4-0
చారిత్రాంజనము: కండ్లలో ఎలుపు, నీళ్లుకారలు, మసక గాయములు, కండ్లలో ప్షి, కండ్లమంట మొదలగునవిమాయమగును 0-8-0
మా ఔషధమున్నియు ధరస్వల్పము, ఫలమధికము. దీనినిజను ఒకసారి మా ఔషధములు కొనినవారికే తెలియును.

పాశ్యపు పెంకటాచలపంతులు, వైద్యకలాధికారి, ప్రధానవైద్యులు.

శ్రీ సీతారాఘవవైద్యశాల, మైసూరు.

(594)

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 10-వ తేది బుధవారము

(1) ధాన్యములు

ననియాలు బా 1-కి రు	80-0-0	మొదలు	42-0-0	వరకు
బియ్యము బస్తాలు		మొదలు		వరకు
మసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి	రు	14-0-0		14-8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా		16-8-0		17-0-0
డిల్లీవి ,, డిటా 45 గలవి		16-8-0		17-0-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి		8-12-0		9-0-0
సువ్వులు		22-0-0		24-0-0

(2) వజ్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205	రు	11-0-0	రు	12-0-0
నెనగలు ,, డిటా		11-4-0		12-8-0
పెసలు ,, డిటా		11-8-0		12-4-0
మినుములు ,, డిటా		18-0-0		16-0-0
ఉలవలు ర 164		9-4-0		11-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	రు	170-0-0		175-0-0
నెయ్యి మ 1-కి		14-0-0		26-0-0
కొండాపురం వేరునెనగపప్పుబా 1-కి		60-0-0		62-0-0
ఇతరప్రదేశము		55-0-0		58-0-0
వేరునెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు 148		మిషకానూనె 186		
ఆముడనునూనె బా 1-కి	రు	190-0-0		

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి	రు	205-0-0		210-0-0
కూరపసుపు		140-0-0		160-0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1-కి రు		105-0-0		140-0-0
గుంటూరుపాయకటు నీలిమండు మణుగు 1-కి రు		45,		50
కాళహ ప్రిపాముకట్టు		60,		70
తెల్లము బా 1-కి	రు	85-0-0		60-0-0
చింతపండు బా 1-కి	రు	80-0-0		49-0-0

(5) ఇనుము

పట్టారకంబా 1-కి వ	రు	32-8-0		38-0-0
చదరం		38-0-0		38-0-0
రవుండు		33-8-0		36-0-0

(6) లోహములు

వెండి 100 కులంకికు	రు	78-0-0		82-0-0
బంగారము, కులము 1-కి	రు	24-2-0		24-10-0
సవగ 1-కి		15-8-0		
ఇత్తడి బా 1-కి	రు	265-0-0		272-0-0
రాగి డిటా	రు	80-0-0		805-0-0
అస్కాచక్కెర బా 1-కి	రు	40-0-0		40-4-0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము	20 డిగ్రీలు	రు	78-0-0	
తొట్టికృష్ణము	డిటా			
సింహం	డిటా			38-0-0
గరం	డిటా			

(8) దూది

బోండా వెట్టు బారన 1-కి	రు	220-0-0		
------------------------	----	---------	--	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	9-12-0		
మధుర నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8-7-0		
పుల్లూరు మేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	8-12-0		
అహమదాబాదు నెం 12 1/2 పెట్టె 1-కి	రు	9-3-0		
డిటా నెం 14 డిటా	రు	10-2-0		
హోలాపూరు నెం 20	రు	12-3-0		
జపాన్ నెం 20	రు	12-4-0		
,, ,, 40 ఏ తేబిలు అయినను	రు	15-18-0		
గోకాకు నెం 12 1/2	రు	9-15-0		
వడ్డాన్ నెం 24 1/2	రు	12-4-0		

సక్సన్ దంతచూరము

నోటిలోని సకలవ్యాధిధులను మాన్యును. పండ్లకోప్పలు, ఇగుళ్లలో నెత్తురు నీముకాటులు వాములు దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీది పొక్కులు తొలగును. ఇదిస్వదేశీ మూలకల మారముతోను ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0-2-0, డజను 1-4-0. టి.ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి, 1191 నెం. 1 ఎ. ఆలంగాతా పిళ్లచిది తిరువల్లికేసీ మద్రాసు

వృత్తాంతలేఖలు

బె జ వా డ

(స్వకీయవిలేఖరి)

జ్యోతిరీ ఉత్సవము

సెప్టెంబరు 5:—ఆనందపట్టణము గారు ప్రజాపితసేవ చేయుటకు ప్రారంభించి ఏబది సంవత్సరములు నిండిన సందర్భమున జ్యోతిరీ ఉత్సవమును జరుపుటకై నిన్న రామమోహన గ్రంథాలయ భవనమునందు సభ జరిగినది. పట్టణములోని పెద్దలందఱు సభ నలంకరించిరి. ప్రిన్సిపల్ సబ్జెక్టును-రా-రాసింగరాజు సుబ్బారావుపంతులుగారు రధ్యక్షతీతపహించిరి. శ్రీయుతులు టి. భువంగరావు, డాక్టరు రామచంద్రరావు, దాసు త్రివిక్రమరావు, రావుసాహెబు శేంకరరావు, మహబూబు అలీషేఖ, వావిలాల శివావధానులు, తుర్కపాటి శేషచలరావు గారఱు ఆనందపట్టణముగారి గొప్పతనమునుగూర్చియు, ఆమె గారు హిందూదేశాభివృద్ధికై చేసినకృషినిగూర్చియు విపులముగ సువన్యసించిరి. దేశములో నున్న అన్ని మతములవారును, అన్ని రాజకీయ కక్షలవారును ఆనందపట్టణముగారి సేవను కొనియాడుటవలన ఆమెగారు దేశమునకు చేసినమహోపకారము స్పష్టపడుచున్నదని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

ప్రకృతి వర్షం

ప్రకృతివర్షంతుల్యవము ఈనెల 31.8.24 తేదీన మ-రా-రా కందుకూరివటుకు శైరమూర్తిపంతులుగారి అధ్యక్షతన కైరవపడినది. ప్రకృతిచికిత్సను గూర్చియు, ప్రకృతి ఆహారమునుగూర్చియు ఉపన్యాసము లాసంగబడెను.

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ఆ స్థానములకు ఎన్నికలు ఈ నెల 26, 27 తేదీలను జరుగును. కాంగ్రెసు పక్షమున ఈ స్థానములన్నింటికీని ప్రయత్నములు తీవ్రముగ జరుగుచున్నవి. పోటిదారులుపూడ తమ శక్తికొలది పాటుపడుచున్నారు. 39 దరఖాస్తు ఫారములు దాఖలు చేయబడినవి. వీరిలో నెందరు చివరకు నిలిచెదరో చూడవలసి యున్నది.

వైకం సత్యాగ్రహము

వైకం సత్యాగ్రహమునకై మా పురపాలకసంఘము వారు సూచించినవిధమున సహాయము చేయుటకు తీర్మానింపగా జానీని జిల్లాకలెక్టరుగారు రద్దుచేసిరి.

బందరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు

ఈ సంవత్సరము ఖాళీ కాబోవు ఏడుస్థానములకు ఎన్నికలు జరుగును. ఇదివరకు నిలిచినవారు-రెండవవార్డులోని ఒక స్థానమును యిదివరకు బహుసంవత్సరములనుండి సభ్యులుగా వుంటున్న మాజీటి లక్ష్మీనరసింహారావు సామాజికంగా రును, అబ్దుల్ గఫూర్ అను హక్కుముగారు నిలిచినారు. ఐదవ వార్డులోని ఒక స్థానమునకు ఇదివరలో సభ్యులుగానున్న తురగా లక్ష్మీనరసింహారావుగారును, కలపవర్రకులయిన జల్లవెంకట సుబ్బారావుగారును నిలిచినారు. శ్రీనరసింహారావుగారు ఏడవ వార్డు సందర్భములనుండి సభ్యులుగా నుండియున్నారు. వీరు ప్రజాసంఘము వారిచే నియమింపబడినారు. శ్రీజల్లు సుబ్బారావుగారు వర్రకేశవులు. ఘగర్ ఫ్యాక్టరీ సెక్రటరీగా నుండియున్నారు. ఆఠవ వార్డులోని ఒక స్థానమునకు యిదివరలో సభ్యులయిన పిల్లారిపెట్టి బుచ్చివెంకటరావుగారు, వారణాసి రామారావుగారు, వేలుమూరి సూర్యనారాయణ గారు నిలిచినారు. వీరిలో శ్రీ సూర్యనారాయణగారు అభ్యర్థిత్వము వదులుకొనినట్లు తెలియుచున్నది. మిగిలినవారిలో పిల్లారి పెట్టి బుచ్చివెంకటరావుగారు జస్టిస్ పార్టీ వారు. వారణాసి రామారావుగారు న్యాయవాదులు. క్రొత్తగ సభ్యత్వములకు యత్నించుచున్నారు. ప్రజాసంఘ నియమితులు.

ఏడవవార్డులోని రెండు స్థానములకు యిదివరలో సభ్యులుగానున్న వర్మతము లక్ష్మీనారాయణ, ఉదయగిరి గోపాల రత్నముగార్లును, కాశేపల్లి రజతగిరిపతిగారును, నిడుమెలు సూర్యనారాయణగారును నిలిచిరి.

ఎనిమిదవవార్డులోని ఒక స్థానమునకు యిదివరలో సభ్యులుగానున్న, మానవరెడ్డి సుబ్బారావుగారు, కృత్తివెంటి లక్ష్మీనారాయణగారును నిలిచిరి. కృత్తివెంటి లక్ష్మీనారాయణగారు యిదివరలో యీ మ్యూనిసిపాలిటీలో పనిచేసి అనుభవము గడించియున్నారు.

పదనొకవవార్డులోని ఒక స్థానమునకు (చిలకలపూడి) చిలకలపూడి మనసబుగారగు కొండపల్లి రామానుజయ్యగారును నల్లంతిరుత్త వెంకట నరసింహాచారిగారును, వారణాసి రామారావుగారును నిలిచిరి.

ముఖ్యముగ 5, 6, 7 వార్డుల స్థానములకు పోటీ బహు తీవ్రముగా ఉండగలదు. ఓటర్లు తమ బాధ్యతనుర్తిచి శాఖాభిమానము చూడక ప్రజాభిప్రాయమును పాలించువారిని మాత్రమే సభ్యులుగా యెన్నుకొందురుగాకయని కోరుచున్నాము.

వరదబాధతుల సహాయనిధి

ఇదివరలో ప్రకటించిన విరాళములుగాక యీక్రింది వితరణకీలర నామములు పేర్కొనదగియున్నవి.

సరస్వతుల సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు సహజ్జి	25
హిందూమోహనగారు	20
డి. మహాదేవరావుగారు	15
కె. ఎస్. కుమారస్వామి అయ్యగారు	15
మహమ్మద్ జయినత్ లాఖాన్ గారు పర్వత్ అసిస్టెంటు ఎస్. గురురావుగారు	5
అల్లాడి సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు	5
దర్బా సుబ్బారాయ, నిత్యానందశాస్త్రిగారు	5

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

బుద్ధజయంతి

రాజకీయోన్నత ప్రాథమిక బోధనాభ్యసనపాఠశాల విద్యార్థులపాఠ్యాయసంఘము భగవంతుని అవతారములలోని సాత్వికావతార మగు బుద్ధనిజయంతిసందర్భమున భాద్రపద శు ౬ గురువారమునాడు వై సంఘము తరపున ఒకసభ జరుపబడినది. మ-రా-రా-శ్రీ దామెర్ల నెంకట్రావు పంతులు యమ్. ఏ. ఎల్. టి. నారాయణ సనాధితత్వమున వహించి బుద్ధుని జన్మతపోవిధానము, అశోక సార్వభౌమునిద్వారా బౌద్ధమత ప్రచారము, బౌద్ధాలయములు, సూపములు, మతవిస్తారత, హిందూబౌద్ధమతముల విధానములందలి పోలికలను, హిందూమత సాంప్రదాయములు చెడ నున్నసమయమున బుద్ధుడుదయించి పూర్వము ఉపనిషత్తులందు సంస్కృతభాషలోనున్న నీతులనే అప్పటి దేశభాషలో తేటతెల్లపరచె ననియు, ఇట్లే ధర్మము సుఖంపనున్న సమయ లందే భగవంతుడు తిరిగి తిరిగి యవతారమై త్రి సంస్కరించుచు వచ్చెననియు, ప్రస్తుత మిట్టిస్థితియందున్న ప్రపంచము నుద్ధరించుటకు భగవంతు డవతారమై త్రి సున్నాడనియు, మున్నగు విషయములను విపులముగ సువన్యసించిరి. పిమ్మట ఇతరోపాధ్యాయులును, సంఘసభ్యులగు విద్యార్థులలో కొందరు సువన్య సించిరి. కార్యవర్గవందనార్పణములవల్ల జయజయధ్వనలతో సభ ముగింపబడియెను.

గోదావరి

గోదావరికి తిరిగి వరదలువచ్చినవి. నేటికి నీరు 52 అడుగులున్నది. ఇదివరలో 1900 సం||రములో 62.5 అడుగులవరకు వచ్చినది. ఉపద్రవకరమగు వరదలు వచ్చుననువదతుల వ్యాప్తి తీవ్రముగ నున్నది. ఈ వరదతుల నమ్ముటకు ఆధారము లంతగా లేవు. 52 అడుగులు మాత్రమే వచ్చినవి. ప్రజ లాందోళనపడవలసినపని లేదు.

శ్రీ మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలరు

బ్రాహ్మణేశ్వర విద్యార్థుల విద్యాభిమానసమాజమువారు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలులో శ్రీలపక్షమున సభ్యురాలుగా నియమింపబడిన శ్రీమతి కందుమర్తి బాబాయమ్మగారి కభినందన పత్రమును సమర్పించిరి.

గవర్నమెంటు ఆర్డుకాలేజీ

గవర్నమెంటు ఆర్డుకాలేజీలో ఉపాధ్యాయులుగనున్న శ్రీయుతులు ముక్కవిల్లి సూర్యనారాయణ, డి యల్. నరసింహంగార్లుకు బదిలీయయ్యెను. వారికి బిడ్డొల్పుపత్రములను ఆల్బావారపువెందులను విద్యార్థులు చేసి గౌరవించిరి.

ఉరవకొండఫిగ్గారవార్లు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

సెప్టెంబరు 8:—

కాపుపని:—ఉరవకొండ చిన్న చెరువునందు ౧౬ తేదీన కఆపుపని ప్రారంభించును. పు రు షు ల కు రు ౧-౨-౧-౧ శ్రీలకు రు ౧-౨-౩, పిల్లలకు రు ౧-౨-౧-౧-౧ న కూలి యిచ్చెదరని ప్రతిగ్రామమున సర్కారువారు చాటింపించిరి. నిర్ణయదినమునకంటె ముందుగా బీద లనేకులు పలుగ్రామములనుండి ౧౫ నందలమంది వచ్చి ఉరవకొండ చేరిరి.

కాపుపని (చెరువు త్రవ్వట) ప్రారంభమైన ౪, ౫ గోజులమాత్రము వైకుంఠపరచినరీతి కూలియిచ్చిరి. తిర్వాత ఏకారణముచేతనో ఫామిలీవారు గిం అడుగులు సాదపు ౫౦ అ|| వెడల్పు ౧౫ అడుగులతో గలప్రదేశమును ౯౦ మంది కూలీలు రోజునకు త్రవ్విన వైనిరూపించిన ప్రకారము కూలి యిచ్చెద మనిరి.

౯౦ మంది కూలీలు ఉదయము ౬ గంటలు మొదలు సాయంత్ర ౫ గంటలవరకు పనిచేసిన వైయాపిన కొలతప్రదేశమును త్రవ్వటకు అధమము రెండు, లేక మూడురోజులకు తక్కువ పట్టును.

ఈకతినయమును చేయుటచే బీదకూలీలకు కినుక జనించినది. రోజంతయును అన్ని మతక కష్టించిమోసినను ప్రతివ్యక్తి కిని ౧౫ అణా ౧౧ అణా ౧ అణా గిట్టుట నిండాకష్టమైనది.

ఇంతతక్కువకూలి యిచ్చినను ౧౧ లేక ౧౨ నందల మందికూలీలు పనిచేయుచున్నారు.

ప్రస్తుతము బొన్నలు రూ ౧-౩ ౫ శేరు ౩ శేర్ల వంతున దొరకుట కష్టముగానుండ రోజుకు వీరికి గిట్టు కూలివలన రెండుపూటల గంజికైనను చాలకయున్నది.

కూలీలకు ఒంటినిండగడ్డలేక చింకిరిపేలికలు ధరించియు, వెన్నునకంటిన కడుపుతోను, వాడినమోముతోను, కనులర మోడ్పుతో తూలుచు వర్షమువచ్చి నేల బురదగా నుండుటవలన గిరిగలదాక బురదలో పాదములు దిగబడినను, ఓషిక చేత మంకి గంపలమోయువారిని చూచిన అన్నాతురత వీరియం దత్యధికమని తెలియును. కూలీలమోమును గాంచినంతనే వింధ్యాద్రి యంతటి పాపాపాపృథ్వయమైనను పృథ్వయము ద్రవీభూతము కాకమానదు.

బీదకూలీలకు రోజున కధము ౪ అణాలకూలి గిట్టినగాని వారికష్టములు గట్టెక్కువు.

కాపున ఫామిలీవారు కోడ్డునుజూచి అన్న మిడుట కన్న యావీరత్నమున కడుపును జూచి అన్నమిడుట శ్రేయస్కరము.

వర్షము:—మూడేడులనుండి వర్షము లేక లేక గడచిన వారములో రెండువర్షములు పడుటచే చచ్చుటకు సిద్ధముగనున్న కొన్ని పెరులు మాత్రము చిగిరించుచున్నవి.

రైతాంగమంతయును అమితానందమున పండి పండని, యెండి యెండిని ఫలము భగవదధీన మని రేగడిచేలకు ప్రతి, కొర్రలు, అతిక్రియముచే కొని విత్తుచున్నారు.

ఇదివరలో ముందు పంటలు పండునను ఆశచే వడ్డనున్న గింజలు, మేతనమ్ముకొనియును, తిర్వాత మేతలేదని పశుగణ మమ్ముగొనియు, ప్రస్తుత విత్తనపు పాదావిడిలో రైతాంగ మంతయును (కలనారు లేనినారు) గృహచ్చిద్రములు తీర్పు కొనుటకును, విత్తనములు కొనుటకును, పశువులమేతకును భార్య మెడగోగలసాతులు అర్ధమై త్తమునకు తక్కువగా అమ్మెంప న్నను కొనువారులు లేకపోవుటచేతను, ఉన్న యాస్తులు తాకట్టు పెట్టి ౧౦౦ కి 3౬ రూపాయల వడ్డీవంతున నైనను అప్పుదొరకకపోవుటచేతను ప్రజలు మహాకష్టములకు పాల్పడిరి.

క్షామము:—ఉరవకొండ ఫిగ్గారగ్రామముల భూములన్నియును వర్షాధారముమీద పంటపండునని యగుటచే మూడేడులనుండి వర్షము లేమివలన వీరక్షామము దేశమున నావరింపబడె ప్రజలు పలుబాముల కిరవైరి.

నాలుకొడ్డులు కట్టుకొని వందయోరముల రేగడిభూమిని సాగుచేయు రైతులసహా రెండుమూడురోజుల కొకపూట తిండి కొరకై మహాతంటాలు పడుచుండ ఇక బీదలయవస్థలు వర్షనా తీతము. పెద్దగ్రామదులలో మాత్రము 3, లేక ౪ కుటుంబములకు తిన తిండికి పశువులకు మేతయున్నది. రైతులు ఎల్లప్పుడు భనవంతులప్రావున బడియుందు.

ప్రతిగ్రామమున బీద లనేకులు దేశాంతరగతు లై నారు. ప్రతిమనిషి కఆపుకాలమంతయును, చేపుడా! ఈదీనము గరి

తెలుగులకు యేలాగు కొరకునాయని, పాడుగోడలక్రింద బక్క-చిక్కిన శరీరములతో (చింతిలనల్లువారిని చూచిన సెంటెటి పామరవానివలె) నవమీరికి సాయముచేయని జన్మము ధన్యత చెందదని దలచక మానడు.

ప్రభుత్వము ఆనాఁలగు ముదుసలలకును, పిల్లలకును, అంగహీనులకును వారి ఉపరహాసకార్యమై వారమునకు ౧౭, ౧౮, ౧౯ అజాలనంతున మౌముపుభృతి ప్రతిగ్రామమున నిచ్చుచుండిరి. ఉరనకొండ డెస్టికరూలువారుగాయ ఏకారణము చేతనో ప్రస్తుత ప్రకము తత్కవనవసేదనియును, పైవారినుండి నిరంతరము ఉత్తిరువులు వచ్చుచున్నవనియు చెప్పి ప్రతిగ్రామమును తిరిగి ఇదివర కిచ్చుచుండినవారిలో అర్థమందికి పైగా తీర్చునుండి తొలగించివేయుటచూడ అతివిషాదమున కాకరమైనది.

కావున బాధను, భవనంతులవారిని బడకుండ రైతులకు సాయముచేసెదమను నెపమున ప్రభుత్వమువారు, బావుడి ఆధారసేద్యమునకును, ఎద్దుల కొనుటకును, మేతకును, తిండికిని తకాళియుగాముల గోరుమని రైతులకు హెచ్చరించిరి. ప్రతిగ్రామమునకు రైతులు బులుముల గోరిరి. కాని అనేకదరఖాస్తులు మంజూరుచేయకను, కోరినమొత్తము యివ్వకను, యిచ్చినను సకాలమున కివ్వనందునను, పున్నయాస్తులు తాకట్టుపెట్టి వేరే అప్పసహా దొరకనందునను, రైతులను రైతుల నాశ్రయించు కొన్న దీదలును సర్వవిధముల నుభయధృష్టత్వము చెందిరి.

నెల్లూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ సంఘము

ఈనాడుమున ఈమునిసిపల్ సంఘములో 6 ఫానములు భాగీషడబోవుచున్నవి. ఈఫానముల నన్నిటిని కాంగ్రెసువారు ఆక్రమించుకొని, మునిసిపల్ సంఘములద్వారా వీలగునంతవరకు కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు తీర్మానించియున్నారు. మరల నీనిషయమునుగూర్చి చర్చించుటకు, శ్రీయుత కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారు చెండు, మాడు సభలు గావించిరి. ఈసభలయందు శ్రీయుతులు తిక్కనరపు రామిరెడ్డి, వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య, మాడ భూషి నరసింహాచార్యులు, కె. పార్థసారథి అయ్యంగార్, జనాభాభాషామొహిడీక్, దర్శి వెంకటసుబ్బయ్యశ్రేష్ఠి మున్నగు కాంగ్రెసుప్రముఖు లనేకులుచేరి, కాంగ్రెసువారు మునిసిపల్ సంఘమునందు చేయవలసిన కార్యములగూర్చి కొంత విపులముగ పరిశీలించిరి. సాధ్యమగునంతవరకు ప్రజాసాధనముకొనుట, స్వలాభ, అధికారాపేక్షల త్యజించి పాటుపడవలయునని నిశ్చయించిరి. మునిసిపల్ సంఘమునకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులుగనుండు వారు ఖిద్దరునతము నవలంబించవలయుననియు, తమపార్టీ నిబంధనలకు లోబడి యేపని చేయవలయు ననియు, ప్రభుత్వాధికారులకై యొసంగువందులను బహిష్కరింపవలయు ననియు మాత్ర తీర్మానించిరి.

కాంగ్రెసు లభ్యర్థులు

ఈనిననవారిని కాంగ్రెసు అభ్యర్థకులుగా నియమించి యున్నారు:—2 వార్డు సారెవీధి వస్త్రరా స్టోకహాపును పేట—విన్నా రాజగోపాలరావుగారు.

3 వార్డు స్టోకహాపునుపేట ఉన్నానుసా హెబుపేట—తిక్కనరపు రామిరెడ్డిగారు.

5 వార్డు కబాడీపాలెం సుబేదారుపేట—పి. పున్నయ్యగారు.

9 వార్డు చాకలివీధి మొదలు రాయజివీధివరకు—వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు.

10 వార్డు బారకాసు. శిఖరంవారివీధి, అధ్యక్షం, పగతు వార్డువీధులు—బి. అణ్ణాసామి అయ్యర్ గారు.

12 వార్డు గిడ్డంగివీధి, కకోడావీధి, సవరాలవీధి, మక్కల గంట—మహమ్మద్ ఖాజామొహిడీక్ గారు.

కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారి అభ్యర్థకులు ఆమోదింపును, పురజనులు, వోటర్లు తమసహాయమును, సానుభూతి వేలిబుచ్చియున్నారు. శ్రీయుతులు చివుకుల మాలకొండయ్య, రేవాల సుందరరామిరెడ్డి, కొంతటి శేషయ్యశ్రేష్ఠి, దొడ్డా నరసారెడ్డి, నూనె రామస్వామిశ్రేష్ఠి, పరిటాల నరసయ్యశ్రేష్ఠి, తిరుతా చెంచయ్యశ్రేష్ఠి, టి. సి. చందాయపంపిశ్రేష్ఠి, పొత్తూరు ముబ్బయ్యశ్రేష్ఠి, కేరూరు వరసయ్యశ్రేష్ఠి, అల్లారెడ్డి సుబ్బారామి

రెడ్డిగారు మున్నగు ప్రముఖులు, కాంగ్రెసువారిని మునిసిపల్ సంఘమునకు ఎన్నుకొనినవో, పురజనులకు లభించులాభముల నూచించుచు కరపత్రములను, వోటర్లకు పంచిపెట్టుచున్నారు.

ప్రచారము

మునిసిపల్ సంఘపు ఎన్నికలను గూర్చి కాంగ్రెసువారు దీర్ఘమగ్గుప్రచారము చేయుచున్నారు. పురజనులనేకులు వీరియొడనే సానుభూతి తెలుపుచున్నారు. ప్రతివాడునందు సభలు జరిపి వోటర్లకు తమ కార్యక్రమముగూర్చి ఉపన్యసించుచున్నారు. ప్రోససుపేటయందు గొప్ప బహిరంగసభలో ఉపన్యసించిరి.

కడచిన 30 సం॥ రములనుండి మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది, నమ్మకమైనది, కశీలేని చెండికి సవరముబంగారుకు, శ్రేష్ఠమైన మణులకు పూచీయివ్వబడును.

స్థాపితము 1893

ఈరకము యింకా కొత్తరకముల గా జాలకు మజారి జత 1-కి రు. 5 మొ 10 వరకు గలదు. కావల సిన ఎడల వి. పి ద్వారా పంపబడు. సీమకమలాలు అన్ని రకముల పట్టెకంపులు, పువ్వరాగములు చెక్కిన న గలు, బంగారు చెండి నగలు, యితర సామానుల క్యాటలాగునకు వ్రాసిన ఇనాముగా పంపబడును.

వికంపి చీబిల్ దాన్ అందు నన్ను, మాన్యుఫాక్చరంగు జ్యూయల్స్, తపాలపెట్టె నెం 225, 112 చెనాబారురోడ్డు, మద్రాసు.

పానుగంటి లక్ష్మీ నరసింహ రావు పంతులు గారి

పుస్తక

మొదటిభాగము 2-0-0

రెండవభాగము 2-0-0

రాజములు

మూడవభాగము 1-8-0

నాల్గవభాగము 1-12-0

1 కళ్యాణరాఘవము -	0-8-0	6 కంఠాధరణము -	1-0-0	11 పూర్ణిమ -	1-0-0
2 పాదుకా పట్టాభిషేకము -	1-4-0	7 హాస్యవల్లిరి -	0-12-0	12 సారంగధర -	0-8-0
3 వనవాస రాఘవము -	0-12-0	8 నర్మదా పురుకుత్సీయము -	0-12-0	13 బుద్ధబోధసుధ -	1-0-0
4 విజయరాఘవము -	1-0-0	9 విప్రనారాయణ -	0-12-0	14 ప్రకీర్తనస్వాసములు -	1-4-0
5 వృద్ధివివాహము -	0-8-0	10 రాధాకృష్ణ -	0-1-0	15 సరస్వతి -	1-0-0

పలయువారు—

పానుగంటి రాజారావు, విరాపురం

కావ్యలాగు కోరువారికి పంపబడును గోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

న ర న ము

దృ డ మై న ది

న మ్మ క మై న ది.

యిప్పటిమొదలప్రకారము బాగుగా రయారుచేయబడిన ఇనుపపెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడిన వారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగాయున్నది. బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

(ప్రావైటరు,

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు. ఐరన్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు ఆయిల్ ఎంజినులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగునవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులవారు. రైనుమిల్లుకు కావలసిన సిలండర్లు, సాప్లింగు, నట్టులు, సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్పశ్రేష్ఠి, పెద్దనాయకన్ పేట, మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగములన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఇంపీరియలువ్యాంకు కేసు

అప్రూవరు క్రాసురీక్ష

9.9.24 ధలహారానంతరము కోర్టువారు తిరిగి సమావేశమైరి.

చాదరిగారు: - రామచంద్రయ్యగారు, ఈ ఉదయము పెండలకడనే నీవు ఇల్లువిడిచి బయటవెళ్ళలేదా?

సాక్షి: - లేదు.

ప్ర: - ఇంటివద్దనే యుంటివా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - గోపాలస్వామి అయ్యంగారింటికి మోటారులో తీసికొని పోవడలేదా?

ఉ: - లేనేలేదు.

ప్ర: - నీమామగారు నిన్న ఇచ్చటనున్నారని చెప్పితివి.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - పోలీసువారిలోక తిసి.

ఉ: - కాదు.

నరసింహచారిగారు: - ఇంపీరియలు బ్యాంకునందు ఎందరు లెడ్జరుగుమాస్తాలుగలరు?

ఉ: - 8 మంది.

ప్ర: - ఒక్కొక్క గమాస్తా రెండవవానికి సమీపముగా మార్పుచేయగదా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - అందుచే ఒకగమాస్తా చేసినది రెండవవానికి బాగుగా కనపించగలదు.

ఉ: - విశేషముగా తెలియజాలదు.

ప్ర: - ఇంపీరియల్ బ్యాంకునందు సాధారణముగా ఒక లెడ్జరుగుమాస్తాకు అధికముగా వ్రాయవలసిన చెక్కులుండునపుడు వెంటడి గమాస్తాయొక్క సహాయము గోరుట మామూలుగాదా?

ఉ: - వారివారికన్న పరస్పర అన్యోన్యతనుబట్టి యుండును. మరియు ఎవనికైన అన్యధ్యతగలిగినప్పుడును.

ప్ర: - ఈ పద్ధతిగానే నీవుగూడ నీజాబుననున్న గుమాస్తాను నీవు కొంతసహాయముకొరచుండేవాడవు గదా?

ఉ: - అవును. శవరిముత్తు నాకు సహాయముచేయుచుండేవాడు.

ప్ర: - శవరిముత్తును పద్దులు లెడ్జరులోనికి పోస్తున్న యటనును, చెక్కులపై సంతకముచేయుటకును కొరచుండేవాడవా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - ఆప్పుడప్పుడు నీకతడు సహాయముచేయుచుండేవాడా?

ఉ: - నాకు వీలయినప్పుడు నేను వానికిన్ని అతను నాకున్న అప్పుడప్పుడు సహాయపడుచుండేవారలము.

ప్ర: - ఈరీతిగనే ఇతర లెడ్జరుగుమాస్తాలందరు తమలోలాము ఒకరికొకరు సహాయపడుచుండేవారా?

ఉ: - వారి పరస్పర అన్యోన్యతనుబట్టి.

ప్ర: - అట్టిపరస్పర సాయము జరుగుచుండేదా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - 8 వ ముద్రయి అయిన శవరిముత్తును నీవు 1921 సం. డిసెంబరులో క్రిస్ మిస్ సెలవులయందు కలిసికొంటినని చెప్పినావు.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - మియాన్ జాన్ అండు సన్స్ వారి చెక్కులను పాసుచేయునది శవరిముత్తు నిన్నుకొరిసాడు.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - శవరిముత్తుయొక్క ప్రోద్బలముచే నీవు జనవరిలో మియాన్ జానువారి చెక్కులు పాసుచేసినావా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - నీవు శవరిముత్తుయొక్క ప్రోద్బలమువలన పనులుచేసెడివని బ్యాంకుఉద్యోగు లెవ్వరికైనా తెలియునా?

ఉ: - ఎవ్వరికి తెలియదు.

ప్ర: - బ్యాంకు ఉద్యోగులసమక్షమున 12.7.1923 వ స్టేటుమెంటు నొకదానినిచ్చితివి. అందులో ఎందైన శవరిముత్తుచేరు చెప్పితివా?

ఉ: - లేదు. కాని జూలై 12 వ తేదీన బ్యాంకువారి చేత మోసములు తెలియబడినప్పుడు, అహమ్మదు బాచాయొక్క

మోసముల విషయమై నేనడుగబడినప్పుడు, నాయంతట నేనే, అహమ్మదు బాచాయొక్కయు, మియాన్ జాను యొక్కయు నాటికోట్టు లెడ్జరునందలి మోసముల సంగతಿಯంతయు చెప్పితిని.

ప్ర: - నాప్రశ్న అడిగాడు. నీవు బ్యాంకుఅధికారులతో శవరిముత్తు నిన్ను ప్రోత్సహించినట్లు చెప్పలేదుగదా?

ఉ: - లేదు.

తదుపరి గ్రాంటుగారు సాక్షిని తిరుగవ రీక్ష మొనరిడిరి.

గ్రాంటుగారు: - 24.11.22 సం. బాలస్వప్నీటునందు ముడ్డిగారి అకౌంటులో నీవుమార్పుక ముందు ఏక సఖ్యయుండెను?

సాక్షి: - సరియైనసంఖ్య 68,885.

ప్ర: - నీవు ద్రావకము నెట్లుప్రయోగించితివి?

ఉ: - సంఖ్యలు త్వరగాపొవునో లేదో తెలిసికొనుట కై ద్రావకమును వేసితిని.

ప్ర: - అంతెలుపోయినవా?

ఉ: - నేనిప్పుడు చెప్పజాలను.

ప్ర: - 24 నవంబరునందు ముడ్డిగారి రెండవ అకౌంటునందు పరియైన నిలవంత?

ఉ: - 8,505 8.0.

ప్ర: - అదిబాలస్వప్నీటునందలి సంఖ్య?

ఉ: - అవును.

సాక్షి ప్రత్యుత్తరమొసంగుచు పెట్టివను అందరికి జూరబడి బిల్ మానేజరునవ్వకు పంపబడినదియు, తన్ను అన్వేషణ ధ్వలచెక్కులమీద మొత్తములు నీవు ఇచ్చుచున్నది నిజమేనా "యనిప్రశ్నించినప్పుడు, "అటువంటి దేమియుజరుగుటలేదనియు అందుచే తనకేమియు భయకారణములేదని" చెప్పితినియు చెప్పెను.

ప్ర: - విటివనుచేసినవిధమున నీకు జ్వరముతెగులుచుండెననియు అందుచే ఆ రోజునుండి క్రమముగా పనిచేయులేదనియు చెప్పితివా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - తదుపరి నీవు అహమ్మదుబాచా ఇంటికిని పిమ్మటహంబళమునకు వెళ్లితినిని చెప్పితివా.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - ఏవారమునందు?

ఉ: - వారపు బాలస్వీగు దినమునకు ముందు.

ప్ర: - రెండవ రోజున తిరిగి బ్యాంకుకు వచ్చితివా?

ఉ: - వచ్చినాను. ఈసందర్భమున చాదరిగారు ఆక్షేపణలేచిరి. పిదప గ్రాంటుగారు మరల నడిగిరి.

ప్ర: - తిరిగి బ్యాంకుకు ఏలవచ్చితివి?

ఉ: - నాకు స్వస్థతలేకున్నను నేనాదినమందు సెలవు తీసికొనజాలనైతిని. ఆఫీసుకు రానిచో ఇతరు లెవరైనను నాపని జూరుటకు ఏర్పాటుచేయబడి అందుగల లోపములను కనిపెట్టగలడు. అందువలన నేనేఆఫీసుకువచ్చి కలయు మార్పుల నొనర్చితిని.

ప్ర: - అహమ్మదు బాచా అకౌంటులో ఆరోజున చెక్కు పాసుచేసితివా?

ఉ: - అవును. రు 2,406-10.00లకు

ప్ర: - ఓనరు ద్రావ్యపుస్తకమందు వ్రాసితివా?

ఉ: - లేదు.

ప్ర: - అదిక్రమమా అక్రమమా?

ఉ: - అక్రమము.

ప్ర: - ఈదినము ఉదయమునందు ఒక అకౌంటు పుస్తకము విషయమై అందలి పద్దు ద్రావకముచే మార్చితివారేదా యని అడుగబడితివి.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - కంప్లయింటు చేయబడినవంటనే ఎందైన ద్రావకము నుపయోగించితివా?

ఉ: - లేదు.

ప్ర: - పోలీసువారిచేత అట్లుచేయుటకు కొరబడితివా?

ఉ: - లేదు.

ప్ర: - ముక్రేగారికి సమక్షములో వాంగ్మూలముఒకటి దాఖలుచేసినట్లు జ్ఞాపకమున్నదా?

ఉ: - అవును. ఈసందర్భములో గ్రాంటుగా రావాంగ్మూలమును కోర్టులో దాఖలుచేయగోరగా చాదరిగారు, ముక్రేమద్రయని భయపెట్టగా ఆవాంగ్మూల మిచ్చెననియు ఎవిడెన్సుఆఫ్ 24 వ కేసుప్రకార మది దాఖలుచేయ నీలరే

దని ఆక్షేపించిరి. గ్రాంటుగారు సాక్షి కోర్టువారి ఎదుట ముద్దయిగాడనియు ఎవిడెన్సు ఆఫ్ 9 ను 157 కేసును ప్రకారము చెల్లునని వాదించెను.

చాదరిగారు సాక్షియుద్దయి అయియున్నాడనియు, తమపక్ష నొసంగినందుచే ఆతని విచారణ ఆపబడిన ననియు, కాబట్టి 24 కేసును ప్రకారము అప్రూవరు సాక్షియు గూడదనియు. 157 వ కేసును 24 కేసు నకు సంబంధించదనియు వాదించెను.

పిమ్మట గ్రాంటుగారియొక్కయు చాదరిగారి వాదనలు వినివ్యామూర్తి చివరకే భయపెట్టబడి ఇచ్చిన వాంగ్మూలమును తానంగీకరించుట లేదని ఆక్షేపణను నొప్పుకొనెను.

పిదప గ్రాంటుగారు చీపు (ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు) అప్రూవరు ఇచ్చిన వాంగ్మూలము దాఖలు చేయగోరగా చాదరిగారు అందుకు ఆక్షేపించుచు ఆగస్టు 31వ తేదీనుండి సెప్టెంబరు 4వ తేదీనరకు పోలీసువారి స్వాధీనముం దున్నట్లు సాక్షి ఒప్పుకొనెననియు ఇతడు ముద్దయి నేరయున్నాడనియు, పోలీసువారి అధీనముందుండినపుడు తన వాంగ్మూలములో అప్రూవరు ఒప్పుకొనుచున్నాడనియు అప్రూవరు (ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు) తద్దకు తీసుక రాబడినప్పుడు తమపక్ష ఇవ్వబడెననియు అందుచే (ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు)న కిచ్చిన వాంగ్మూలము యొక్క (పతి (ఒరిజినలు) పోలీసు ఉద్యోగికి ఇవ్వబడియుండెననియు ప్రెసెండర్ములబట్టి వాంగ్మూలము దాఖలుచేయరాదనియు, ఈవిషయమై కొన్నిరూల్సు ప్రత్యేకముగా ఉన్నవనియు అవి తున్నిటికి భిన్నముగా జరిగినవనియు అవి మాజిస్ట్రేటుకోర్టులకుగూడ అనువర్తించుననియు అంతారూల్సుకు వ్యతిరేకముగా ఉన్నదనియు చెప్పెను.

పిమ్మట నరసింహచారిగారు మరొక కేసుక్రింద ఆక్షేపణ లేచి ఉపసంహరించుకొనిరి. పిదప గ్రాంటుగారు 16వ కేసును గురించి మాట్లాడుచు రామచంద్రయ్యగారు ముద్దయి తమమున సాక్షిమివ్వజాలదనియు తమపక్ష ఇచ్చినపిమ్మట అతను సాక్షిగానె ఎన్నబడుచున్నాడనియు ప్రమాణముపై ఎటి వాంగ్మూల మిచ్చుటకునైన అతను న్యేచ్ఛగలిగియున్నాడని జెప్పెను.

చివరకు వ్యాయమూర్తిగారు 157కేసు క్రింద వాంగ్మూలము చెల్లునని చెప్పెను. పిదప గ్రాంటుగారు సాక్షిని ప్రశ్నించిరి.

ప్ర: - నీవు చీపు (ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు)నవ్వకు వేసినప్పటివిషయము జ్ఞాపకము గలదా?

ఉ: - ఉన్నది.

ప్ర: - మీరు ఎట్లుహాస్సనినది స్ఫూరించుచున్నదా?

ఉ: - అవును.

ప్ర: - కలిమల్లా నీవు వాబ్జూల మిచ్చునపుడు సవరణలు చేయుచుండినది ఎరుంగదవా?

చాదరిగారుఆప్రశ్నద్వితీయపరీక్ష (రి-ఎక్సామినేషన్) కుసంబంధించినది కాదనిరి. పిమ్మట గ్రాంటుగారి వాదనలను గూడవిని వ్యాయమూర్తి ప్రశ్నలడగదగునని సెలవిడిరి.

ప్ర: - కలిమల్లాగారు మాటిమాటికి సవరణచేయుచుండెనని చాదరిగారితో చెప్పితివి.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - ఆసవరణ లేమైన జ్ఞప్తియున్నవా?

ఉ: - జ్ఞప్తిగలదు. కాని అవినిశ్చయముగా సవరణగా జాలవు. దేహమందు అస్వస్థతచే నన్ను మాజిస్ట్రేటుగారు వాంగ్మూలము క్షుప్రముగా చెప్పవలసిరి. అందునేనువేలైన ముఖ్యాంశములు విడిచినప్పుడు కలిమల్లాగారు వాటిసంగతి హెచ్చరించెడినారు. అట్లు 4 లేక 5 సమయముల చెప్పిరి.

ప్ర: - శివశంకరులో వాంగ్మూలమున కంతయు నీవే బాధ్యుడనని చెప్పినట్లు చాదరిగారితో చెప్పినావు.

ఉ: - అవును.

ప్ర: - దాని ఆర్థ మేమి?

ఉ: - ఇతరులెవ్వరు అందుచుబాధ్యులు గారు ఆమాన్యులంతటికి నేనే కారకుడను.

ప్ర: - జూలై 12 వ తేదీన ముక్రేగారిచేత పీశింగబడితివా?

ఉ: - అవును. అడివియగది యందు ముక్రేగారిని చూచితిని.

ప్ర: - గదియందు ఎవరెవరుండి?

ఉ: - ముక్రేగారు- లామ్మెగారు, ఆడివిగల్లున్ను.

ప్ర: - ఏదైన పుస్తకములు లేబడెనా?

ఉ: - అహమ్మదుబాచా అకౌంటుగల లెడ్జరు.

ప్ర:—తరువాత ఏమి జరిగింది?

ఉ:—నేను గదిలోనికి వెళ్ళగానే ఆ అకౌంటంట్లో ఒక బుద్ధాప్తుల చెయ్యము త్రాగిన గురించి ముర్రేగారు అడిగిరి. అందుకునేను ఆకౌంటంట్ అహమ్మదు బాచాకు పంపితినియు దాని నెటువంటిది చేసినది ముర్రేగారికి చెప్పితిని.

సాక్షి మరొకని ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పుచుతాను మా జస్టిస్టువద్ద నాంగూరు మొసంగిన పదవ పోలీసువారు మొదలు విషయమై వాన్ని సంగతులు తనచేతెలిసిన గోరింపుడు రెండుశాతాలు తాను బ్యాంకువల్లెతినియు అసమయములందు కలిమిగా ను, పుల్ల వ్రేలు, కి న కం క ర న మొదలగు వారలు అచ్చట నుండిరియు, ఈ పుస్తకములన్నియు బ్యాంకులో డిప్యూటీ అకౌంటెంటుగారి క్రక్కగదిలో ఉంచబడెననియు చెప్పెను.

సాక్షి తరువాత తాను అనేకమందితో అనేక విషయములనుట్లాడినా ననియు అవన్నియు తాను చెప్పలేననియు చెప్పెను.

ప్ర:—అహమ్మదు బాచా అకౌంటంట్ జూదుము. అందు నీవు రంగుపెన్నికలకు చూచినావుగదా!

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అందు ఒకమార్పు గమనించుచున్నదిగదా? అది ఎవరు చేసినది?

ఉ:—నేను.

ప్ర:—అప్పుల విషయమై నీవు ప్రశ్నింపబడినాడవు. ప్రామిశరీకోటు ఎప్పుడు నీకులభించినది? అందు “కోట్టిపేతు బడినది” అని యున్నదిగదా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అవ్రాత ఎవరిది?

ఉ:—అది అహమ్మదు బాచాయొక్క అక్షరములు.

ప్ర:—అహమ్మదు బాచా తనైన దబ్బుచెల్లించితివా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—నీమామ చెల్లించెనా?

ఉ:—లేదు.

ప్ర:—దీనిని తిరిగి నీకెప్పుడు తెచ్చుకొంటివి?

ఉ:—జూలై 12 తేదీ అనంతరము. షిమ్ముట చాదరి గారు సాక్షిని మరల క్రాసుపరీక్ష చేసిరి.

చాదరిగారు:—(సాక్షినుద్దేశించి) ఇటుచూడుము. ఈ ప్రానోటు క త్తిరింపబడియున్నది. అందుగుభాగము కోయబడి యున్నది.

ఈభాగము కత్తెరతో క త్తిరింపబడినట్లు విశదముకా తెలియచున్నది.

సాక్షి:—అది నాకేమియు తెలియదు. తదవధి చాదరి గారు దానిని న్యాయమూర్తిగారికిని, జ్యూరివారికిని జూపించెను.

ప్ర:—ఇది క త్తిరింపబడినట్లు నీకు కనిబడుటలేదా?

ఉ:—అహమ్మదు బాచానన్న నుంచి ఈప్రానోటు నేను తీసుకొనిన వెంటనే దానిని మామమగారివద్దకు పంపితిని. ఆయన నిన్ననే నాకుమరల నిచ్చెను. కాని నాకు క త్తిరించిన విషయము ఏమియు తెలియదు.

ప్ర:—న్యాయమూర్తులకు అది క త్తిరింప బడినదో లేదో నీవు చెప్పదవా?

న్యాయమూర్తులు: దానినకలు ఉన్నతా యని చాదరి గారి నడిగిరి.

చాదరిగారు:—నరసింహచారిగారు ఒకనకలు తీసుకొనెనగాని దాని నిప్పుడు తీసుకరాలేదు.

న్యాయమూర్తి:—రేపది దాఖలు చేయవచ్చును.

చాదరిగారు:—అందు ఆరవములో “27 జూలైలో చెల్లుబడి అయి పంపబడినది” అని యున్నది నీకు తెలియునా?

సాక్షి:—నాకు తెలియదు. అది మా మామగారికి పంపబడెను.

ప్ర:—నీ మామగారుగూడ పోలీసు కమిషనరుగారికి “ఈ ప్రామిశరీకోటు ఎందులకు చెల్లుబడి అయినదిగదా” అని పుత్తరము వ్రాసియుండిరి. దానిని నీవు కలిమిట్లాగారికి ఇచ్చినావు.

ఉ:—ఇవ్వులేదు.

ప్ర:—(ప్రానోటు సాక్షికిజూపి) ఇది ఆరవముమందు ఇదే పరిమాణము గలిగియుండెనా? చెప్పవు.

ఉ: నాకు జ్ఞప్తలేదు.

పదవ కోర్టు ముగిసెను.

నేటి విచారణ

బ్యాంకు కార్యదర్శిగారిని క్రాసుపరీక్ష

(న్యాయమూర్తి బీస్టిగారియెదుట)

ఈ దినమున హైకోర్టు నెవన్సునందు న్యాయమూర్తి బీస్టిగారియెదుట ఇంపీరియలు బ్యాంకు కేసునందు ప్రాసిక్యూషను తరపున, న్యాయజేటుగ్రాంటుగారు, ఇంపీరియలు బ్యాంకు కార్యదర్శియగు ముర్రేగారిసాక్ష్యమును పరీక్షించిరి. తరువాత డి. హెన్రీ తరపున. ఎ. ఎన్. చాదరిగారు, ముర్రేగారిని క్రాసుపరీక్ష చేయుటకు ప్రారంభించిరి. మొట్టమొదట, ఆఫ్రానగు వి. రామచంద్రయ్యగారిని, చాదరిగారు మూడు నిమిషములవరకు పరీక్షించిరి.

ముర్రే గారు

తరువాత న్యాయజేటు గ్రాంటుగారు ముర్రేగారిని ప్రశ్నింపగా నాత డీక్రొందితవరములను చెలిపిరి.

ముర్రేగారు:—వారం వారం ఈస్టేటుమెంటు నావద్దకు వచ్చుచుండును. ఇది నావద్ద రిఫరెన్సు కుంచుడునుగాని అందరి ప్రతిపద్దును నేను జూడను. అందుకు వ్యతిరేకు. ఏప్రిలు నెలలో ముద్దాయి ఒకరుడ్రాప్టు అనుమతింపబడిన దాని కంటే చాలాధికముగ నుండెను. కాని తాని నేను జూడలేదు. నేను వీనిని జూచినట్లు జ్ఞాపకములేదు. జూలై 6 తేది (1923) అహమ్మదు బాచాకు పంపిన చెక్కుపైనా సంతకముండెను. ఆచెక్కును చెల్లించుటలేని దాని యర్థము. కాని అసమయమున అహమ్మదు బాచాబాకీ, అనుమతింపబడిన మొత్తమునకులో బడియే యుండెనని. యెంచితిని అదినమున అ. బాచా బాకీ 7 లక్షలకు దాటియుండెను. 9 తేదీన 725 వేలకు దాటియుండెను.

న్యాయ:—6,9 తేదీలలో చెక్కులపై సంతకముల నొన గృకపూర్వము ఖాతాయొక్క పరిస్థితులను విచారించలేదా?

సాక్షి:—ఖాతాదారునకు అనుమతింపబడిన మొత్తము నకు లోబడియే యుండెననియు, అతడు ధనము నెప్పటి కప్పు చెల్లించుచుండెనని దలచి అట్లు జేయలేదు.

గ్రాంటుగారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు:—1923 జూలై 12 తేదీన ల్యాంబుగారు వచ్చి చెక్కుల పుస్తకములో అహమ్మదు బాచాకు సంబంధించిన పేజీలో కొన్నికృత్రిమపు అంకెలు మార్చబడినట్లు నాతో జెప్పిరి.

అదినమున లోకలు చెక్కులఖాతా 760 వేలకుపైగా అహమ్మదు బాచాయొక్క బాకీగలదు. అంతట నేను రెడ్జరులను చెప్పించి అందుతో సమానముగు మార్పులు రెడ్జరులలో గూడ గలదేమో చూచితిని. అప్పుడు రెడ్జరు అక్కౌంటులో నా మొత్తము 7 లక్షలపై చిల్లర మొత్తము 1 లక్షగా మార్చబడి యుండెను. నాకింకేమియు గాన్పించలేదు. తరువాత రెడ్జరు కీవరును పిలిచి, ఆహమ్మదు కారణము నడిగితిని. ఆహమ్మదు తానే యెవర్చితిని ఆశ్చర్యకరమైనది. తరువాత మరియొక రెడ్జరు కీవరును పిలిపించితిని. ఆలెక్కలను గురించి రామచంద్రయ్య తనదోషము నొప్పుకొనినపుడు ల్యాంబుగారు, ప్రజెబుగారు మ రి యొ క యి ద్ద టు గ ల రు. ము స్త రు రెడ్జరుకీవరును అదిపారబాటని బొంకిరి. అంతట వారిని పోలీసులకు వప్పగించెదనని చెదరించితిని. తరువాత కొన్నిదినములకు అడయారువద్ద, అహమ్మదు బాచాగారిని గలసికొంటిని. ల్యాంబుగారు గూడ సదృశులే యుండిరి. అప్పటి కింక నువయము 10 గంటలకు లోపుగనుండెను. అహమ్మదు బాచాను, 7 లక్షలను స్టెలు చెల్లించెదననియు, ఆరేని కెవరైన విశ్రులుగలరాయనియు నడిగితిని. అతడు జరిగిన దేదోజరిగినది పోనిండు అని చెప్పి ఒక జాబు నొసగెను.

అహమ్మదు బాచాజాబు

అజాబును గ్రాంటుగారు జదివిరి. అందు అహమ్మదు బాచా తాను తీసికొన్న 7 లక్షల ఓపరుడ్రాప్టును తన సెస్యూరిటీల నొసగుచున్నాననియు, వాని నంగీకరించి ఓపరుడ్రాప్టు మొత్తమునకు కనునొసగవలెననియు నాజాబునందు గోరెను. ఈజాబు ఇంపీరియలుబ్యాంకు కార్యదర్శిపేర గలదు.

సాక్షి:—(గ్రాంటుగారి ప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు) తరువాతనేమియు జరుగలేదు. నేను రెండవముద్దాయి కరుగుదును. అతడు వచ్చి సెక్యూరిటీల నొసగిన జాబునా. యని యడిగెను. అవిషయము నావిద నాధారపడి యుండలేదని ను దివితిని. అహమ్మదు బాచా తిరిగి కాన్పించినపుడు అతనిపై నాకుద్వేషములేదనియు, జరిగినదేదో జరిగినదనియు నడిగితిని.

మోసముగనుగొనబడినపుడు నేనుకొన్ని పుస్తకములనుకూడ పరిక్షించితిని. ఏవిధముగ కాఖిలలో మార్పులు గావించబడెనోమాత్రమేపక్షేను పరీక్షించితిని. అందు, అంకెలనుదిద్దుట, ద్రావంమునుపయోగించి మార్పుట గాన్పించెను. తరువాత నీవిషయములను బ్యాంకుఅధికారులకు వ్రాసితిని. వారివద్దనుండి జనాబునచ్చిన తరువాత పోలీసువారివద్ద ఫిర్యాదు దాఖలుచేసితిని.

చాదరిగారి క్రాసుపరీక్ష

చాదరిగారు:—సామాన్యముగా బ్యాంకులవారు వర్తకులకు ధనమును వడ్డీకొనగి, వారికి సౌకర్యముల నొనర్చుచుండును. ఇట్లానర్చుటకు సౌకర్యములు బ్యాంకుయొక్కస్థితిపైనను పేరుపైనను ఆధారపడియుండును.

ముర్రేగారు:—అవును. బ్యాంకు వారు. న్యాయమగు సౌకర్యములను మాత్రమే వర్తకుల కొనర్చెదరు.

ప్ర:—బ్యాంకుఅధికారు లిట్టిసౌకర్యము లొనర్చుట సాధారణముగా వర్తకునియొక్క స్థితిగతులపై నాధారపడి యుండును.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఇంపీరియలు బ్యాంకులో భారతీయ ఖాతాదారుల వ్యవహారములు బిల్లుమేనేజరుక్రిందనేయున్నవి. ఖాతాదార్ల స్థితిగతులగురించిన వివరములన్నియు అతనికి తెలిసియుండును.

ప్ర:—అందుచే సహజముగ నీవును బిల్లుమేనేజరును ఒకరికొకరు తోడ్పడుకొనుచునేయుండురు.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—బిల్లు మేనేజరు ఒక ఖాతాదారుని గురించి కొన్నివివరములను నీకు తెలుపకుండ దాచిపెట్టెనని యెవరైననూ చించునో నానూచన నేమాత్రమును నీవునమ్మువు.

ఉ:—నమ్మును. అతడు నాకు నిజముగు వివరముల తెలుపునని నమ్మెదను.

ప్ర:—సామాన్యముగా కొంతమంది ఖాతాదార్లను గురించి, వివరముల తెలుపవలెనని కోరుచు నితరబ్యాంకులు ఇంపీరియలు బ్యాంకునకు వ్రాయుచుండును

ఉ:—అవును.

ప్ర:—1922 ఫిబ్రవరి తేదీన ఇంటర్వ్యూనలు శ్యాంకువారు, ఈజాబును మీకువ్రాసిరి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—ఫిబ్రవరి 15 తేదీన చార్లెస్ బ్యాంకువారి జాబును మీకు వ్రాసిరి.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—మి బ్యాంకువారు వానికి ప్రత్యుత్తరముల నొసగి యుండవలెను.

ఉ:—ఒసగియే యుండవలెను.

అంతట న్యాయమూర్తిగారి కోరికపై జూరీ కారేఖిలలోని వివరముల తెలియజేయుటకుగా చాదరిగారు ఆజాబును జదివిరి. ఎం. ఎ. అహమ్మదు బాచాగారి స్థితిగతులను గురించి చార్లెస్ ఇంటర్వ్యూనలు బ్యాంకులవారు ఇంపీరియలుబ్యాంకు వారిని గోరి యుండిరి. తరువాత చాదరిగారు మెజాబులకు ఇంపీరియలుబ్యాంకు వారొసగిన ప్రత్యుత్తరములనుగూడ జదివెను. అందు ఎం. ఎ. అహమ్మదు బాచా గారు చాలగౌరవములగు వర్తకులనియు 5,6 లక్షల రూప్యముల విలువగలవ్యాపారము నొనర్చుచుండురనియు, ఎక్కువశ్రేణి వారనియు పురాతనపుకంపెనీయనియు నందుకొప్పుకొన్న యుండెను.

ప్ర:—ఈవిషయములు నిజమేనా?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అహమ్మదుబాచా సంబంధించినంతవరకు చాలపేరెన్నిక గనియుండెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—1921, 1922 సంవత్సరములలో నాతడు మంచి విస్తారమును వ్యాపార మొనర్చుచుండెను.

ఉ:—విస్తారమును వ్యాపార మొనర్చుచుండెను.

ప్ర:—అతనియందు ఇంపీరియలు బ్యాంకువారికి సంపూర్ణముగ నమ్మిక గలదు.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—చాలకష్టవ్యవహారములలో నాతడు బ్యాంకు వారికి సహాయమొనర్చుచుండెను.

ఉ:—అవును.

ప్ర:—సామాన్యముగా బ్యాంకువారు, సమాజముగానని యెంచినవాకీలనన్నిటికిని, అహమ్మదుబాచా పూచీపడి, ఆబాకీని తనమీద వేసికొనుచుండెవాడు. నీకీవిషయము తెలియనిచో నీవిషయమును చెప్పెదను. ఈ పట్టుములో మాట్లాడుచుండుకంటే నీయనునది గల

దు. ఆంధ్రనీవారు మీ బ్యాంకునకు రూ 40 వేలు బాకీపడిరి అబాకీ వనూలుగాదని బ్యాంకువా రెందిరి. ఈవిషయమున బ్యాంకువారు అహమదుబాచా సహాయమున గోరగా, ఆతడా బాకీకి పూచీపడి ఈవిషయముగ బ్యాంకునకు ఋణగ్రహణయ్యెను.

ఉ:- అదినిజమే.

ప్ర:- మొత్తం కొరకే అహమదు బాచా ఈ మొట్ట మొదట ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో ఓరు డ్రాఫ్ట్ దీయవలసి వచ్చెను.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఈ లెఖాపత్రము నిజముగా మూల్కుండుము నిమనకుగా నొసగబడెను. అప్పటినుండియు అహమదు బాచా మీ ఋణగ్రహణయ్యెను.

ఉ:- ఆ వివరములన్నియు దెలియవుగాని అహమదు బాచా ఋణమును తనపై చేసకొనెననిమాత్ర మెరుగుదును.

ప్ర:- అది మంచివిషయమా?

ఉ:- స్నేహభావముతో క్షమింపజేసెను. ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారు ప్రత్యేకపరిశీలకులందు తప్ప ఫిర్యాది ఋణము నొసగరు.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఎప్పుడు పడితే అప్పటిదినముగా మార్పుకొనవగు ఋణము మార్చి మే యందుకొనుట యుపయోగకర మను విషయమే ఇందుకు కారణము.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అహమదు బాచా మొదట, 50 వేల ఋణమును సిరాస్తి తో ఖాతా దీసుకొనెను.

ఉ:- అవును.

అతడు మొదట నెప్పుడు ఓరు డ్రాఫ్ట్ దీసికొనెనో, కోర్టునకు వచ్చుటకు పూర్వము చూచుకొని వచ్చితివి

ఉ:- లేదు ల్యాంబుగారు జూపిరి.

ప్ర:- మీరీతెఖాపత్రములను, బ్యాంకు సాలిసిటరు లకు, అట్టి ప్రాయము కొంత పంపితిరి.

ఉ:- (కాగితములజూచి) అవును.

ప్ర:- అతనికి ఇట్లు ప్రత్యేకాదరణ నొసగుటకు కారణము. తలదు చాలనమృతమునకు ప్రసిద్ధిచెందియుండవలెను.

ఉ:- అతనియందు మాకు విశ్వాసముండెను.

ప్ర:- ఓరు డ్రాఫ్ట్ అక్కాంటును ఓసగుటకు ప్రభు మమున ఋణముల కాఖమరినుండి ఆ సు ప తి వ చ్చు ను వారి కొకక వరుపుస్తకముండును. ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఆ పుస్తకమున నిజమగు మొత్తములుండును ఉ:- అవును.

ప్రతివారమువారికి రెడ్డును పంపుట, ఓరు డ్రాఫ్టులను పరిక్షించి, అవికవరు పుస్తకమునకు లోపలన్నవో అధికముగనున్నవో జూచుటకుగాదా?

ఉ:- కవరును పరిక్షించుటకుగానే పంపబడునుగాని అపని నిజముగా జరుగునో లేదో చెప్పలేను.

ప్ర:- వేరేవరుకాఖలు, ఆయా విషయముల గురించి నీకు నివేదించినవేపు సాధారణముగా మొత్తముల

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అట్లుపరిక్షించుట వీరివిధి ఉ:- ఋణము కాఖవారే పరిక్షింపవలెను.

ప్ర:- అహమదుబాచా లెక్కలో నేడైన అసాధారణ విషయమున్నయెడల నీకుగాని మరి యేమైనాధికారికి గా నిరిపోర్టు జేయవలెను.

ఉ:- అవును. అమొత్తము చాల పెద్దదగునుండ నెడలమాత్రమే రిపోర్టుజేయదును. ఈ ప్రశ్నయందు మీయుద్దేశ మేమియో దెలియుట లేదు నవును

ప్ర:- వారంత్రోనేదీక్షింపబడునుల కాఖవారికి వెల్లి న పు డు వారు క వ రు పు స్త క ము ను నివే ది క ను పోల్చిపరిక్షింతురు. ఉ:- పరిక్షింతురుగాని,

ప్ర:- పాసింగ్ అఫీసరు వడ్డీకట్టినపుడు బాకీ మొత్తము ను జూచుట తప్పదు.

ఉ:- అతనికి చాలా లెక్కలుండును గాని ప్రతివిషయమును ఆతడు జూడదు.

ప్ర:- బిల్లుమానేజరు, భారతీయ ఖాతాదారులకాఖకు బాధ్యుడు. అతడు కొంతమొత్తమును జామీనొసగును.

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఒకానొకదినమున విషయముజూసుకొన్న బాకీ మొత్తం సింగిల్ యో కవరుపుస్తకమున తెలుపబడెను. ఉ:- అవును

రూ 40 వేలు బాకీ

ప్ర:- పుస్తకమును జూచిచెప్పెను.

ఉ:- డ్రైట్టు ఋణము 15 వేలు. ఇండ్రైట్టు ఋణము 25 వేలు.

ప్ర:- డి. టి. అక్కాంటు అతయు 29 ఏప్రిలు లేదైన ఇంపీరియల్ బ్యాంకుమీద చెక్కునొసగి తీర్చివేసెదా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- అదినమున బిల్లు అక్కాంటుమీద రూ 14900 లును కరెంటు అక్కాంటు మీద రూ 14900 లును కరెంటు అక్కాంటుమీద రూ 28 వేలును బాకీగలదు.

ఉ:- అదినమున ఆతనికి 220 వేలు డ్రైట్టు ఋణము 20 వేలు ఇండ్రైట్టు ఋణముగలదు.

ప్ర:- ఓరు డ్రాఫ్ట్ నొసగునపుడు ఖాతాదారుని ఫిర్యాదులను చదివి కొనెదగు. ఇది, ఇది వరకాతని కాతావ్యవహారము తెల్లన్నది గమనింతురా?

ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఒక ఖాతాదారు మొట్టమొదట ఓరు డ్రాఫ్ట్ కొరినపుడు, ఆతని ఖాతాపరిశీలకులను విచారించురు. ఈపనికే యంతాధికారి యెవరు?

ఉ:- చీఫ్ అక్కాంటు.

ప్ర:- భారతీయుల సందర్భమున బిల్లుమానేజరు జూచుచుండును. ఓరు డ్రాఫ్టునకు దరఖాస్తు బిల్లుమానేజరు ద్వారా వచ్చును.

ఉ:- ఆతని శిష్యులుండవలెను.

ప్ర:- మీరు బిల్లుమానేజరు శిష్యుల ప్రకారముజేతురు ఉ:- అవును.

ప్ర:- వీరికవరులను ప్రతి ఆరునెలలకుమార్చెదరా? ఉ:- మార్చెదరు.

ప్ర:- దస్తావేజులు జామీనును లెక్కింపబడునట్టికి ఫే వముగలదా? ఉ:- అవును.

ప్ర:- అందుచే అహమదుబాచాయొక్క 50 వేల తల ఖాతా వేజులును ప్రతి ఆరునెలలకు తిరిగి అనుమతించబడవలెను. ఉ:- లేదు.

ప్ర:- ఈ బ్యాంకు ఆడిట్లు సరిగానే లెక్కలపరిక్షించెదరు. ఉ:- అవును.

ప్ర:- ఆడిట్లు ఓరు డ్రాఫ్టులను, కవరులతో పోల్చి పరిక్షించెదరు.

ప్ర:- వారు కవరుపుస్తకములను నిలువమొత్తములను గూడ పరిక్షింతురు. ఉ:- అవును. అగత్యరాంత్రములను పరిక్షింతురు.

ప్ర:- ఈ రెడ్డుపుస్తకములను సామాన్యముగా గదిలో పెట్టి తాళముచేసెదరు. ఉ:- అవును.

ప్ర:- గదులను తాళముచేయునర కొకరుండురు. వారెవరు. ఉ:- నాకు తెలియదు

ప్ర:- ప్రతిదినము రెడ్డులు చీఫ్ అక్కాంటు లెంటు పరిక్షించును. ఉ:- అవును.

ప్ర:- నీవు తిరిగి బ్యాంకునకు కనివారమున వచ్చితివి. అప్పుడు నీ కేసు విషయములగురించి యెవరు చెప్పిరి? ఉ:- నేను పుల్లరుటను, మొదలగువారిలో చర్చించితిని.

ప్ర:- వీడిలపద్ధతి సులభమార్గము. ఉ:- అవును. అట్లే నేను విడిచిని.

ప్ర:- అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కుల సందర్భమున గూడ నీ యాచారమే వ్యాపించెను. ఉ:- అవును.

ప్ర:- అన్ క్లెయర్డ్ చెక్కుల పద్ధతి లభ్యము ప్రారంభమయ్యెను? 1919 లోనా? ఉ:- కావచ్చును. నాకు తెలియదు.

ప్ర:- అదే 1928 జూలై వరకు ఒక్కమాత్రసాగెను. ఉ:- ఒక ఖాతాదారునితో బ్యాంకువా కొకపద్ధతి ప్రకారము వర్తించుచుండెనుకొనుము ఖాతాదారునకు దెలుపకుండ హతాత్తుగా నాపబడునా?

ఉ:- హతాత్తుగా నాపబడు న్యాయముగాదు. అంతట కొద్దివారు ఫలాహారములకు లేచి 2.45 లకు సమావేశ మయ్యెదరు.

బోరిబాయిమాల్ కెల్లు మూయబడెను

బోరిబాయి, సెప్టెంబరు 9:- పోలీస్ వారి యుగాది నెలవుల కారణముచేత నిన్న నేడు బోరిబాయి మాల్ కెల్లు మూయబడినది.

కలకత్తా యూరపియను శాఖ

సంఘము

కర్నలు క్రాఫర్డుగారి ఎన్నిక

కలకత్తా సెప్టెంబరు 9:- అసెంబ్లీకి చెంగూలు యూరపియను సంఘముతరపున కర్నలు క్రాఫర్డుగారిని ఎన్నికొనెను. కర్నలు సంఘముతరపున కర్నలు క్రాఫర్డుగారిని ఎన్నికకు నిలవనిచ్చుట తప్పనియే సంఘమువా రెట్లు ఒప్పకొనినో యనియు ఆశ్చర్యమిది. ఇతడు, క్రాఫర్డు గాదు. సంఘముతరపున జేతుము తీసికొనుచున్నపుడు ఏల అంశించెనని ప్రశ్నించెరి. క్రాఫర్డుగారిని సాధారణ శుభ వాత ఎన్నికలకు నిలుచుట కంగీకరించుట తప్పని ఆశ్చర్యమిది. ఓకీర్పాత ముపపాదించబడెను. ఉపపాదకుడు అనున శింశినవారు తప్ప ఇతరు లీతిర్పాతమును అంగీకరింపక పోవుటచే విగ్రహించెను. కలకత్తా యూరపియను శాఖ సంఘమువారు క్రాఫర్డుగారు ఎన్నికలయందు విజయము గాంచి నెండులకు అభివేదించుచు శుభవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిరి. క్రాఫర్డుగారు అన్ని పక్షముల రావణీయవేలలతో కలసి మిలీ తిరుగుచుండుటచే యూరపియను సంఘమువారు తలెట్టువలసి నెక వర్గగలరనినమ్ముచున్నారనునది. సభాశక్తికై డైన అరంస్ట్రోని గురారు తమ అధ్యక్షపదవిని సభ్యత్వమును వదులుకొనిరి. దాని నంపడు సంతోషముతో అందుకొనిరి ఇంత అక్రమముగ సంఘమువారు ప్రవర్తించినవిషయమై క్రాఫర్డుగారి ఎన్నికను గూర్చి పోరాడెదనని ఆరంస్ట్రోనిలగురారు తెలియజేసిరి.

తార కేశ్వరము

విశ్వానందస్వామి యభిప్రాయము

దాసుగారి ఏర్పాటువలన మనలేదు. పరిపాలకసంఘము ఏర్పడినపుడు ఎవరు మహాంతుగానున్నను బాధ లేదు. మహాంతు అక్రమముగా ప్రవర్తించినో సంఘమువా రతనిని తొలగించి వేరొకరిని నియమించెదరు గాన ప్రవతిగిరిగారిని మహాంతుగానుండుట కాక్షేపణలేదని స్వామి తెలిపెను. (అ. వె.)

హుగ్లి జిల్లాబోర్డు

రాట్టములు మగములు

హుగ్లి జిల్లాబోర్డువారివలన ధనసహాయమును బడయుచున్న ఆన్ని పాతకాలలోను రాట్టములను మగములను పెట్టి పనిచేయుచుండుట హుగ్లి జిల్లాబోర్డువారు నిశ్చయించిరి. (అ. వె.)

రూండు రైలుమార్గము

గండ్లమరమ్మకు పూర్తిఅయ్యెను

బోర్డుపురం, సెప్టెంబరు 9:- రూండురైలుకాఖ అచూర్ణములో వడినగండ్లు మరమ్మతులగుటచే రైలునేడుమొదలుకొని నడపబడుచున్నది.

సెంట్రలు రైలు అడ్వైజరీ కాన్ సెల్

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 8:- గవర్న మెంటువారు తమ అభిప్రాయములను చెప్పిన తరువాత రైలుస్టాన్షు కొనవిషయము నను రైలు ఉద్యోగములు మోండ్లపుల పొసగతము చేయుట యందును యిండియను మెంబర్లయొక్క అభిప్రాయములను గురించి రైలు ఆదాయము కేంద్రప్రభుత్వపు ఆదాయమునుండి చేరుచేయుటకు ఒప్పకొనుడినట్లు తెలియుచున్నది. (అ. వె.)

హిందూస్థానీ టైముస్ లిక్

మహాత్మాగారు ప్రారంభోత్సవము సమృద్ధుడు. ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 10:- జాతీయవాద దైనికపత్రిక యగు హిందూస్థానీ టైముస్ వారాపత్రిక యూనెల 16వ తారీఖు నుండికెలువకుటకు ప్రయత్నములు పూర్తి అయ్యెను. మహాత్మా గాంధీగారు ప్రారంభోత్సవమును సమృద్ధునని తెలియుచున్నది.

రామనాథజిల్లాబోర్డు

వరదసహాయనిధికి రూ 1000 లు యిచ్చుట. మధుర, సెప్టెంబరు 9:- వరదలచే యిండ్లులేక బాధ పడుచుండు శాశిసహాయము నిమిత్తము రామనాథ జిల్లాబోర్డు వారు రూ 1000 లు మధురకు కేంద్రప్రదసహాయనిధికి యిచ్చిరి.

సాంఘిక వార్తలు

లయనుసర్పను ప్రదర్శనము:— సెప్టెంబరు 12వ తారీఖు సోమవారంనాడు (సాయంత్రము 5.30 గంటలకు, రాత్రి 9 గంటలకు) వరదసహాయనిధి కమిటీకొరకు శ్రీయంత యన్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారి యెదుట కేండు ప్రదర్శనములు గావించుదురు.

సవరణ

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 9:— కేంద్రప్రభుత్వపు ఆదాయ పట్టికనుండి అయోమ్యార్థముల ఆదాయపట్టిక విడదీయుటకు కొన్ని మార్పులతో గవర్నమెంటువారి మానవ లంగీకరింపబడి నవని నిన్న ప్రచురించినదిపొద్దు నిజముకాదు. గవర్నమెంటు వారి మానవల వాలోవిందుటకు చట్టనిర్మాణభర్త (అసంట్టి) వారిచే నియమింపబడిన కమిటీవారు నిన్నుకూడ ఆలోచనలు పట్టి బహుళ ఆసంట్టికి వారు తమ అభిప్రాయములు చెప్పెను.

1924 సం. అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యా పీఠవర్షోత్సవములు:— 1924 సం. మార్చి నెలలో జరు పబడిన ఆయుర్వేదపరీక్షలందు వివిధతరగతులలో ఆయావరుస సంఖ్యలవారు కృతార్థులైనట్లు తెలియపరచబడినది.

(1924 సం. ఆయుర్వేద విద్యాపీఠవర్షోత్సవ ఫలితముల వివ రములతో సంస్కృతభాషయందు 24 పుటల అచ్చుపుస్తకము ఈ 0.4 రుపాయలకే పంపువారికి పంపబడును. కామలినవాడు జనరల్ కలెక్టర్, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆయుర్వేద మహామండల్ విద్యాపీఠ, పేపెరీ, మద్రాసు" అని వ్రాయవలెను)

సదరన్ ఇండియా స్టీమ్ నావిగేషన్ కంపెనీ లిమిటెడు:— శనివారము 5 వ తేదీ మాప్రతికయందు వెలు పడిన వార్తావిషయములలో సదరన్ ఇండియా స్టీమ్ నావి గేషన్ కంపెనీ తరపున రాజశ్రీ పి. వి. ఎన్. సుందరమూర్తి ప్రిన్సిపాల్ యల్. సి. గారు డైరెక్టర్లలో నొకరు. ఓడ వ్యాపారములందు మిక్కిలి సమర్థులు. ఆసభ్యముగల జె. హిరానోగారు మేనేజింగ్ డైరెక్టరుగా నున్నారు. సి. కె. ఆర్. తిక్కాని బోర్డర్ మ. రా. (ప్రీటి. బాలాజీరావు నాయుడు దివాన్ బహద్దరుగారి కుమారుడు) మిక్కిలి ఉత్సా హముతో శ్రద్ధతీసికొనుచున్నారు. (ఒకవిలేఖరి)

రాకపోకలు:— ఇండియా సర్వేయరు తేనరలకర్న లు టూండిగారును, మేజరుతేనరలు టి, హెంసీమస్సుగారును ఆర్. 9టిల్ హేల్సుగారును క్రిందటిరాత్రి చెన్నపట్నంనుండి బయలుదేరిపోయిరి.

భారతశాసనసభ్యులగు మహాత్ముడు మనువాడుగారు (క్రిందటిరాత్రి సిద్ధాకు బయలుదేరిపోయిరి.

గవర్నమెంటు సాసిటీరి ఇంజనీరు హబర్ డ్యుగారు యీఉదయం చెన్నపట్నం చేరిరి.

భారతప్రభుత్వమునందు ఆర్థికశాఖలో స్వేచ్ఛలుద్వ్యా ట్టిలోనున్న టి. రాజగోపాలయ్యంగారు సిద్ధానుండి యీఉద యం చెన్నపురి వచ్చిరి. వారు యీవారములోనే బెంగళూరు పోయెదరు.

కడపజిల్లా సమాచారసభ

ప్రథమ కడపజిల్లా సమాచారసభ కడపలో మ్యునిసి పల్ హాలులోను హాలునందు 21, 21 తేదీలను జరుగును.

కడపజిల్లా కలెక్టరు ఖాన్ బహద్దర్ మహాత్ముడు బజా లుల్లాసాహెబు బహద్దరు సి. బి. ఇ. గారు అగ్రాసనాధిప త్వము వహించురు.

సభాసమయమున వ్యావసాయక పారిశ్రామిక ప్రదర్శ నములుగూడ జరుపబడును.

భాజనవసతులు బసలు కొరువారు కార్యదర్శులకు మం తుగా వ్రాయవలెను.

జె. కృష్ణమూర్తిరావు, కె. లక్ష్మణరావు, మహమ్మదల్లీ సాహెబు, సి. శ్రీనివాసాచార్యులు, యన్. కుర్మాచావు, గుడ్డియ శంకరశాస్త్రిగారిచే, సంయుక్త కార్యదర్శులు.

ఆయుర్వేదాచార్యపరీక్ష

మాడవతరగతి:— అభిషేకు 1, అంబాలా 3, బారి 15, కలకత్తా 21, హరిద్వారము 29, హత్రాస్ 31, 32, 34, లూడి యానా 42, మిర్జిఖ 45, పల్లిఖిట్ 48.

ఆయుర్వేదవిశారదపరీక్ష

మొదటితరగతి:— అహమదాబాదు 67, అజమీరు 98 మేన్ ఫురి 194.

రెండవతరగతి:— అభిషేకు 84, అజమీరు 101, 102, 103, 105. కలకత్తా 125, హిస్సార్ 162, మెయిన్ ఫురి 191.

మూడవతరగతి:— అభిషేకు 74, అభిషేకు 77, 78, 81. అజమీరు 97, 99, 100, 104, 106, 107. బొంబాయి 115.

బులాండవర్ 119, 120, 122, 123, కాన్ పూర్ 126, 130, 133, 134, ఢిల్లీ 139, 140, గోవాన 141, 144, గ్వాలియర్ 143, హరిద్వారము 153, 154, హత్రాస్ 157, 158, హిస్సార్ 161, లూడియానా 169, 170, 171, 172, 173, మద్రాసు 176, 177, 182, 184, 186, మెయిన్ ఫురి 188, 189, 190, 193, పూనా 201, 202, రామ్ పూర్ 216, 217, 218, 219, 221, రుషీకేష్ 223, 230, 231, 239, 240, 241, 244, 245, 247, 249.

భిషక్ పరీక్ష

మొదటి తరగతి:— పూరి 453.

రెండవ తరగతి:— అహమదాబాదు 256, బొంబాయి 819, హత్రాస్ 366, పూనా 450, పూరి 454, 455, 456, 457, రుషీకేష్ 475.

మూడవ తరగతి:— అహమదాబాదు 250, 251, అను రావరి 271, అజమీరు 277, 278 బాలియా 282, 283, 284, 288, బాంకిపూర్ 289, 293, 292, 297 బారి 298, బెజవాడ 301, 302, 308 బొంబాయి 317, 318 కలకత్తా 322, 325, కొలంబో 337, డిల్లీ 339, 340, 381 గోవాన 344, 345, 348, 349, 350, 356, గ్వాలియర్ 357, హ త్రాస్ 363, 365, 367, 368, 369, 370, 371, హిస్సార్ 372, 373, 375, లూడియానా 386, 389, మద్రాసు 390, 425, 426, 428, 429, మెయిన్ ఫురి 437, రుషీకేష్ 478, 479, 482, 485, 490, 499.

ఆంధ్రమహాసభలు

గంజాంజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షతకు మరా-శ్రీ, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి చేతులు ఆంధ్రమహాసభకు ధన్యాడ రామచంద్రరావుగారి నా మును నూచించియున్నారు.

తాత్కాలికయుద్ధ విరామము

పిఠాచకు, సెప్టెంబరు 8:— తాత్కాలికముగా యుద్ధము విరమింపబడినదియు ఆర్థను దొరతనమువారికిని తిరుగు బాటా నర్చిన నాయకులకును సంధివిషయమై రాయబారము తిరిగి జరుగుచున్నట్లును వదంతులు జరులుచేసినవి.

బర్దవాను కమిషనరుగారి నివాసము

పరపతిసంఘపద్ధతిని పెక్కుపంట కాల్యము ద్రవ్యగోరుట చింఛారా. పరపతిసంఘ నియములవలంబించి జిల్లా లో పెక్కుపంట కాల్యము ద్రవ్యవలయునని తెల్పుచు స్థానిక యిరిగేమను డిపార్టుమెంటువారికి బర్దవాను చింఛారా జిల్లా కమిషనరుగారు ఒక రిపోర్టు బంపిరి.

లికవిషను సిఫార్సులు సంయుక్త రాష్ట్ర చట్టనిర్మాణ సభ త్రోసివేయుట

లక్నో, సెప్టెంబరు 8:— లికవిషను వారి సిఫార్సులు తప్పనియు దేశమునకు అభివృద్ధి కలుగజేయుననియు అనుసరణి యము గావనియు తెల్పుచు స్థానిక గవర్నమెంటువారిని అట్లు యిండియా దొరతనమువారికిని యిండియా కార్యదర్శిగారికిని తమ అభిప్రాయమును తెల్పగోరుచు తేబడిన రాయబహద్దరు లాలాసీతారామగారి తీర్మానము సంయుక్తపరగణాల శాసన సభలో నిరాశ్చయంగా ఆమోదింపబడినది. ఈ విషయము రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి యధికారములో లేదనియు యిండియా దొరతనమువారును కార్యదర్శిగారును మాత్రమే యిది నిర్ణయించి పరిష్కరింపవలసినదనియు దొరతనము వారి తరఫున జవాబియ్యబడినది.

కార్యరేషను ఎన్నికలు

కాంగ్రెసు సభ్యుల విజయము

క్రీమాన్ యన్. సత్యమూర్తిగారి రిట్లు వ్రాయుచున్నా రు:— మహారాసు పురపాలక సంఘముయొక్క నోటర్లకు, మా యొక్కనునవి. విజ్ఞాపనలకు వారొసంగిన మహాత్మ్యవృత్తమైన సాహాయ్యమునకును, పరాధతకును, దేశభక్తికిని, కట్టణ శ్రే యోభిలాషకును, స్వరాజ్యపక్షమువారితరపున నేను నా ని శ్చయమైన సమస్యతులను సమర్పించుచు, వారి నభినందించు చున్నాడను. జస్టిసుపార్టీవారికిగాని, రాజకీయ కక్షయని చెప్పుకొను తదితరపక్షములవారికిగాని ఎట్టి పలుకుబడియు తమమీద లేనట్లుల వోటర్లు తేటతెల్లమొనర్చిరి.

వారివిధిని వారు నిర్వర్తించిరి. ఇక మద్రాసు పుర పాలకసంఘముందున్న కాంగ్రెసువారు, స్వరాజ్యవాదులకున్న తమవిధి నేరచేర్చ సమయమైయున్నది. వారివృద్ధిసంఖ్యా కులు; కాని వారివిధులనువారు నిరంతర దీక్షతోడను, నిర్భీ తితోడను నిర్వర్తించినచో వారు బహుసంఖ్యాకులు గాగలరను ట కట్టి సందియమునలేదు. వారున్న, వోటర్లన్న పురపాలక సంఘముందు ఎట్టి కార్యక్రమమును నడుపగలరూ తెలియగలం దులకు నై వారి ముఖ్యమైన విధులను వ్రాసెదను:—

1. రేటు. పేయర్లకు, వోటర్ల కేగాక తమతమ డివిజను నందు నిజనింపువా రందరికిని తాము సమాపమందుండుటయు, అచ్చట నివసింపని సభ్యులు తమడివిజనులో ముఖ్యస్థులములలో ఆఫీసులు పెట్టుటయును,
 2. తాపెట్టి కార్యక్రమ నిబంధనల ననుసరించి ఎన్ను కొనబడినో అట్టివానినన్నిటిని యథాశక్తి పాలించుటయు,
 3. మునిసిపల్ సమావేశము లన్నిటికి తప్పక హాజరై అన్నిసమస్యల యందు వికమత్యముతో సుశీతులవలె వోటు చేయుటయు,
 4. తమతమ డివిజనులలో రేటుపేయర్ల సంఘస్థాపన కొరకై కృషి చేయుటయు, కార్యరేషను నందు రాజావుసమస్యవిషయమై తమయభిప్రాయముల నొసంగుట యు (అట్టిసంఘములు నెలకొకతూరియైన మాడవలెను)
 5. తమడివిజనులలో సభలు అప్పడప్పుడు చేయుచు అందు తాము కార్యరేషనునందు గావించిన కృషియంతయు తెల్పుటయును,
 6. కార్యరేషనులో, వారు వారు చెప్పనట్టి చేయు నట్టి ప్రతివిషయ మందును కాంగ్రెసు స్వరాజ్యపక్షముల ప తాక గౌరవమును గాపాడుటయును మొదలుగా గలవి.
- వైవిధ్యము నెరవేర్చుటవలన నె మనసోదరపౌరులకు మన యందుగల సమృద్ధియు దృఢముగా తెలియకలదు ఈశ్వరుడు అట్లుప్రసాదించుగాక.

గుల్బర్గా కేసులు

9 వ తేదీ విచారణ

“పోలీసువారు చాలమంది నేరస్థులను గా చేర్చుటలేదు. 18 దేవాలయములను పగులగొట్టిరి. అవిషయమున నెవ్వరినైనను కేసులుచేయబడియుండ లేదు. ముస్లామాలను సాక్షులనుగా తీసికొని విద్యుచున్నారు” అని బారిష్టరు రామచంద్రనాయ కుగారు ఆపిటిమనుపంపిరి. క్రాఫర్డుగారు విచారణచేసియుండ వలసినది. అప్పుడింకను చాలమంది సాక్ష్యమిచ్చి యుందురు. కాని అట్లుజరుగలేదు. అని నాయకరుగారు నుడివిరి.

ఈకమిషనును మార్చగూడదు. వీరివిచారణ సంశ్లేషి కరముగానేయున్నది అని మహమ్మదీయులుకొందరు నైజాము గారికి తింతివార్తనంపిరి. పోలీసుసూపర్నెంటు హత్యకేసు విచారణ 18 వ తేదీని జరుగును. (అ. ప్రె.)

బాబు జోగీంద్రచక్రవర్తిగారి

తీర్మాన మోడిపోయెను

దివాన్ ఫురం, సెప్టెంబరు 8:— గవర్నరుగారికి సన్మాన సత్కమియగూడదని జిల్లాబోర్డులో బాబు జోగీంద్రచక్రవర్తిగా రిచే ప్రతిపాదింపబడిన తీర్మానము 19 వోట్లు హెచ్చు అగుట చేత ఓడిపోయెను. అదైదు గవర్నరుగారి కియ్యవలసినదని ప్రతిపాదింపిన అసలు తీర్మాన మంగీకరింపబడినది.

౬. మార్కండేయ శర్మ

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1924 వ సం॥ 10-వ తేదీ

బుధవారము

ఆశాభంగము

ఇంగ్లండుకు రాయబారము వెడలిన పట్టుఖం చెట్టిగారు తిరిగివచ్చిరి. తమ రాయబారము వలన ఎన్నడిగిన లాభమేమియు గలుగలేదని వీరు సూచించిరి. ప్రజాశయములపట్ల సుముఖత జూపెడి వారు ఇంగ్లండులో చాలమంది గలరట. కాని వీరి నందరును మనఃశతమునకు జేరదీయట చాలకష్టముట. ఇంగ్లండులో ప్రచారముజరిగిన లాభముండు వని చెట్టిగారు సూచించుచున్నారు. ఆలివియరు ప్రభువుగారి దృక్పథముమాత్రము చెట్టిగారికి మిగుల ఆశాభంగము గలుగజేసెను. లేబరుపక్షముభ్యులు చాలమంది, హిందూదేశమున కిచ్చినవాగ్దానములు చెల్లవలయునని కుతూహలము జూపుచున్నారు. కాని ప్రయోజన మేమి? హిందూదేశముకొరకు లేబరుపక్షమువా రెన్నడును తమసానమున కుపద్రవము గలగించుకొనరని, చెట్టిగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. రాబావు ఎన్నికలలో హిందూదేశ సమస్య నెన్నటికిని ముందుకు దీసికొనిరారని, చెట్టిగారికి రూఢి ఏర్పడినది. హిందూదేశసమస్య లేబరు పక్షమునకే ముఖ్యముగానిచో, తదితరపక్షములకు ముఖ్యమగునా? లేబరుపక్షమువారికి కేవలము పలుకుబడిగాక నిజాధికారమున్నను, ఇతరపక్షములతో ఒకరినొకరు హిందూదేశసమస్యను సాధింపబారు. రాయబారు లొకరివెంట నొకరు ఆశాభంగముల తీరిగి వచ్చుచున్నారు. ఎక్కడ నయినను బావా యను రీతిన, లేబరుపక్షమువారును అసలుపక్షమున బట్టజేయుచున్నారు.

లేబరుపక్షమువారితో పలువురు హిందూదేశ మునకు చీరపరిచితులే. అందుచే తాము సంప్రతిం చునచో లేబరుపక్షము లొంగిపోయెదరేమో నని, హైద్రాబాదు ప్రభువులకు పలువురి కాశగలదు. లజపతి రాయగారికి లేబరుపక్షమునందు సైహితులు గలరు. కాని వీరిసైహి ముక్కరుకు రాదయ్యెను. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఇంగ్లండులో ప్రసిద్ధి గడించిరి. కాని వీరిమొరయు ఆరణ్యోదన మయ్యెను. బెసెంటుగారికి లేబరుపక్షముతో చాలకాలము నుండియు సంబంధము గలదు. వీరిశిష్యులు గూడ లేబరుపక్షమునందు గలరు. అట్టి యనుకూలవర్తితు లలోగూడ బెసెంటుగారికి ప్రోత్సాహము గలుగలేదు. హిందూదేశ ప్రజాభిప్రాయమును బిసెంటు గారు పలుపజల రసి, సాకు చెప్పబడెను. ఇట్టి హేతువు బలవత్తర మయిన వనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసుసభను వీడి, ప్రత్యేకసంఘము నెర్పరచి, దానిపక్షమున ఆర్థికము పయిటవలన ఎట్టిపక్షము వాటలైనో బిసెంటుగారి కిప్పుడు దెలిసి యుండవచ్చును. బిసెంటుగారిప్పుడు మరల కాంగ్రెసులో జేరి, ఇతరపక్షములతో కలిసి యుండుటకు

ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈ మార్గమువలన ఎక్కుమలాభము గలుగననుటకు సందియములేదు.

ఆసంగతి యటుండ, ఇంగ్లండుకు హిందూదేశ సమస్యగూర్చి బొత్తుగ తెలియదనియు, అజ్ఞానము తొలగినచో వరములనన్నిటిని వెంటనే ప్రసాదించు ననియు, అందుచే మరొకనిని రాయబారములను పంపవలయుననియు జేసెడి హెచ్చరిక, నిష్ఫలమని తలచెదము. ఇంగ్లండుకు సంగతినందర్భములు తెలియక బోలేదు. ముఖ్యనిషయముల నాదేశము గ్రహించగలదు. భారతీయులతో రైయందు క్లిష్టత ఏమియు గనుపింపదు. స్వరీపాల నము సంగతి, బ్రిటీషు ప్రజలకు క్రొత్తగాదు. ఇంగ్లండు స్వలాభము పోవునని భీతిజెందుటమాత్రము సహజము. ఆభీతి దొలగినంతవరకు, ఎన్నిరాయ బారములు వెడలినను ప్రయోజనముండదు. యాచకులు అధిక మగుకొలదియు, హిందూదేశము పట్ల తిరస్కారభావము మరింత వృద్ధియగును. యాచకులను, ఏదియో యొకసమాధానము జెప్పి బైటకు పంపివేయనటలేనే, రాయబారులకును ఏదియో సమాధానము జెప్పిపంపెదరు. బిసెంటుగారు పోయినచో ఆమె పిదపియారాలనియు, ప్రజాప్రతినిధి గారనియు జెప్పెదరు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు వెడలుచో, మితవాదుల పలుకుబడి యంతరించుటచే వీరిమాటకు విలువ లేదందురు. విద్యార్థికులు ప్రజాసామాన్యము నకు హితులుగారని యందురు. ప్రజాసామాన్యమును వివేకహీను లందురు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విభేదములు గలవనియు, బ్రాహ్మణులకును బ్రాహ్మణేతరులకును భేదములు గలవందురు. అందరికిని అన్ని విధములగు సమాధానములను జెప్పిపంపెదరు.

నిజమలోచించిన ఇట్టిస్వర్ణప్రయత్నములకై ప్రజలు తమశక్తిని వినియోగించక తమపై తా మాధారపడియుండుచో, ఇంగ్లండులోనే పక్ష మువారయినను, భారతీయుల సంకల్పము సీడేర్పక మానరు. అందుకుమారుగ ఎండమావులవెంట దిరుగుచో, కాలహరణముదప్ప వేరలాభముండదు. అసహాయోద్యమారంభమునందు, ఈసంగతిచక్కగ గుర్తింపబడెను. ఇంగ్లండులోనిలిచియున్న బ్రిటీషు కాంగ్రెసుసంఘమును, “ఇండియా”పత్రికయు నిలిపి వేయబడెను. దేశదృష్టియంతయు తనయందును స్వప్రయత్నముపై నను కేంద్రీకృతమయ్యెను. కాని గాంధీమహాత్ముడు కారాగృహమునకు వెడలిన సిమ్మట, మరల శాసనసభలవంకకు దృష్టి మరలింపబడెను. ఇంగ్లండులో మరల ప్రచారము నలుప వలయునను కుతూహలము గలిగెను. శాసనసభలలోజేరి ఆధికారవర్గమును మరల్పవలయుననియు, ఇంగ్లండుకుబోయి బ్రిటీషుపార్లమెంటు సభ్యులను మరల్పవలయు ననియు, నుద్దేశింపబడెను. తుద కీరెండు ఉద్దేశ్యములును నెరవేరకుండుటచే, ఆశాభంగము కలుగుచున్నది. ఇకనయినను ప్రజలలో ఆత్మవిశ్వాసము ప్రబలునటుల ప్రబోధింపవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును ప్రజలు నిర్వహించుటకు, వారికి తగిన ప్రోత్సాహము గలిగింపవలయును. ఇక్కార్యమును దేశము అనన్యదృష్టితో నిర్వహించుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి తేటియాటంక ముండజాలదు. అన్ని పక్షములవారును నిర్మాణకార్య

క్రమము విషయమున ఏకీభావము జూపవలయు నని గాంధీమహాత్ముడు కోరుచున్నాడు. భీష్మపాత్రను చేబూని, భారతీయులందరును స్వయముగ వడిగిన నూలును దానయందు బడవేయవలయు నని కోరుచున్నాడు. ఇందు కందరును సమ్మతించుచో, బహిష్కారములను సయితము వదిలుకొనుట కలెడు సమ్మతించుచున్నాడు. నిరాకరణము నిర్మాణమునకుదారి జూపుటకే యుద్దేశింపబడినది. నిర్మాణము కొనసాగుచున్నచో, నిరాకరణము సఫలమగును. కాంగ్రెసు సభ్యు లెల్లరను నిర్మాణమును విధిగా చేపట్టుచో, మహాత్ముడిగులు తీసును. స్వరాజ్యసిద్ధి త్వరలో గలుగనను సమ్మక మేర్పడును. ఇతరవిషయముల పట్ల నెట్టిభేదము లున్నను, నూలువడుకుటవిషయమై భేదము జూపకుండుచో, దేశక్షేమము కాపాడబడును. మహాత్మునితో జరిపెడి రాయబారముల పర్యవసాన మేమగునో త్వరలో తెలియగలదు. కాని ప్రతిలాక్కసంగతిని గ్రహించవలయును. నేడయినను రేషయినను యాచనవలన హిందూ దేశపుకోర్కెలు నెరవేరి వనియు, ప్రజలస్వతంత్రత కీక్రియే, కార్యసిద్ధికి మూలమగుననియు గుర్తించుట యుక్తిము. అట్టితరి, తనిపోని మావాము పెంది, పిమ్మట భగ్నాశయు లగుట కవకాశముండదు.

స్టేటుకౌన్సిలుసభ : అకాలీసమస్య

స్టేటుకౌన్సిలుసభలో అకాలీ సమస్యగూర్చి సరారు జోగింద్రసంగుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానముగూర్చి దీర్ఘచర్చజరిగెను. జోగింద్ర సంగుగారు, సమాధానసంఘమును నియమించి అకాలీసమస్యను పరిష్కరింపవలయుననిగోరిరి. అకాలీసమస్యను విరుచక్కగ తేటపరచిరి. అకాలీసమస్య రానురాను తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. అకాలీలు స్వమత సంతక్షణ గోరుచున్నారు. తమ దివ్యక్షేత్రములు తమపరిపాలనముక్రిందకు రావలయు నని కోరుచున్నారు. ఇందుకొరకై విరు గావించినత్యాగములు అఖండములు.విరు తమపట్టుదలనేమాత్రము పడువలేదు. కనడానుండి, సిక్కుజత బయలుదెరి హిందూదేశము జేరినది. విరు అకాలీసంరంభమునందు పాల్గొనరు. ఇందువలన సిక్కుల మతాభిమాన మెంతగాధమో గుర్తింపవచ్చును. అకాలీలు సమాధానమున కొడబడుటకు సంసద్దులుగ నున్నారు. కాని, జయిల్లోనున్న తమనాదరులను ముందుగ విడిచిపెట్టవలయునని గోరుచున్నారు. ఈకోర్కె న్యాయముగదా? దీనిని ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించుటచే తన, అనుకూల సమాధానము గుదురదయ్యెను. సరియగువాతావరణమును కలిగించుటకు, పంజాబు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపరయిరి. ప్రభుత్వ పక్షమున, క్రేరారుగారు చేసినప్రసంగమునం దెట్టి సానుభూతియు గనుపింపదు. లా, ఆర్డరుల సిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించుటతో విరు సంతృప్తి జెందిరి. జనరల్ బర్డువుడ్డు గారెక్కుడు సామ్యముగ ప్రసంగించినను, పర్యవసాన మొక్కటయే యయ్యెను. తుట్టతుడుకు జోగింద్రసంగుగారు తమతీర్మానము నుపసంహరించు కొనవలసివచ్చెను. చేజిక్కిన యవకాశమును ప్రభుత్వమువారు జారవిడి

చరి. అకాలిలు తమ దీక్షాసంకల్పమును విడువ జాలరు. తమసంకల్ప మీదేరువరకు, త్యాగమార్గమును విడువదు. సిక్కులలో సంకల్పభేదములు గలుగుననియు, వేరొకడు మేర్పడుననియు నాశించి అకాలిలకొర్రెలను నింకరించుటవలన, ప్రభుత్వమునకు లాభమునకన్న నష్ట మధికముగ గలుగుట నిశ్చయము.

లోకలుబోర్డుల ధర్మము

దక్షిణమండలముల లోకలుబోర్డుల సమావేశము మధురలోగూడ ముఖ్యవిషయములను చర్చించినది. లోకలుబోర్డులు కల్లంగడిల నెక్కడనుండి దిసవేయ వలయునని కోడనో, ప్రభుత్వమువారి కక్కడనుండి వానిని ఓసవేయవలయునని, తర్వానింపబడెను. ప్రభుత్వమువారింతిమాత్రము సహాయము నయినను గావించుచో, మద్యపానమునకు ప్రోత్సాహము దిగ్గును. ప్రస్తుతినయమున మద్యపాననిషేధముగూర్చి స్థానికసంఘము లాసక్తిజూపు చున్నను, ప్రభుత్వమువారు వానికోర్కెను సఫలము గా వింపకున్నారు. మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి ఆబ్బేరి పదతి మిక్కిలి నిరుత్సాహకారిణ మగుచున్నది. ఆబ్బేరి దివిన్యావై నాశి పూర్తిగ దొలగినగాని, మద్యపాననిషేధము నెరవేరజాలదు. స్థానికసంఘముల కార్యక్రమము తమిళభాషలో ఒరుగవలెనని, తీర్మానింపబడుట సంతోషదాయకము. స్థానికసంఘములయినను, మాతృభాషను గౌరవించుచో, వినియోగింపలన నెట్టిప్రయోజన ముండజాలదు. శాసనసభాకార్యక్రమము నయితము, మాతృభాషయందే ఒరుగుట ముఖ్యము. తెనియడల, అందలిసంగతులు దుర్భాషాములుగ నుండును. శాసనసభ్యులు తమ మాతృభాషలో నేల ప్రసంగింపగూడదో తెలియదు. బి. పి. నరసింహయ్యగారు వెనుక జేసినటులవలె, ఆంగ్ల భాషాకోపదు లగు శాసనసభ్యులు ధైర్యము వహించి, మాతృభాషలో నువన్యసింప మొదలిడిన అందలిన్మానత దొలగిపోవును. స్థానికసంఘములు విదేశీభాష నుపయోగింపవలసిన యగత్యమనలే లేదని చెప్పనక్కరలేదు.

లికమిషను సూచనలు

లికమిషను సూచనలను తిరస్కరించి, మద్రాసు శాసనసభ ఇతరరాష్ట్రములకు మార్గము జూపినది. సంయుక్త రాష్ట్ర శాసనసభగూడ వీనిని నిరాకరించి నటుల, ప్రకటించబడినది. నెడు హైందవ శాసనసభ లో నీవిషయము చర్చింపబడును. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నిరాకరణతీర్మానమును ప్రకటించెదరు. ప్రభుత్వమువారు లికమిషను సూచనలను కొనసాగించుచో, ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగ నిరాకరించినవారగుదురు. ఇటుల నిరాకరించుట, క్రొత్త గాకున్నను, సత్వరస్వరాజ్యసంపాదనకై ప్రజల నిడి మరింతగపురికొల్పగలదు. హిందూదేశమునకు ముఖ్యముగ కావలసిన వ్యవహారమును మూల నుంచి, అధికవేతనముల ననుభవించుచున్న సర్వీసు యుద్యోగులకు వెంటనే నూతనపాకర్వముల గలిగింపవలయు ననుట ఎంతవిచిత్రమో యూహింప వచ్చును. స్వపరిపాలనమన్యకన్న, సర్వీసు ఉద్యోగులనమన్య ఎక్కుడవసరమునదిగానేరదు. దేశమంతను ఎక్కుడు బరువులను మోయజాలదు. స్వపరి

ఆంధ్రుల

గాంధీ మహాత్మని పూజా సభి

— 0 : 0 —

లక్ష్మీరూపాలలు సమర్పించవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

చందాలు
48746.4-5

ఇదివఱకు
ఇదివఱకు

కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారికి చేరిన వసూలు
28778-10-11

పూజానిధికి సామ్యములంపు చేరనామా:— కా. నాగేశ్వరరావు నెం. 7, లెంబుశేట్టివిధి, మద్రాసు

పాలనము దేశమునకు లభించినపిమ్మట, ఇతరవ్యవహారములగూర్చి ప్రజలు సావకాశముగ నాలోచింప గలుగుదురు. ప్రధానవిషయములను ముందుగ పరిష్కరింపకబోవుటచే, లీకమిషను సూచనలను దేశము విచారించజాలదు.

ఫజుల్ హక్కుగారి బెదరింపు

ఫజుల్ హక్కుగారు బెంగాలు మంత్రిపదవిని కోల్పోయిన పిమ్మట, శాసనసభ్యులపై మితిలేని ఆగ్రహము జూపిరి. మహమ్మదీయులహక్కులకు భంగము కలుగునను మిష బెట్టి సంస్కరణాభివృద్ధి వలదని, వీరు ప్రకటించిరి ఇంతటికోబోక, ఇంగ్లండుకుబోయి తమ ప్రతిష్ఠను స్థాపించెదనని, వీరు పంతులుబట్టి. ఓకి కిన్న లేట్టివులు స్వాగత మొసగి యుండెడివారు. సత్వరస్వరచాలన మవసరములేదని సూచించుచు లోకరు గలరనియు, మహమ్మదీయాభిప్రాయమును వీరు వెల్లడి జేయుచున్నారనియు చాటియుండెడివారు. ఇట్టి యవకాశము గలుగుకుండ మహమ్మదీయసంఘమువారి రద్దుపెట్టిరి. ఇప్పు డెట్టిరాయబారిని పంపుట కవసరము గలుగలేదని, వీరు నిశ్చయించిరి. ఫజుల్ హక్కుగారి ప్రయాణము నిలిచిపోయెను. తా నెకటి కలచిన దైవ మొకటి దలచు ననుట కిది యొక నిదర్శనము. ఫజుల్ హక్కుగారు ఇంగ్లండుకు వెదలినను, బెంగాలు శాసనసభ్యులను బెదరింపజాలరు. వీరిని అవమానించుటకు, బెంగాలుసభ్యులు పూనుకొనలేదు. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నిరర్థక మనచూపుటకే, మహాత్మల వేతనములను వారు నిరాకరించి యుండిరి.

హుగ్లీ జిల్లాబోర్డు

హుగ్లీ జిల్లాబోర్డువారు, పాతశాల లన్నిటిలోను రాటమును మగ్గమును ప్రవేశపెట్టి, విద్యార్థులను సుశిక్షితుల గావించుటకు నిశ్చయించిరి. ఇటుల జరుగుచో, జిల్లాబోర్డు కొంత మే లొనర్చిన దగును. లోకలుబోర్డులు ప్రధానముగ చేపట్టవలసిన కార్యము లివియే. హుగ్లీ జిల్లాబోర్డుల మార్గము నితరజిల్లాబోర్డు లవలంబించుట లాభకరము. నిర్మాణ కార్యక్రమనిర్వహణమునకు తోడ్పడుటకే, కాంగ్రెసుసభ్యులు స్థానికసంఘములలో ప్రవేశింపవచ్చునని, మహాత్ముడు బోధించెను. ఇతరకార్యములతో ప్రొద్దుబుచ్చునడల, స్థానికసంఘముల యునికీవలన ప్రయోజన ముండదు. లోకల్ బోర్డులు మెల్ల మెల్లన మేల్కొనుచున్నవి. సత్వరాభివృద్ధి గలుగుగాక యని కోరెదము.

తార కేశ్వరము

పరిష్కారము

కీ వ లేదీని తార కేశ్వరంలో బహిరంగసభ జరిగినది. “సత్యాగ్రహసంఘము వైసను దానుగారివైసను సమ్మతముకలదు. వారు పరిష్కరించినప్రకార మంగీకరించెదము” అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడెను.

పోలీసువారిని కొట్టిన కేసు

ఈ కేసువిచారణ నెరంభూయిలో జరిగినది. సబుడివిజ నలు మేజిస్ట్రేటు వైసెన్సుగారు నాక్ష్యమిచ్చెను. రెండు నెలల క్రితము కేసుక కేసు విచారణ చేసెదని. ఆందులో సచ్చిదానంద స్వామిగూడ ముద్దాజుగానుండెను. స్వామిని వైద్యశాలకు పంపుట శుభ్రమిచ్చితిని. తరువాత ఆలరిజరిగిన సంగతి తెలిసి నది. నేను బోలీసు నూపర్నెంటును వెళ్ళిచూడగా స్వామి కోడుమీదపూర్చునియుండెను. చుట్టును స్త్రీలును పురుషులును మూగియుండిరి. ఎన్నిసార్లును చెప్పినను వారకదలలేదు. అంతట బోలీసువారు స్త్రీలను బోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోనాగిరి. మిస్సమిస్స ఆల్లరులు జరుగుచుండెను. అంతట అకస్మాత్తుగా పెద్దగలభా జరిగెను. అందును బోలీసు స్టేషనువంకకు పరుగెత్తిరి. పిమ్మట స్వామి నొక వైద్యునియింటికి తీసికొని పోయిరి. అని యానాక్షి చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

జయట్ సత్యాగ్రహము

వాన్కొవరు జరి

ఈజరి ‘లిసాంసు’ అను స్త్రీమరులో వాన్కొవరునుండి యానెల 12న లేడికి కలకత్తా విచ్చును. వీరికి ఖనమును స్వాగత మివ్వటలో కాంగ్రెసు భిలాభులు హిందూ సంఘములు మున్ను సంఘములు తోడ్పడవలెను. ఈ నెల 14 వ లేడిని కలకత్తా నగరమున ఈరేగింపు జరుగునని వంగరాష్ట్ర ప్రబంధక సంఘకార్యదర్శి ప్రకటించెను. (అ. ప్రె.)

మోతాసింగుగారి పై కేసు

చెరసాలలోనుండి రిహస్యముగా ఉత్తరములను పంపుట

రాజుద్రోహమునకు 7 ఏండ్లు కఠింకీక్ష చేయబడి వాగ పూరు చెరసాలలో కీక్ష ననుభవించుచున్న మోతాసింగుగారు వార్డుద్వారా ఉత్తరముల నియంతుకు పంపుమన్నాడని కేసు చేయుడెను.

“అరేఖను వ్రాయటకు నూపర్నెంటు మోతాసింగుగారి కన్దుమినిచ్చెను. దానిలో నాక్షేపణీయాంశ మేమియును లేదు వానదన మోతాసింగు గారిపై పెనపలుండు కాగితములు నున్నవి. ఉద్యోగులు మమ్ము చాలసార్లును పరీక్షించిరిగాని వాశీని తీసికొని పోలేదు. మేము చిరకాలము కారాగృహములోనే గడపవలసి యున్నదిగాన ఆదరణనుగూర్చి నేనెమియును తెలుపదలచు కొనలేదు. వాకు మరణాత్మ వేసిరిగాని తరువాత కారాగృహవాసుక్రింద మార్చిరి.” అని కార్తారసింగుగారు నాక్ష్యమిచ్చెను. మోతాసింగును నూపర్నెంటు చాల బాధించుచున్నాడు. అని రి. ఛీరసింగు అను మరియొక ఖయీదీగూడ చెప్పెను. (అ. ప్రె.)

సచివాలయము

రోజు 1-కి 8 గంటలు
పనిచేయవలెననుట

హామింగ్ బడంబడిక

కార్మిక మంత్రి ప్రయత్నములు

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—ఉదయం 12/10 నేడు తెల్పు లో బ్రిటిష్, ఫ్రెంచి బెల్జియం జర్మను కార్మిక మంత్రులు సమావేశమై హామింగ్ బడంబడికలో జేసికొన్న 8 గంటలపని నియామకమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు పూనుకొనిరి. సాధ్యమగుచో ఆ బడంబడికనుగూడ ఒకేకాలముందు ఆమలుజరపుటకు గోరుచున్నారని తెలియుచున్నది. ప్రస్తుతము ఒకరికోసము ఒకరు ఎదురుజూచుచున్నారు.

నిరుత్తి సంవత్సరము డిశంబరులో జర్మను ప్రభుత్వము వారు పనిచేయుగంటలను ఎక్కువచేయవలెనని ఉత్తరువువేయుటచే ఇంతవరకు కారణమగుచున్నది. ఇటీవలి బెక్కలను కాడ జర్మనీ పారిశ్రామికజిల్లాలలో పనివాండ్లు, నూటికి 50 మంది 8 గంటలకంటె ఎక్కువపనిచేయుచున్నారు. క్యా క్సనీ, రీనిషు వెస్ట్ ఫేర్ యాలోను మరితరచుట్టయందును చాలమంది 54 గంటలు సారమునకు పనిచేయుచున్నారు. దీనివలన పొరుగులలో అపుడే చలనముగల్గినది. కష్టముగనున్నది.

జర్మనీలోనుగూడ కష్టముగనున్నది. దీనివలన జర్మనీకి పడమరగనున్న రాజ్యములకును, గ్రేట్ బ్రిటనుకును కష్టముగ నున్నది. డాన్ నివేదికము ప్రకారము జర్మనువర్గీకృతలకు పెట్టుబడిపెట్టినతరువాత మరింతపాటి ఎక్కువయ్యెను. ప్రస్తుతము జరుగబోవునభిరు డాన్ విధానములో సంబంధములేదు. అధికారసమృద్ధిని, మరల ముందెన్నడైన వీరెవరును లేదనకుండ జేయుటకు కృషిచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది.

విరిమి సరిహద్దు సమస్య

అల్పసంఖ్య

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—బెల్జియన్ వార్త లిట్టు తెలుపుచున్నది. ఉత్తరదేశపు విరిమి మంత్రివర్గమువారు బర్మింగ్ హామ్ ప్రభుని లేఖనుగూర్చి వ్యాఖ్య యొనర్చలేదు. ఇది మంచి సమయము నకు వచ్చెను, అల్పసంఖ్య వైఖరిని సమర్థించుచున్నది. సరిహద్దువిషయమై ఉత్తరదేశపు విరిమి ప్రభుత్వ విధానమున మార్పుచేయునని లోచనము. కాని మంత్రివర్గమువారు సర్ జేమ్స్ క్రెయిగుగారిని లండనులో ఈవారమున ముందు కలిసికొనెదరు. అప్పటి కాయన నార్చునండి వచ్చును.

జాతిసమితి

అసంఖ్య జేసినవని

జనీవా, సెప్టెంబరు 8:—నిరుదు జాతిసమితిసభవారు చేసినపనిని గూర్చి చర్చించుటకు అసంఖ్య వారు సమావేశమైరి.

ఒక రాజ్యమునకు ఇంకొక రాజ్యమునకును తగవువచ్చిన మధ్యవర్తిత్వ ద్వారా పరిష్కారము జేసుకొనుట కేర్పాటు జేయవలెనని స్వీట్జర్లండు సభ్యుడు ఆగొరుగారు తీవ్రముగా తెలియజేసిరి. ఆర్మీనియనుల కొక కరిచాలయమును ఏర్పాటు చేయవలె ననిరి.

తెవటి మధ్యాహ్నమువరకు సభ ఆపుజేయబడెను. అప్పుడు కమిటీ పనిని జూచెదరు.

బోలిషివికు ప్రచారము

నెయిరోబీ, సెప్టెంబరు 9:—ఇటీవల కెన్యాకు పారి పోయిన బోలిషివికు ప్రచారకుడు జాకోబ్ కోవికు అనునాతడు పట్టుపడెను. ఇతడు వలసరాజ్యములోనుండతగినవాడు కాదని ఆరునెలలు శిక్షవిధించి శిక్షాసంకేతము ప్రహసమున కంపుటకు నిశ్చయించిరి.

జూరి యూరిగునపాటు

ఇంకొక 20 మందిని ఉరిదీయుట

మాస్కో, సెప్టెంబరు 9:—మాస్కో ఓప్లములో పాల్గొన్నారను కారణముచే 21 గురిని ఉరిదీసిరి.

చీనాకలహము

ఇతిరులు జోక్యము కలుగజేసికొనరాదు

సోవియటుల ఆక్షేపణ

మాస్కో ప్రతికల ఖండనము

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—ఉదయం 12.45 చీనాలో ఇతర సామాన్యమువారు జోక్యము కలుగజేసికొను చున్నారని సోవియటుల తికలు అతితీవ్రముగా ఆక్షేపించుచున్నవి. రాంజేమగ్నో నాట్టు పోరియటుగాట్లు సిగ్గుపాలినవారుగ జోక్యము గలుగజేసికొనుట గూడవనుచున్నవి. వీరిట్లు జోక్యము కలుగజేసికొని చీనాహక్కులను పాడుచేయుచున్నారనుచున్నవి. వీరల పరివర్తనమును పాడుచేయుచున్నారనుచున్నవి.

చీనాపముద్రములో యుద్ధసాకలను ప్రవేశబెట్టి ప్రత్యక్షముగను పరోక్షముగను సోవియటు యూనియనులను గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాంసు, అమెరికా, జపానువారు ముట్టడించినవారైరిని ఇశ్చ్యప్తియొపప్రతిక వాగొనుచున్నది.

చీనా సోవియటుల వ్యవహారమునందు జోక్యము గలుగజేసి కొనుట కే ఉద్దేశించిరిని యుద్ధి చీనాసోవియటు ఒడంబడికకు విరుద్ధమనుచున్నారు. చీనాను విభజించుటకు ప్రాజేక్టువారు గోరుచున్నారనుచున్నది. చీనా రషియా ఒడంబడికమాత్రమే ప్రతిపాలపక్షమున తేరితిరుగబాటుచున్న వీరలే చీనాను విభజించకుండ జేయగలరనుచున్నది.

చంగ్స్ లిక్ గారి బెదరింపు

హ్యంగ్ హే, సెప్టెంబరు 8:—చీనావారు సైన్యముల నిరుత్సాహముతోడను ఈతివాధలచేతను వరదలచేతను బాధపడుచున్నన, సాకుం ఊజేపు గాట్లు వివరీతముగ తమ విషమును గ్రుక్కుటకు జూచుచున్నారనియు 'చంగ్స్ లిక్ గారు' తంతిమూలముగ ప్రకటించిరి. ఇదివరకు సైనికోపద్రవము లేని ప్రదేశములందు తోభను గలుగజేయుచున్నారనియు నాలి బార్జన్యమునకు మితిలేదనియు జెప్పుచున్నారు. స్వపరిపాలనావిధానమును నాశ మొనర్చిరి.

పార్ల మెంటు సభ్యులకు లంచమిచ్చిరి. ఒకన్నరు అవరాధపు సామ్యును తామే ఉపయోగించుకొన జూచుచున్నారు. తాను తన సైన్యములను వీరిపై నడిపించుట తప్పదనుచున్నారు. తమ విధ్యుక్త ధర్మమునుచున్నారు. ఈద్రోహాలను దేశములో లేకుండ జేసెదనుచున్నారు. దీనివలన జాతీయశాంతికి మార్గమేర్పడుననుచున్నారు. ప్రజలకు మరల శక్తి గలుగుననిరి.

ఉపద్రవము ఎక్కువగుటచే హ్యంగ్ హే విద్యుక్త సేనలు సమావేశమగుచున్నవి. 1200 బ్రిటిష్ అమెరికను, జపాను ఇటలీ నాకలుగూడ వచ్చినవి.

ఇటలీ ప్రతినిధి

సైన్యములను తగ్గించుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 9:—సైన్యములను తగ్గించు విషయమై ఇటలీ యల్ ఫ్రాంసు ను నీ నీరు హ్యంగ్ జుగా రిట్టు తెలుపుచున్నారు. ఒకరు జాతిసమితి ననేక్షించుచు ఇంకొకరు పరస్పరసహాయపు టాడంబడికను గావలెనని ప్రపంచమునంతను మరల రెండుకక్షలుగా నేర్పరుచుటకు బదులు జాతిసమితినే బలపరుచుట మంచిది. జాతిసమితి ఒడంబడికయే పరస్పరసహాయపు టాడంబడికవంటిది. అమెరికనుల ఏర్పాటుకు ఇటలీ కభ్యంతరముగలదు.

అంతరాతీయ న్యాయసాధనములకు ఇదివరలో లేని అధికారము నిచ్చుటకు అమెరికనులు నూచించుచున్నారు. కాని జాతిసమితి ఒడంబడికను సవరించుటకు ఇటలీ సిద్ధముగనేయున్నది. పరస్పరసహాయపు టాడంబడికనుగూర్చి పంపబడిన ప్రత్యుత్తరములన్నిటిని ఆలోచించుటకు ఒక విన్నకమిటీకి తెలియజేయబడెను.

మరాఠో పరిస్థితులు

తంజీరుకుపోవు ఇనుపదారిని కొట్టివేయుట
జబ్రాబర్, సెప్టెంబరు 8:—హ్యూటా, తంజీరునడమనున్న ఇనుపదారిని శిథిలులు కొట్టివేసిరిని తెలియుచున్నది. కొంతదూరము మైల్లవరకు తంతిరాగ్రంను, తెలిపొవతిగలకు సరికేవేసెదరు. దండియాస్థానమును వీరు స్వాధీనముజేసికొనిరి.

ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడిక

నిరంధ మెక్కువగుచున్నది

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—రాబోవు సార్ల మెక్కులో ఆంగ్లో సోవియటు ఒడంబడికను చూచుచు ఆక్షేపించెదరని తెలియుచున్నది. వర్తకు లాభమును తమ అయిద్రముకు లండను మాంచెట్లగు గ్లాస్టోన వెంట్రీ పట్టణములందు నూచించిరి. కన్సల్వేటివులుగూడ ఏకముగా ఆక్షేపించెదరని తెలియుచున్నది. లిబరల్సుగూడ వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించి ఎన్నికలకు అవకాశ మిచ్చెదనో లేదో తెలియుటలేదు. కార్మిక యూనియన్ నిట్లు పక్షమువారు ఆగట్లు, సెప్టెంబరు అట్టిబరు మాసములలో ఈ ఒడంబడికనుగూర్చి విస్తారముగా ప్రచారమును సల్పుచున్నారు. ఉధయపక్షములవారును లిబరల్సుకు సప్తముగ ఎన్నికలలో లాభమును బొందగోరుచున్నారు. ఎన్నికలు త్వరలోనే రావచ్చు ననుచున్నారు.

చీనాకింకొక లేఖ

పెకింగు, సెప్టెంబరు 8:—హ్యంగ్ హేయున్ననది దగ్గరతట ప్రదేశమునేర్పాటుజేయవలెనని విదేశాంగ కార్యాలయము వారికి బ్రిటిష్ అమెరికను, ఫ్రెంచి, ఇటలీ, జపానుమంత్రులు కబురంపిరి. చీనాన వర్తకులకంట్రాక్టులను నిరాకరించుచున్నారటక యుద్ధమువలనవరకు అక్రమలేదనుచున్నారట ప్రాటుంగు సిడ్డంగిలో 400000 డోలరుల విలువగల సరుకు నిలవబడియున్నదట. ఒక్కసరుకునుగూడ అంగీకరించలేదట. విదేశాంగ వర్తకువారులు తీవ్రముగా ఈ కషయమై ఆలోచించుచున్నారట.

ఈజిప్టు - ఇంగ్లండు

జగ్గుల్ పాపాగారు మగ్గొనాట్లుగారిని కలిసికొనెదరు

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—మగ్గొనాట్లుగారిని కలిసికొనుటకు సిద్ధముగ నున్నాడనని జగ్గుల్ పాపాగారు తెలియ జేయ సెప్టెంబరు చిగురున సమావేశము గావలెనని మగ్గొనాట్లుగారు కబురంపిరినియు తెలియుచున్నది.

రాంజే వగ్గొనాట్లుగారికి జరుగరు పనులుండుటచే జగ్గుల్ పాపాగారే లండనుకు వచ్చి మగ్గొనాట్లుగారిని కలిసికొనెదరని తెలియుచున్నది.

జరనుయుద్ధమునకు కాటకు లెవరు

అను విషయమై బెర్లినులో చాల గొడవ జరుగనున్నది. జరిగిన యుద్ధమునకు తాము ఉత్తరవాదులము గానుని మిత్రమండలికి తెలియజేయుటా లేదా యని జర్మను ప్రభుత్వము వారాలోచించుచున్నారు. ప్రజాస్వామ్య సాంఘికవాదులు గూడ వనుచున్నారు. దీనివలన చిక్కులేస్తాడు ననుచున్నారు. జాతిసమితిలో జేరుటకు జర్మనీకి అడ్డు గలుగు ననుచున్నారు. జాతీయవాదులు బంపి తీరవలెననియు దానివలన ఇంతకంటె ఎక్కువ యుద్ధద్రవము రాదనుచున్నారు.

లండన్, సెప్టెంబరు 8:—యుద్ధభాగ్యత తమదిగాదని తెలిలియజేయుటకు ఏవిధముగ ఎప్పుడు కబురునందజేయుటకు నిశ్చయించుటకు వచ్చేవారము ప్రారంభమున గాని జర్మను మంత్రివర్గమువారు సమావేశముగారిని తెలియుచున్నది.

ఈజిప్టు సంఘమువారి ఆక్షేపణ

అర్యాదు ఆక్రమణ మంతమొందవలెను.

(ఆంధ్రప్రతిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:—బ్రిటనులోని, సీములోని యాజ్ఞప్తు యుక్త సంఘమువారు యేడంతాఖిల యా జిప్తుదేశ కులను నూదాసుదేశములను అరబ్బుదేశములను గర్హించువంటనే వారిని విడుదలచేసి నూదాసుదేశపు అన్యాయపు ఆక్రమణము అంతమొందవలె ననుచున్నది. రాజకీయ సంబంధమైనగాని లేక మరయేసంబంధమైనగాని సభలు నూదాసునాయకులు చేయలేదని ఎల్ మిర్గానీగారు ఒకప్లేటు మెంటుఆరల్వీప్రతికలకు యిచ్చినట్లు కార్టూమునార్త తెలుపుచున్నది. నూదాసు శ్రీలక్ష్మయను సభకు జేయబలమొనలేదని తెల్పుచున్నారు.

శాంతి-నైర్యమలను తగ్గించుట

మగ్గనాల్గుగారి సంతృప్తి

లండన్, సెప్టెంబరు 8:— జనీవానభ తృప్తికరముగ నున్నదనియు ఇంకను ఎంతయో పనిచేయవలయున్నదనియు, కాని మంజుషినే ముందు ప్రారంభించినారమనియు ప్రజలు పొరబాటుబడకుండుగాక యనియు మధ్యవర్తిత్వమునుకును, నైర్యమలను తగ్గించుటకు ప్రతిపాదనలు పెడియక తోడ్పడవ రనియు, నమ్ముచున్నాడని మగ్గనాల్గుగారు తెలియజేసిరి.

మొర్రాకోలో పరిస్థితులు

కాలామట్టాదిలో తరుగుబాటున వర్షింపవారు

ఒడిపోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 9:— మొర్రాకోనుండి వచ్చిన వార్తలు తృప్తికరముగా నున్నవని డైరెక్టరీ ఆఫ్ఫీసు ప్రసిద్ధం టుగారు చెప్పుచున్నట్లు మ్యాడ్రిడ్ నుండి తెలుపబడినది. శత్రువులు కాలామట్టాదిలో ఒడిపోయిరి. ఈవధ్య టూటనుపొరాటములో శత్రుసైన్యమువారు 500 మంది చనిపోయిరనియు 6.0 లు సైనికులకు గాయములు తగిలినవనియు తెలియచున్నది.

దొమినియనుల సభ

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకము)

లండన్, 5 సెప్టెం 10:— ఇతర దొమినియనులనుగూడ దొమినియనుసభ గావలెనన్న చో ఆక్టోబరులో లండనునగరమున దొమినియను సభ జరుగుననియు ఆఫ్ఘ్నిలియాతరపున సర్ లిటిల్ గ్రూముగారు వెల్లెవరనియు బ్రూసుగారు తెలియజేసిరి.

అమెరికను ప్రాపంచిక వైమానికులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు:—10:— బార్బి సార్వభౌముడు అమెరికను వైమానికులకు అభినందనల సందేశిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్స్

మెయిను కాంగ్రెస్ సభ్యుల ఎన్నికలు-

గవర్నరు ఎన్నిక

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెంబరు 10:— యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో మెయిను కాంగ్రెస్ సభ్యులు గవర్నరు ఎన్నికలను గూర్చి చాల ఉత్సాహము జూపుచున్నారు. మెయిను ఎట్టు నడుచు కొనునో దేశమునూడ నటులే నడుచుననిరి. రిపబ్లికను సభ్యుడును ఎన్నుకొనబడిరని తెలియచున్నది.

చీనా పోరాటము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

లండన్, సెప్టెం 10:— ష్యాంగు హేవార్ లిట్టు తెలుపుచున్నది:— లూహోమిడుగ కింగ్సుగా రింకను బోవుచున్నారు. ఒత్తిడిని, కలుగజేయుచున్నారు. కొంతసేపము నాక్రమించుకొనిరి. కాని చికిమంగునేను తమస్థానములను నిలబెట్టుకొనిరి. 14 ప్రైవేటులములో హుంటూచగ్గర ఇప్పుడు ష్యాంగు హేతు చగ్గరగ పోరాటము జరుగుచున్నది. హోంగ్ నుండి ఫీరంగులెల్లము పింబుడెను. ష్యాంగు హేతు చగ్గరగ పోరాటము జరుగుచున్నట్లు వినిపించుచున్నది. దీనిచేతనే విచ్చి కనేనలు నాకలు సమాజేశమగుటకు కారణమగుచున్న దనుచున్నారు. కాని తరువాత విశేషములకు భయముపోయి నమ్మకము గల్గినది.

చీనానగరమునకు బోవు విధులయందు ప్రెంచివారు మత్తకంచెలను (తీగెను) వేయుచున్నారు.

కన్ననూరు మునిసిపలు ఎన్నికలు

కన్ననూరు, సెప్టెంబరు 9:— పించు పుచ్చుకొనుచున్న డిప్యూటీ నూపరిం డెంటుగు పి. కున్నాహ మెదు కోయగారు కన్ననూరు మునిసిపలు ఎన్నికలో విజయ మొందిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయములు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకము)

లండన్, సెప్టెం 10:— బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ యభిప్రాయము బలాత్కారముగ దొమినియనుల బాధించరనియు భావముగాదు హెర్జియోటోమినియనుల బాధించరనియు సభకు దక్షిణ ఆఫ్రికావారు ప్రతినిధిని బంపెదరనియు హెర్జియోటోమినియనుల బాధించరనియు బ్లోయింపాంటికావారు తెలుపుచున్నది.

నోటీసు

రాజమండ్రి

ప్రె.డి. మునయ్యకోస్టలో

S.C. 187/1924

Between

వాదులు:— పండిరి మహదేముడుగారి కోటి లింగాలనత్రం మేనేజింగు ట్రస్టీ వోరుగంటి నుబ్బారావుగారు.

అందు

ప్రతివాదులు:— పెద్దింటి శివప్రసాదశాస్త్రి గారు

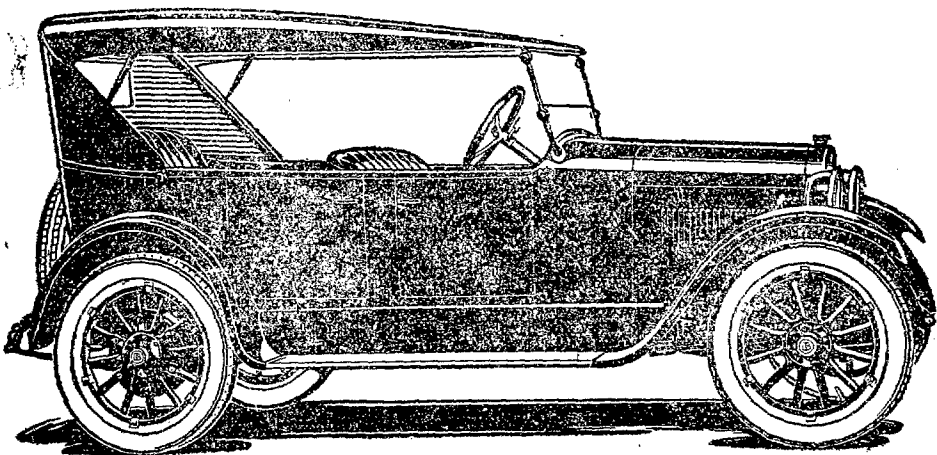
యానెంబరున ప్రతివాదిపయిన ప్రాంతరీ నోటునుబట్టి రు 110-13.3 లకు దావా చేయగా, నదరు దావా ది 22.9-24 లు తేదీకి ప్రతివాది స్టేటు మెంటు నిమిత్తం వాయిదా అనిష్టి నవరు తేదీని ప్రతివాదిగాని ప్రతివాదితరపున ఎంతైనా గాని హాజరు కానియెడల ప్రతివాదిని ఎస్సక్రీ చేసి, వాదికి డ్రికి ఇచ్చెదరనిన్ని యిందుమూలముగా తెలియజేయుమయినది.

చీర్రావూరి అత్తారాం

వాదినీడరు

రెండు ఓడలలో ఎగుమతి చేయబడిన కారులు ప్రస్తుతము చేరినవి త్వరలో యిచ్చుటకు వీలుగలదు

DODGE BROTHERS
TOURING CAR

ధర రు. 5100

వాన్ చి, మాగ్నెటో, విడి అంచులు,

టైరు ట్యూబు, వెద్దటైరులు, హోరన్, లాండ్ర, అన్ని కొరముట్లు మొదలగువాటితో సహా కారు, వై ధరకివ్వబడును.

ADDISON & Co., Ltd. MADRAS. & BANGALORE

Carter & Co., Trichinopoly, T. Stanes & Co., Ltd. Coimbatore, Geo Oakes Ootacamund.

డాడ్జిబ్రదరు కారునుగుఱించి

అందరిని బాగుగా తెలియును.

మా స్నేహితులందఱును తప్పక పై ప్రకటనను సంతోషముతో ఆదంతురు ప్రత్యేక ప్రయత్నములచేతను, ఒత్తిడి చేతను తమారుచేయునట్టివారు మాకు విరివిగా సంప్రతుకు వర్పాటు చేసుకొంటిమి.

ఈ తరుణమును పోగొట్టక

తక్షణ మే కొనుడు.

యితర కారులు పోవుటకు వీలులేని బురద, ఇసుక, రాళ్లు మున్నగునవి గల చోట్లలో డాడ్జి బ్రదరు టూరింగుకారు తప్పక నిరభ్యంతరముగా పోవును. గనుకనే దీనియందు స్వంతదారుకి ఎక్కువ ప్రీతిగలదు.

సిక్కు గురు ద్వార సమస్య

ప్రేటు కొన్నింటిని చర్చ

ప్రభుత్వమువారు హామీనియ సర్దారు జోగింద్రసింగుగారు తీర్మానము నువసంహరించుకొనుట

సిక్కు, సెప్టెంబరు 9:— నేడు ప్రేటుకొన్నింటినియ అసభికారసభ్యుల తీర్మానములలో చాల ముఖ్యమైనది వచ్చెను. సభ యంతయును నిండిపోయెను. గ్యాలరీలన్నియు క్రిక్కిరిసి పోయెను. భారతశాసనసభకు అసభికారసభ్యులు చాలమంది వచ్చిరి.

సిక్కు సమస్య తీర్మానము

సర్దారు జోగింద్ర సింగుగారు సిక్కుసమస్య వంతెన చుట్టించి ఆంగ్లేయ ప్రతిపత్తిపై పరిష్కారము జేయుట కొక సమస్యయనఁగలదు. నియమింపవలె నని ఒక తీర్మానము నువ పొందించిరి. ఆయన సిక్కుజాతి ప్రతినిధి యగుటచేత సభవారి కన్ని విషయములను వివరించి తెల్పి, అందరును గంపి పనిజేయు నెడల పరిష్కారమార్గము గల్గునని తలంచి యందు సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారి సహాయమున కొరికి. సిక్కులకు గురుద్వారపరి పాలనాస్వత్వమును పూర్తిగ నిచ్చివేయునటుల శాసనము జేసి ననే తృప్తిగల్గును. ఏదో పరిష్కారమార్గము సిద్ధముగ నున్న పుడు బర్డువుడ్డు రాయబారములు భగ్గుమగుటచాల కోవనీ యము.

సర్దారు జోగింద్ర సింగుగారు రంతట గురుద్వార ఉద్య మము సంబంధమున చరిత్రను జెప్పుచు ముఖ్యముగ నానా నానాత్వము, గురుకాబాగు న్యవహారము అవ్యతసరపు స్వర్ణ దేవాలయ వ్యవహారముల గూర్చి వివరించి చెప్పిరి. దురాచార లగు వహించుట వద్ద నుండి గురు ద్వార ము ల పాలనాధికారమును తాము దీసికొన వలెనని సిక్కులు రక్తము నప్పించియొనన సంరంభము చేయు చుందురు. ఈగురుద్వారములు సిక్కులవే కాని మరి యెవరివి గావు. ఇతరజాతులగుడ సిక్కుదేవాలయములందు సంబంధ ముగలదను వాదము చాల అసంబంధమైనది. ఈదేవాలయములు సిక్కులవే యైనను అన్నిజాతుల వారును రావచ్చును. వారిదే వాలయములలోనికి నితరజాతు రానియకుండ నిశ్చయించునట్లే శిము సిక్కుల కేమాత్రములేదు. ఇప్పుడు సిక్కులను న్యాయ క్రమములపేరవారిదేవాలయములపై నెట్టియధికారమును లేకుండ జేయుటవలన ఉత్తేజము గల్గితిమను. సిక్కు లెట్టిశాసనములు జేయగోరినను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరని యెన్నిసార్లు జెప్పియుండిరి. కాని ప్రభుత్వమువారియంగీకారమును ముందు బడవనిదే అల్పసంఖ్యాకజాతియగు సిక్కు లైనన శాసనము ను జేయజాలరనుమాట సుప్రసిద్ధమే. అందుకనియే సిక్కులు శాసనసభలో నెట్టిశాసనమునుగాని చేయుటకు బిల్లు ప్రవేశ పెట్టుటకు ముందు ప్రభుత్వమువారితో వందమాట జేసికొన ప్రయత్నించుచుండిరి.

“పంజాబలో నున్న వారిదేవాలయము లన్నిటినివాదను సిక్కులకు గలస్వత్వముల ప్రసరధర్మమునటుల ఒకచిన్నశాసన ము జేయవలెననియే మేము సిక్కులు కోరుచున్నాము. ఇప్పుడి యెసంగునెడల మేము ఆశాసనమును ఉదారమితభావ మతో నాచరణలో పెట్టుటకు చేతనైనటుల జేసెదము. కాని అనేకసార్లు ప్రబంధకసంఘమువారు ప్రకటించినటుల యీఉద్దేశ్యము సందర్భమున నిష్పందించిన సిక్కులందరను విడు దల జేయవలయును. మమ్ములను సిక్కులను గురుద్వారములనుండి బహిష్కరించిన సరియేకాని అపజయముగాంచితిమని మాత్ర మెప్పుడైన జాలము. మాకు సావ్యతంత్ర్యము గలదని మాటిమాటికి నిర్ధరించుచు అయ్యది చేపూరవరకును మరలమరల వచ్చుచుందుము. ఇం దులకు కావలసిన శాసనమును గాదించి గురుద్వారము ఉద్యమ సంబంధమున ఆరెట్లుజేసి ఖయిదీలను విడుదలజేసి యీ అధ్యా ణమును ముగింపవలెనని మేము కోరెదము. ఈజైదీలను విడుద ల జేయుమని కోరుటలో ఆయన క్షమమయము లేదు. నేను ఈజైదీలయలపొరుడైన కొందరు దేవులగా విత్తవాత్సల్యము గల ప్రభుత్వము సిక్కుల నంతర్నిష్ఠితో గూడినజాతిని జేయక వారికిని ప్రభుత్వమునకును గల పర్వబంధములను పునఃసృష్టించి పునఃసంహరించును.

ప్రభుత్వసభ్యుడు కైరారుగారి ప్రత్యుత్తరము

కైరారుగారు ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు పక్షారు జోగింద్ర సింగుగారు యీతీర్మానమును చెప్పట లో జూపిన చిత్రపత్తిని సమర్థించి గలవని అంగీకరించిరి. ఇట్లు తీర్మానము జరుగుటవలన వివాదపరితమము గల్గును. సిక్కులలో ఒకశాసనమువారు మాత్రము కొన్ని ఉపాయముల జట్టినను అ వి శత్యైర్వత్వమునకును ఇతర జాతుల హక్కులకును అసం బంధముగ నుండుటవలన వారిఅవరము పెరివేరదను నుజ్జ్వల్య ముండుటవలనగూడ వివాదముగల్గుచున్నది. ఈతీర్మానము సంగీకరింపజాలకుని కైరారుగారుచెప్పిరి.

ఆయన స్వయముగసిక్కుల అదృశ్యగుణముల త్రస్తు తియచు వారిమతవిశ్వాసమును భక్తిని సైన్యమునందు వారికిగల దీర్ఘప్రజ్ఞాత సంగ్రహమును అభినందించెను. అందరివలెనే ప్ర భుత్వమువారు గూడ యీసమస్య పరిష్కారమార్గము నాలో చించి సిక్కులకును ప్రభుత్వమునకును గల సంబంధమును పునరుద్ధరింప అతుర పడుచున్నాడు. ప్రభుత్వవిధానము బాలికమైననది గాదనియు నిర్ణీతమైయున్న దనియు, యావిధానమును తన బాధ్యతను గుర్తించి నిర్వర్తిం ప పడుకట్టిన యేప్రభుత్వమైనను ప్రకటించినయియు ఆయన చెల్లెను. ఈవిధానమును కామన్సుభలో భారతసహాయ మం త్రివివరించెను. ఈమధ్య సర్ మాల్కంహెయిలిగారే వివరించి యుండిరి గూడాను. ఈవిధానము యేమనగా, రెప్పుడైన వారియెడల న్యాయశాసనమును గుర్తించజేసి క్రమభంగముగా జేయక ప్రజాక్షేమమునుగాపాడుటయు, నష్టముగల్గునారంభక జేయకు; నాలోచించి తగిన న్యాయపరిష్కారమునకు వచ్చు మార్గముల నుపేక్ష జేయకుండుటయునై యున్నవి. ఈమధ్య సర్ మాల్కంహెయిలిగారు ప్రకటించినటుల ప్రభుత్వమువారు సిక్కులను రక్షింపవలెనను వాంఛతో బనిజేయుమండిరి గాని నాశము జేయునట్లేకముతో లేదు. సిక్కులు న్యాయక్రమ వద్దతుల వారి మతాలయములపై అధికారమును సంపూర్ణముగ పొందవలయుననియే వారు కోరుచున్నారు.

దీనిబట్టి డిప్రీలవిషయములో ప్రభుత్వనిర్వాహకులు న్యాయస్థానములు జెప్పినట్లు జేయుమండిరినియు, వారుశాసన సభలు జెప్పినటుల చేయుమండిరినియు కైరారుగారు సూచించిరి. ప్రభుత్వవిధాన వినియోగముగ నుండెను. సర్ మాల్కం హెయిలిగారు సభ్యులుగనున్న ప్రభుత్వమువారు యిప్పుడు న్నదానికి బదులు వేరుయంత్రము గావలయుననియు, ఆయన ప్రజాసహకారముమీద శ్రద్ధవలెననియు జెప్పిరి. ప్రభుత్వము వారు యీవిషయమును పరిష్కారముజేయ తమకు కొరకగల దని తెలుపుటకై యీసరిని సర్ విలియం బర్డువుడ్డుగారి చేతు లలో నీపనిని వదులుటకన్న జేయదగిన పనియేనియును లేదు. ఈపనిని స్వార్థత్యాగమును కష్టమును తక్కుజేయక సర్ విలియంబర్డువుడ్డుగారు రంగీకరించుటవలన ప్రభుత్వమువారి యొక్కయు, భారతీయులయొక్కయు కృతజ్ఞత పాత్రుడై యున్నాడు. సర్ విలియంగారు చేయవలసిన ప్రయత్నముల నిట్టిని చక్కగజేసిరి. ఆవియేల నిష్పయోజనము లయ్యెనో నెప్పుడవసరమైతదని కైరారుగారు రినిరి. ఆయన వెనుకటికష్టము లను వివాదాలకు తక్కువెట్లమున్నందు ఆతయు విశ్వాసమును యేర్పడు నని న ముచ్చుచున్నానని రి. ఆయనకు ఒకఅక్షరమైనను అనవసరమువలకు ట యిచ్చుచు లేదు. ఒక్క ఆలోచనయు అనవసరముగ జేయరు. సర్దారు జోగింద్ర సింగుగారు జెప్పినవిషయములతో గాని ఆయన వానికిచెప్పిన అర్థములతోగాని యేకీభవించుటలేదని ఆయనచెప్పెను. కాని యీసంభాషణమున కొకదానిని వియమించుటవలన నేమిప్రయోజన ముండునో తెలియకుండ జోగింద్రసింగుగారు సంగతించిరి. సిక్కు జాతివారయిన ఉద్దేశ్యములును మతవిధియలెను గాని యేభాగమువారి కొందరు జేయుటవలన బాధకరముకాదని ఆయనజూచిచెను. అట్లుగానున్నయెడల యీసర్వలక్షణల బాధ మేమియునుండదు. “ఇంకను తెలుపుచున్నది యున్నదని నేను జెప్పెను. మిగిలినవిషయమిది యున్నది.” (నాన్నము)

జి.యన్. కపర్ గారు

కపర్ గారు బలవంతము సమన్వయసంఘమును అంబావిష యములముగ్రహించి కొన్నినివారణోపాయముల నూపించగల దనిచెప్పిరి. సమన్వయసంఘమునకు విన్నపుడే యీసంఘము వారు యిచ్చివుచ్చుకొను భావముతో కాంతిని జేకూర్చుద రని యున్నటుల తెల్లెను.

విరంజిత సింగుగారు తీర్మానము నెడల సాను భూతి నూపెనుగాని ఆచంద్రతో నేకీభవించలేదు. పంజాబుకు వెం న్ననే సమన్వయసంఘము గురిగల గవర్నరు వచ్చినపుడుతయన సమన్వయసంఘముగ చేయు మని కట్టిజేయరాదు.

సర్ విలియం బర్డువుడ్డు

ప్రధాన నేనానియను సర్ విలియం బర్డువుడ్డు గారు ప్రభుత్వ ప్రసంగమునుగానికేమిదూ, తనను, గురుద్వార సమన్వయ పరిష్కారంపగలవని నియమింపబడిన కమిటీ కధ్యక్షుడుగ కొంతకాలముక్రిందనుండెను కొరికి. ఆయన అన్ని తరగతుల సిక్కులతో సంప్రతించెను. వారుజెప్పినదాని సంగతుల వివరము. కాని ఆయనకు చెప్పిన పరిచయము తరీక్షించియూడ అవిభక్తగాని కొకటి సంబంధములేన ట్లుండెను. గురుద్వారము లన్నియును పూర్తిగ ఆకాశలక ఒక్కొక్కొక్కొక్క ఒకరును మరియొకరు ఆకాశలక దేవాలయములపై నెట్టియధికారము లేకుండ జేయవలెననియు నుండెను. కాని అన్నితరగతులవారును యేదోవిధ ముగ తృప్తిరముగ పరిష్కారము గావలెనని జాత్రుతమును జూడ ఆయన కిదిముఖ్యమని తోచెను. సర్ విలియంగారు తన కుసిక్కులతో 40 సం॥ ములనుండియు సంబంధము గలవని చెప్పిసిక్కుల నెక్కువప్రస్తుతించిరి. ఆయన సిక్కులదైర్వ్యమును భక్తిని గొనియాడుచు తనభార్య, సోదరియొక్క మానమును కాపాడుటకు సిక్కునకు వసలిజేసెదనని చెప్పెను. (దీర్ఘ హర్షము) గ్రామములలో సిక్కులు తమతమవృత్తులను జేసికొనుచు నుఖిజీవనము జేయుచు వృద్ధికాములై యున్నటుల ఆయన గమనించెను. సిక్కులకు మతవిశ్వాస మెక్కుడుగ గలవట్టి కాని గ్రామములలో నెవ్వరుగాని ప్రభుత్వమువారు జేసిన పనుల జరిగ వారిమతమున కుపద్రవము గల్గెనని యెనుకొనుట లేదు. కొన్నిచోట్ల యాజిల ఉద్యమములతో సంబంధము లేకుండ శాంతియుగ తమతమ పనుల జేసికొనుచున్నవారు గలరు. ఇట్లు ములలోను చట్టుప్రక్కలనుమాత్రమే ప్రభుత్వము వారు సరిగ సత్కరించుట లేదనియు, వ్యాయము జరుగుట లేదనియు భయముగలదు. సర్ విలియం బర్డువుడ్డు గారింకను సమన్వయసంఘము శాసనసభ్యులతోను యి తమతమోను సరిప్రతినిధిని జెప్పిరి. అవి ప్రయరింపజేయలేదు. గానియీ రాయబారములు విజయవంతములుగానందు కాయన విచారమును జెల్లెను. సర్ జోగింద్రసింగు గారి తీర్మానములను బలపరచినవారు యిప్పుడే సమయము నెట్లు గలుగజేయగలరో జెప్పెదరాయని ఆయన అడిగెను. సిక్కుజాతినాయకులైన లెను గురుద్వారలెట్లును చెప్పినయెడల ప్రభుత్వము వారుదాని సంగీకరింప సిద్ధముగ నున్నారు. కాని నొ కైరారుగారు జెప్పిన శాసనశాసనమున కావల ఒక్కఅంగకమైనను జోకాదు. రత ప్రభుత్వమువారును పంజాబు ప్రభుత్వమువారును న్యాయ శాసనాధికారమును పొందింప నిశ్చయించుకొనియున్నారు. (హర్షము)

భారతశాసనసభయందును, ప్రేటుకొన్నింటిలోను, పంజాబు కా స న స భ లో ను న్న సిక్కు సభ్యులు స భ ల లో ప శ్చ ల డు గు ట క న్న ఒకచో సమావేశమై ప్రజలందరతో సంప్రతించి పరిష్కారమార్గ మును గూర్చి చర్చింప వలయును. కొన్ని సంవత్సరములనుండియు సిక్కు నాయకులు కొందరు భిన్నభిభి తో నుండుట ఆయన కాశ్చ్యముగ నుండెను. వర్తకవాదిజ్య శాఖలవారివద్దనుండియు వారుసలహా దీసికొనరాదు. వారు వా ప్రజలను జూచి మంచిమార్గ మేమి గలదో గమనింపవలయును.

సర్ డి. పి. సర్వాధికారి

అర్ధపుడ్డు కమిటీ యేల నిష్కలమయ్యెనో వివరముగ సభ వారికి తెలంపనందుటకు సర్, డి. పి. సర్వాధికారిగారు విచారమును జెల్లెరి. సిక్కులందరికీ నాద్యమును భారతదేశములో నిలిర భాగములవారును గూడ యనుసరించెదరేమో యని భ యమగుచున్నది. అట్టిసమన్వయ బెంగాలులోను మద్రాసులోను గానియెచున్నది. సిక్కులనే యెవగుద్వారపుట్టియు ప్రతే కెట్టుమని కొరి ప్రభుత్వమువారు సర్ విలియంబర్డువుడ్డు జెప్పినటుల దానిని నిష్కలమున సంగీకరింపవలెను అప్పుడు న్యాయస్థానములమూటయే యుండదు. ఈసమన్వయలన భారతదేశములో నన్నిజాతులదానికిని నష్టముని భయము నొప్పుందింకను

ఖద్దరు ప్రదర్శనము

మద్రాసులోని నీయే మొదటిసారి

అక్టోబరు నెలలో జరుగనున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభలలో పాటు ఖద్దరు ప్రదర్శనము కూడ జరుగ నున్నది. గాన ఆంధ్రమహాశయితలగు ప్రదర్శనయోగ్యములగు వస్తువులను విరివిగ పంపి ఖద్దరు ప్రదర్శనమును జయప్రదముగ గావించవలెను. తాముజంతు సామానులకు అగు రానుపోను ఖర్చులు తామే భరించవలయును. ప్రదర్శనశాలలో స్థాల్పకూడ యేర్పరుపబడినవి. స్థాలు 1 కి.రు. 10-0-0 వలయు వారు యీ నెల 25 తేదీలోపుగ యీక్రింది విలాసమునకు రూపాయలను కంపెన రిజిస్ట్రేషన్ చేయబడును. ప్రదర్శనమునకు పంపబడు సామానులు ఈ నెల 30 వ తేదీలోగ యీక్రింది విలాసమునకు చేరవలెను.

గంటి సూర్యనారాయణశాస్త్రి, సెక్రటరీ, ఖద్దరు ప్రదర్శనము.

7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఇప్పుడు దీనిని పరిష్కారము చేయుమార్గమును బట్టియే యితర చోట్ల నిర్దిష్టపరిశీలన చేర్చినపుడు గూడ యేమి జేయవలసినదియో తోచును. అఖిలభారతదేశవాద్య శాసనముండుట కెక్కుడవలెను. ఈ తీర్మానము ఆచరణయోగ్యమగు విధానమును జూచించునెడల ప్రభుత్వమువారు తాని సంక్షరంప వలెను.

నర్త మహమ్మదు హాఫీ

1919 లో భారత ప్రభుత్వ శాస్త్ర నిర్వాహక వర్గము నందు జేరుటకు ముందు సిక్కులయొక్క విద్యా సాంఘిక రాజకీయ ఉద్యమములందు సానుభూతితో చనిపోయిన, సిక్కు శాస్త్రములలో గల సంబంధమును సత్ మహమ్మదు హాఫీగారకు వుండెట్టిరి. ఆయన ఆవృద్ధిరోద్యమముల వలన నప్పటి నుండియూ అవి వెనుకబడి అట్టి నిలవిపోయినటుల గనుగొనెను. సమస్త యము గాతలనని దుస్సాధ్యమగు వరతులను దెచ్చిపెట్టి క్లిష్ట పరిస్థితులకు సమము జేయుటకీ వత్తుమువారికిగాని ఆతడును వారికిగాని పీటలేకుండా జేయునెడల యీ సమస్య నిజముగా పరిష్కారమగుట కష్టమగును. బద్దపుట్టు నేనాని సిక్కులులేచ్చి నయే బిల్లునైనను ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించెదరని చెప్పినదాని కరము యితరభాతుల హక్కుల కనుకూలముగ జేయబడిన బిల్లు ప్రభుత్వము వారంగీకరించెదరని ఆయన నూచించెను. సిక్కులు యీ సమస్యను తగిన విధమున పరిష్కారము జేయుటకు వాతా వరణమును గలుగ జేసెదరని ఆయన తలంచెను. ఈ ప్రభుత్వ శాస్త్ర నిర్వాహక శాసనమును పీడి తన రాష్ట్రములోనికి బోయి బహిరంగజీవనమునం దెప్పుడు పాల్గొందుమాయని కలదని ఆయన చెప్పుచు అప్పటికి యధామహాపరిశీలన చేర్చడ వచ్చు నని దలంప వచ్చునని చెప్పెను.

సర్దారు జోగీంద్ర సింగుగారి ప్రత్యుత్తరము

అంతట సర్దారు జోగీంద్ర సింగుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ప్రభుత్వమువారు గూడ పరిష్కారమార్గము నాలో చించుచున్నారనుటకు సత్యమని గుర్తించినట్లును బద్దపుట్టురా యభారము తాపివేయుటకు వచ్చినకష్టములను దాటినకష్టములు కావనియు జెప్పెను. సరియైనవాతావరణము లేకపోవుటకు సిక్కులలేచ్చేనాయని ఆయన అడిగెను. 20 వేలమంది సిక్కులు జైలులలో నున్నారు. రావల్పిండివద్ద సిక్కులు ప్రతిభు క్రించుచుండ వారిపై రైలు పోనిముఖజేసిన ఆయన జెప్పెను. ఇలాగే సిక్కులు బహుస్వస్థ సంఖ్యకులుగ నున్నారు. ప్రభుత్వమువారు శాసనముండుట యవసరమని గుర్తించినపుడు వారే ఒక బిల్లును తయారుజేసి ప్రవేశపెట్టునెడల త్వరగ బాగు గా మంచి శాసన మేర్పడిపోయేది. ఆయన భారతమంత్రి ప్ర సంగమునుండి యుద్ధరీతి చెప్పుచు అందు ప్రభుత్వమువారికి సి క్కు పాలనాసంఘమును స్థాపించి గురుద్వారములను సిక్కుమత లాభముల కనుకూలముగ పాలించునటుల జేయవలెనని కోరి నటుల గలదు. ఇదియే సిక్కులు కోరినదని సర్దారు జోగీంద్ర సింగుగారు జెప్పిరి. ప్రభుత్వమువారు యిందుల కొక శాసనము గావించెదరని తలంచుచున్నానని ఆయన చెప్పెను. జోగీంద్ర సింగుగారు సభాభిప్రాయమును గనుగొన కోరిన గాని తీర్మానము నుపసంహరించుకొనుటలేదనిరి.

క్రైస్తవులగారి ఉపసంహరణవాక్యములు

క్రైస్తవులగారు చర్చను ముగించుచు యీ తీర్మానమును బలపరచినవారు యీ స మ స్త య స ం ఘ ము యే మి చేయవలెనో యెవరును తెలుపలేదని చెప్పెను. ఈ తీర్మానమునం దుగావించబడిన సామర్యతయోగ్యముగ నుండునటుల ఆయనకు గాన్పించుటలేదు. ఈమధ్యగావించబడిన గురుద్వార శాసన ము పయోగింపబడలేదని జోగీంద్రసింగుగారు దెచ్చినయోజ్ఞపణం దర్శమున, ఆ తీర్మానమునందు దెచ్చినటుల ఆచరణలో పెట్టుట

కు గోరుతారే యందు ప్రారంభించి చేయవలెనని ఆయన తీర్మా నోపాదకునకు జ్ఞాపకముజేసెను. సరియైన వాతావరణమున కవకాశములేదు. ఇప్పుడిప్పుడే ముఖ్యునిడిపోవుచున్నది. సిక్కుల లో నిష్కాశిప్యజే దృఢప్రతులనువారు నిలువబోవుకొనునట్లు జూచుటకై ప్రభుత్వమువారు రెడువకాముచున్నారు. సిక్కు లేచి యెత్తున దెచ్చినను యితరభాతుల లాభములకు కష్టములేకుండా న్యాయశాసనముల కనుకూలముగ నుండునెడల యేబిల్లునైనను ప్ర భుత్వమువారంగీకరించెదరు. ముఖ్యుడు మంచిగల్గునని ప్రభుత్వ వారాశీర్వాదముచున్నారు. ఇప్పుడు పరస్పరమామగమునకు కాం ముగాదు. త్వరలో ఆయన ప్రదక్షుగ పరిష్కారము జరుగజూని కెట్టి ప్రతిబంధకములు నుండనీయరాదు. తీర్మాన ముపసంహరిం కొందురని తలంచుచున్నానని ఆయన చెప్పెను.

అంతట జూనియర్ సర్దారు జోగీంద్రసింగుగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

భారత యుగము తగ్గించు శాసనము.

తక్షిసంవత్సరమును భారత ప్రభుత్వ యుగమును తగ్గించుట కై బిల్లును సభలుల సాధ్యమై నం త త్వ ర లో శాసనము గావించి ప్రభుత్వమువారు పనిజరుప వలెనని కోరు చు సర్ మొనక్కి దాదాభాయి ఉపపాదించెను. ఇప్పుడు భార తదేశమునకు యుగము 917 కోట్లున్నది. ఇందు రూపాయి యుగముల క్రిందను ప్రజలచేతులలో నున్న ట్రెజరీ బిల్లుల క్రిందను 862 కోట్లు గలవు. భారతదేశమున కసలు యుగము మొత్తము 999 కోట్లు గలదు. దేశముయొక్క నిధిలో జేరని యుగము 78 కోట్లుగలదు. దీనికి తోడు ఖర్చులకు గూలభనము 90 కోట్లు గలదు. ఈ సంఖ్యలు జూడ భారతదేశము దివాలా దీసి నదని చెప్పవలయు. ఈదేశపు యుగమును ఇరిగేషను మున్నగు ప్రాజెక్టులకు విని యోగించుటవలన మరల రాబడిగల్గును. ఇతర దేశములలో బోల్చినయెడల భారతదేశము దేశీయయుగము విషయమున మేలుగనే యున్నది. కాని యికమీద భారత దేశస్థితి యభివృద్ధియై డబ్బు అప్పుదీసికొనునపుడు చౌకగా సరీ సైన మార్గముల వచ్చునటుల జూడవలయును. మరలమరల జేయ నియుగము క్రింద 197 కోట్లు గలదు. ఈదేశములో జేసిన రూ పాయి యుగములను దీర్చుటకు ప్రభుత్వమువారు రేమియు చేర్చా టుజేయలేదు. ఈ ఆర్థికపరిస్థితుల గూర్చి బాగుగ నాలోచింప వలసి యున్నది. అదృష్టవశాత్తు యీ విషయముల బాగుగ నను భవముగల సర్ జేసిలు జ్ఞాకేటుగా రివ్యవహారములను జూచు చున్నారు. భారత ప్ర భు త్వ ము వారు క్రిం ద టి బడ్జెటులో 5 కోట్లను సింకింగుండుద్యారా అప్పును దీర్చున ద్దేశంపబడెను. కాని యిందు ఒక క్రమపద్ధతి యేమియును నడ వలేదు. ఏదేశముయొక్క ఆ స్థి తనను బయటించుడియు యితర దేశములనుండియు దెబ్బలులేకులును. కరువులవల్ల లెక్కలతని భీతి వత్తుము గలగవచ్చును. అప్పును దీర్చుటకు శాసనరూపము న చేర్చుట జేయవలయును. లేకున్నయెడల యేవిధానమును అవిచ్చిన్నముగ సాగజాలదు. ప్రభుత్వమువారు రికమిడయే అప్పు జేసినను నూటికి 5 కంటే పడ్డి సెక్యురెయిటీలులేదని ప్రక టింపవలెను. ప్రభుత్వమువారు గతవత్సరము నూటికి 38 చొల్ల పురింగు యుగమునుజేసియు జూంబాలో ప్రభుత్వము 6 1/2 చొల్ల యుగము జేయనిచ్చియు చాల తప్పుజేసిరి. ఈబొంబాయి యుగమువలన బొంబాయి రాజధాని నాశనమై పోయినది. కారణము వర్తకులు తమదెబ్బను జూయింట్లు ప్రాతకంపెనీలనుండి తీసికొని యీయుగము క్రింద నిచ్చిరి. ఇం దు వల న వ్యాపారము జేయుటకు నంది గ్గ స మ య ము న డబ్బు లేక పోయెను. దీనికిదోడు రెవన్యూ కాన్సిల్ బొంబాయి పారిశ్రామిక జీవితమునకు నష్టముగల్గెను. భారతదేశమునకు గల ఆర్థికశక్తి ని గమనించుకొనుటకు నుపయోగించు చుండవలయును. ఈ తీ ర్మానముపై చర్చమురల 11వ తేదీజరుగును. (ఆ. ప్రె.)

భారత శాసనసభ

అనధికార సభ్యుల బిల్లులు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 9:— నిన్న బాలముయేత్రగా 28వ లేదీ భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన అనధికార సభ్యుల బిల్లులు 24 వచ్చెను. మొదటిది చువ్వలూగారి బిల్లు ఇయ్యది ఇం ద్దలోపనివారలకును కార్మికులకును సేవకులకును వారమువారము చొ: కూలీనీయవలె నని కోరును. తోడీగాయ ఫ్యాక్టరీలలో స్త్రీలను పనిచేయించునిబంధనకు సంబంధించిన బిల్లు నాపపా దించెదరు. ఇది గున్నయెడల సర్కిసుల కాంట్రాక్టుకు భంగము గల్గియు పనిలేకున్నను స్త్రీలు సేరముక్రింద పరిగణించు శాసన మును రద్దుజేయవలెనని బిల్లు నుపపాదించును. నియోగిగారు భారత్వ తీరములందు భారతదేశపు ఓడలేవ్యాపారముజేయున ట్లంచవలెనని రెయిల్వే ఆక్టస్వరణబిల్లు నుపపాదించెదరు. దా క్కరుగారుగాయ 1872 స్పెషలు మ్యారేజి ఆక్టస్వరణబిల్లును పపాదించెదరు. దొరస్వామి అయ్యంగారు స్టాంపు ఆక్టస్వరణ బిల్లు నుపపాదించెదరు. పండిత శ్యామలాలు సెహ్రూగారు పశు మాంసపు ఎగుమతి వ్యాపారమును నిషేధింపవలెనని బిల్లును ప్ర వేశపెట్టెదరు.

ఇంకను మెడికలు డిగ్రీఆక్టు, క్రిమినలు సివిలు ప్రాసే జరుకోజ్ఞు ఇంకంటాపుఆక్టు, ఇండియను బ్రుట్టుఆక్టు, నవరంపవలె నని బిల్లులుగూడ యితరసభ్యులు ప్రవేశపెట్టెదరు. (ఆ. ప్రె.)

పట్టు ఖంచెట్టిగారి రాక

అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్ లినిధిలో కలసి మాట్లాడుట

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 9:— నేవనలు కన్ చెన్ వసు డి పూర్వజేమనుతో యింగ్లండునకుబోయిన పట్టుఖంచెట్టిగారు యన్. యన్. నాల్ డిరా యోడ నేడు బొంబాయిలోదిగిరి. వారుపోయిన కార్యసాఫల్యము విషయమై అసోసియేటెడ్స్ ప్రెస్సు ప్రతినిధితో యాదిభమున మాట్లాడిరి:— ఫలోన్ముఖ మునకు వెంటనే మార్పులేమైన వచ్చునాయని విమాటల కర్థ మైతచో మేమేమియును లాభము చేయలేకపోతిమని చెప్ప కతప్పదు. సిందూదేశములోని క్లిష్టపరిస్థితులను చక్కచెట్టుట యందావశ్యకత కొంతమంది బ్రిటిషువారికి మేముకన్నరచితిమి. ఇంగ్లాండులో మన ఆశయముల యెడల సానుభూతిజూపు ప్ర జాసంఖ్యయొక్క అభిప్రాయమెక్కువగ గలదు. కాని వారి అభిప్రాయములను మనకు లాభికారిగా క్రియారూపమును దా ల్చుటకు తగిన ప్రచారము చేయవలసిఉన్న దని నాఅభిప్రాయ ము. ఈసందర్భములో డాక్టరు పింట్లమ్మగారు వారి యింగ్లీ మున్నే పీఠులుచేసినపనికి నేను పొగడవలసిఉన్నది.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారి వై ఖిరి

కార్మిక ప్రభుత్వమువారి వై ఖిరి గురించి అడుగగా క్రేష్టిగారు యిట్లు చెప్పవారంభించిరి:— లార్డు ఆలివియరుగారి తీరుజూడ చాల ఆశాభంగము గానున్నది. వారిండియాకిచ్చిన వాగ్దానములను తగినంత పలు కుబడి సంపాదించిన తర్వాత సెరవేర్చుట కభిప్రాయము గల వారై సెక్యుమండి కార్మిక సుఖ్యులున్నారని నాసమ్యక్తము కాని తమ తలుకుబడియు పరపతియు యిండియాసమస్య పరిష్కరించుటకు కార్మిక ప్రభుత్వమువారు పోగొట్టుకొనరు. బ్రిటిషు ఎన్నికలలో యిండియా యొప్పుడును ఒక మిషగా నుండదని నానమ్మకము.

టారిఫ్ బోర్డు విచారణ

టైము ఆఫ్ ఇండియా ప్రతినిధుల సాక్ష్యము

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 9:— రేపు 12 గంటలకు బొం బాయి పురభవనమున మద్రాసుంత్రిముల సిరారక్షణము విష మై టారిఫ్ బోర్డువారియెదుట టైము ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక ప్రతినిధులు సాక్ష్యము నిచ్చెదరు.

మత కలహములు

పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు

ఆమెటిలోను కాంధలులోను మొహరంలో కొట్లాటులు జరిగినందున అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి పండిత జవహరలాలు సెహ్రూగా రాకెండుఫలములకును పెల్లిరి.

(ఆ. ప్రె.)

సివిలుజస్టిసుకమిటీ

పరమానంద తెల్కూర్ గారు సింధుదేశమునకు

ఫిఫ్త కోర్టు కావలెననుట

కరాచీ, సెప్టెంబరు 9:— కరాచీ పీఠముల సంఘము తరపున కామల్ రాయి భోజరాజుగారిని, లార్ ఖానా పబ్లిక్ ప్రొసీక్యూటరు పరమానంద తెల్కూర్ గారిని కరాచీ పీఠ సంఘమువారి తరపున యి. యల్. ప్రయిసుగారిని సివిలు జస్టిసు కమిటీవారు పరీక్షించిరి. వ్యాయాధిపతులసంఖ్య తగినంత లేనందున సింధుదేశమునకు ఫిఫ్త కోర్టుండవలయు నని పరమానంద తెల్కూర్ గారు వాదించిరి. తరువాత సింధుదేశమునందు బొంబాయి రాజధానికిని వ్యాయాధిపతులకు మార్పుచుండుటకు అనవసరముగా సివిలు వ్యాజ్యములకు వాయిదాలు యిచ్చుపద్ధతిని వారు గర్హించిరి. రు 14,000 వేల రూపాయలకు దాఖలు కాబడిన ఒక వ్యాజ్యమును 14 దినములలో ఏమసాగ్ల వాయిదా యిచ్చుబడినదని తమ యనుభవమును చెప్పిరి. వ్యాయాధిపతిగారము గావించుటకు హృదయములో బాగుగ మార్పు చెందవలయు ననిరి.

నేటి ఆఖరు సాక్షి పేచారణ

దినదినమును కేసులు విచారణ కావలయు ననియు ప్రోసెసు సెర్వెన్సుగా తిన్నగా నెమ్మదిగా ఆములు జరుపుచున్నారనియు నేటి ఆఖరు సాక్షియు పెద్దనర్తకుడు నగు నేతు శివరత్నను మెహతాగారు జెప్పిరి. జడ్జి పదవులకు స్థానిక బారు లోనుండి నియమింపవచ్చు ననియు యిండియను సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగీయులు జూడిసులు కమీషనులో ఉండవలయు లేదనియు వారి అభిప్రాయమునది. రు 1,000 ల దావాలనుమాడ సరిష్కరించుటకు స్వామికాజు కోర్టువారి కధికార మియ్యవలయు ననిరి. కాని రు 1,000 లకు మించిన దావాలమీద అపీలు చేసికొనుటకు హక్కు నియ్యవలయుననిరి. వ్యాజ్యముయొక్క పీఠింగు లేదీ నిశ్చయముచేయు సధికారము రిజిస్ట్రేరుగారి వశమునందీ తీసివేయవలయు ననిరి. వారి హస్తగతమందా అధికారముండుటచే ఆలస్యమునకు కారణమనిరి. వ్యాయాధిపతులే అది చేయవలయును. రిసీవుగారి కెక్కువ అధికారమిచ్చుచు దివాలా శాసనమును మార్చవలయుననిరి. సమిష్టి కుటుంబమువారిలో నెవరైన అప్పులు చేసినయెడల తీర్పుబాధ్యత విషయమై కాస నము చేయవలయు ననిరి. రిగంతుల యనంతరము కమిటీవారు సాక్ష్యము దీసికొనుట ఆవేశకు చాలించిరి.

ఏలూరు, అన్నదానసమాజము

(మూలధనం, ధర్మములు వసూలు)

ఏలూరు, అన్న, వస్త్ర, వైద్య, విద్యాదానసమాజమునకు, యాదిగువవిరాళములు వసూలు అయినవని సంశ్లెషముతో తెలియపర్చుచున్నాము. ఇందుకు ఏర్పల్లరకు వందనములు.

జమ

- పెద్దిరెడ్డి దానయ్యగారు (కైకరం) 1 రోజు అన్నదాన మునకు. 60-0-0
బొడ్డుసరివేళుగారు (ఆదివారప్పేట-ఏలూరు) తమతండ్రి, బా పన్నగారిపేర. 60-0-0
బల్లారి రామారావు పంతులుగారు (పీఠుడు) తమకోమారుడు వెంకటచలపతి కర్కగారిపేర (పేర్లు) 100-0-0
కొండ్లూరి లక్ష్మీనరసింహంగారు తమ జనకతండ్రి రంగాక్షిప్తమ్మ గారిపేర. 60-0-0
మండవల్లి పీట్రాజుగారు (రాజమండ్రి) 60-0-0
మున్నీ మహమ్మద్ వుమర్ ఖాన్ సాహెబుగారు (బీచరు) 60-0-0
శ్రీమతి కురేళ్ల ధర్మయ్యగారిభార్య భగవత్మ్మగారు తమ తండ్రి కారెళ్ల శుభాచారయ్యగారిపేర. 60-0-0
పైసమాజమునకు బెజవాడ కాపరథులు మహారాజుగారి సాదాగురు మహమ్మద్ అనుచుల్లా బేగ్ గారు కొలంబియా, పెరియార్ రబ్బరుకంపెనీ లిమిటెడ్ లో నుండి 40 షేర్లు వే. రు 1 కి రు 10/ ఖరీదుగలవి రు 400/ నాల్గువందలవి పంపుచు ఆదానుపట్టి సంతృప్తి (మహమ్మదీయులు) జరుగులాగున కోరిం దుకు వందనములు. ఇందుకు కంపెనీకి వుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవి. వివరములు ముందు తెలియపర్చబడును.
మద్దుల వెంకటాచిన్నరాజు.
కాళ్వర ధర్మకర్త.

దక్షిణ స్థానిక సంఘముల సభ

కడప జిల్లా దినచర్య

రెండు ముఖ్యమైన తీర్మానములు

మధుర, సెప్టెంబరు 9:— ఆయుర్వేద యువానీవైద్య కాల లన్ని స్థానిక సంఘములవారును స్థాపించవలయు ననియు తమసరిహద్దులలో నుండి మద్యపానవిక్రయపు దుకాణములను తీసివేయవలసినదని కోరినయెడల దొరతనమువారు రట్టుచేయుట కు తగినచర్య తీసికొనవలయు ననియు సిఫార్సు చేయుచు ఆది వారం కుర్చీపూచున గూడిన ఆఖరుసమావేశములో రెండు తీర్మానములు అంగీకరింపబడెను. (అ. ప్రె.)

రాష్ట్రీయ పారిశుధ్య యిన్ స్పెక్టర్ల సభ

మధుర, సెప్టెంబరు 9:— దావ్తరు ఎ. తిరుమలయ్య గారి అధ్యక్షత క్రింద జరపబడిన మదరాసు రాష్ట్రీయ పారిశు ధ్య యిన్ స్పెక్టర్ల సభవారు పరదలలైన నష్టము నొందినవారి యెడల సానుభూతిని జూపుచు జిల్లా పారిశుధ్య సభ్యుల సంఘ కార్యదర్శి యగు వి. సంబిత య్యంగారికి చందాలు వసూలుచేసి తగుసాహాయ్యము చేయుటకు ఆధికార మిచ్చిరి.

తీర్మానములు

జనవరి 1921 వ సంవత్సరములో గవర్నరు మెంటువారు సిఫార్సుచేసిన జీతముల పద్ధతినీ స్థానిక సంఘములు ఆచరణలో తీసికొనినవచ్చునట్లు చేయవలసినదని ఆరోగ్యకాఖ్యాధికారిని వేడు చున్నారు.

స్థానిక సంఘములలో పనిచేయుచున్న యిన్ స్పెక్టర్ల ఆ రోగ్యాధికారులని కొత్తనామంబిచ్చి వేతనాభ్యవృద్ధి చేయవలసి నదని దొరతనమువారిని వేడుచున్నారు.

రాష్ట్రీయ ఆరోగ్య యిన్ స్పెక్టర్ల జీతములు ఆకస్మికముగా తగ్గించినందులకు వారి ఆకాభంగమును చెల్పుచు ఆరోగ్యాధికారి ద్వారా వారిజీతములు వృద్ధిచేయవలసినదని కోరుచున్నారు.

దక్షిణ యిండియా యునైటెడ్ స్టూడెంట్స్

అసోసియేషన్

ఆర్డినరీమీటింగు

కోయంబత్తూరు, సెప్టెంబరు 8:— ఈ సంఘముయొ క్క ముప్పదియొకటవ సామాన్యసభ బెంగుళూరులోని మేయో హాలులో ఆక్టోబరు 20 వ తేదీ సోమవారంనాడు 2.30 గంటల కారంభమగునని ప్రకటనచేయబడినది.

అసాధారణసభ

ఈ సంఘముయొక్క అసాధారణ సభ ఆక్టోబరు 21 తేదీ మంగళవార ఉదయమున రబ్బరుప్రాంతముల ధరలవిషయమై కొన్నిముఖ్య మైన తీర్మానములు గావించుటకు గూడును.

నైజాముగారి ఫర్మానా

కోడిపంజెముల నిషేధనము

పికింద్రాబాదు, సెప్టెంబరు 9:— కోడి, ఎద్దు, ఎను బోతు, మొదలైన జంతువులను పంచెములు వేయుట తమదేశములో నిషేధించిరి. అట్లు ఈ ఫర్మానా ప్రకారము నడచుకొననివారికి ఒకమాసముశిక్షయు నూరురూపాయలు జరిమానాయు విధింప బడును.

వంగరాష్ట్ర ప్రాంతమంత్రి ఎ. కె. ఫజల్

హక్కుగారు

ఇంగ్లాండు ప్రయాణము ప్రస్తుతము మానిరి
ఆక్త్ర, సెప్టెంబరు 9:— రాజకీయ సంస్కరణ ములు మారు, జెందబడినవో మహమ్మదీయుల లాభములను గాపాడు విషయమై తగిన సంజాయిషీని మహమ్మదీయసమితి పక్షమున చెల్పుటకు ఇంగ్లాండు పోవుటకు తలచిన వంగరాష్ట్ర ప్రాంతమంత్రి యగు ఎ. కె. ఫజల్ హక్కుగారు లక్ష్నో నుండి వచ్చిరి. సంస్కరణవిచారణసంఘముయొక్క సూచనలు బయల్ పడువరకును మహమ్మదీయ సమితి ప్రతినిధి యింగ్లాండు బోవుట అనవసరమని ప్రత్యేకముగా సమకూడిన మహమ్మ దీయసమితి కవున్ పిలువారు నిశ్చయించిరి. ఆందువలన ప్రస్తు తము హక్కుగారింగ్లాండుబోవుట మానుకొనిరి.

వాతావరణస్థితి

1924 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 10-వ తేది బుధవారము

Table with 6 columns: జిల్లా ముఖ్య, గోపాలపురం, విశాఖపట్టణము, కాకినాడ, మచిలీపట్టణము, కర్నూలు, బళ్లారి, కడప, కల్లూరు, మద్రాసు, కడలూరు, నేలము, కోయంబత్తూరు, తిరుచునాపల్లి, నాగపట్టణము, మధుర, పాంబన్, తిరునల్వేరి, తిరువేండ్రము, కొచ్చిన్, కాలికట్టు, మంగళూరు, బెంగుళూరు, మేర్కార, కొడైకనాల్. Rows show temperature and other data.

సర్కారులు:— మచిలీపట్టణములో 0.40 వర్షిం చెను. ఆసము ఒక మోస్తరుగ మేఘములతో గూనుకొన్నది. శీతో వ్యపరిశితులు మామూలుగ నున్నవి.
డక్కన్:— కర్నూలులో 0.28 వర్షిం చెను. కడపలో 0.16 వర్షిం చెను, బళ్లారిలో ఆసము నిర్మలముగనే యున్నదన వచ్చునుగాని తక్కినచోట్ల మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. కడ పలో పగటివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.
కర్నాటకము:— నెల్లూరులో 0.29 వర్షిం చెను, చాల చోట్ల మబ్బులు దట్టముగ నున్నవి. అద్వైత నెల్లూరులో ఎక్కు వ. అచట పగటివేడిమి 7 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.
రాజధాని చాల భాగమున స్థానిక చినుకవ్యాయ వచ్చును.
సి. ఆర్. సూర్యుడు.
వాతావరణకాస్త్రజ్ఞుడు

నర్సారావుపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 268/24
వాది:— కొండా భాగీరథయ్యచారి.
ప్రతివాది:— దానం సుబ్బయ్య.
యీ నెంబరులోని ప్రతివాది వాదిపేర వ్రాయించి యిచ్చిన ప్రాంతేనోటునుబట్టి ప్రతివాదివైని నర్సారావుపేట డి॥ మునసపు కోర్టులో O. S. 268/24 రున వాది దావా దాఖలుచేసెయున్నాడు సదరుదావాలోని వాదికి నోటీసు నిమిత్తం ది 22.9.24 తేదీని వాయిదా వేసినారు. గమ్యు నదరువాయిదాలో ప్రతివాదికి ఏమయినా ఆక్షేపణలు వున్న వేడల వాయిదా రోజున హాజరయి కోర్టువారిలో మనవి చేసుకొనుటకు యిందుమూలముగా తెలియచేయడ మయినది.
అంగరపు వెంకట్రావుపంతులుగారు,
బాదితరపు ప్లిడరు.

దక్షిణాంధ్రులు

చాళుక్యరాజులు రాజ్యమేలుచుండిన సమయమున, శారిరాజ్యము, దక్షిణహిందుస్థానమునుండి, దక్షిణము చోళరాజ్యమువరకు వ్యాపించి, ఆరాజ్యమునకు వేంగీదేశ మనిన పేరుతో కళ్యాణి, అనెడి పట్టణమును రాజధానిగా నున్నప్పుడు, ఇట్లు బహుకాలము గడపుచుండిన వెనుక, ఆరాజ్యమునకు పలువిధములైన, రాజ్యాంగపునరుత్థాపన, ఒకసమయమున ఈదేశమును మీరుండిన వియనగరపురాజులు, దక్షిణమున నుండు, చోళ, పాండ్య, కేరళ రాజ్యములపై, 15, 16, 17 వ శతాబ్దములలో, దండెత్తించి, ఈరాజ్యములను జయించి, ఆక్రమించుకొని, రాజ్యమేలుచుండిన సమయమున పెక్కుచుండి ఆంధ్రులు దక్షిణప్రాంతమైన చోళ పాండ్య మొదలైన దేశములలో ఉద్యోగస్థానములు సంపాదించి రాజ్యమేలుచుండిరి. ఆసమయమున, ఇట్లు దక్షిణముఖముగా వచ్చిన ఆంధ్రులయొక్క సంతతి వారే, నేటిదిన ముందు, ఈ ద్రావిడదేశమున కనబడు తెనుగువారు. వీరు ఈద్రావిడదేశమునందు పెక్కుతావులలో, అనగా కన్యామరీచరకు, అచ్చటచ్చటనుండు పలుతావులలో నివాసస్థానము లేర్పరచుకొని నలునక్కలను వెల్లివిరికికాలము గడపుచున్నారు. వీరినే, నేను దక్షిణాంధ్రులని వచించుచున్నాను. కాబట్టి, ఇప్పుడు, ఉత్తరాంధ్రులు దక్షిణాంధ్రులు అనెడి ఇరువురును ఒకకాలమున ఒకేదేశస్థులనియు, ఒకేభాషను భాషించువారనియు, దానినే, సహజగత భాషకులవారనియు తేటపడుచున్నది. కనుక, ఈసమయమున దక్షిణాంధ్రులైనవని యనుచులకు బాగుగా బోధపడియుండును. వీరు, ఈద్రావిడదేశమునకు వచ్చి రమారమి 5 వందల సంవత్సరము లగుచున్నదనియు తేటపడుచున్నది. ఇన్నివందల సంవత్సరములుగా వీరి తెనుగువాజ్యమును ఏలాగున్నది? వీరిలోమహాపురుషులైనవారే? తెనుగుభాషాభివృద్ధికిరకు వీరు పూనినశ్రద్ధయేమి? అని గమనింపవలసినది ముఖ్యాంశముగా నున్నది.

వీరిలోగూడియుండి నివసించుచుండువారు ద్రావిడులు కాబట్టి, ద్రావిడభాష అయిన, అరవములోనుండి, పెక్కుపదములు, ఈదక్షిణాంధ్రులయొక్క వాజ్యములలో, క్రమక్రమముగా వ్యాపింప ప్రారంభించినది. కాబట్టి వీరిభాష మిక్కిలి లోపముతో గూడియుండసాగినది. కాబట్టి, ఈదక్షిణాంధ్రులు భాషించుసమయమున తేటతెనుగు మనము గనుగొనజాలము. అయినప్పటికి, ఆకాలమున ఈదక్షిణప్రాంతమునందు తెనుగుభాష కొంచెముకొంచెముగా, ఊడతల పొందుచుండినప్పటికి, భక్తిచేతనో, అతని వాజ్యయైనపుణ్యముచేతనో లేక పాండిత్యముచేతనో, ఒకానొక మహామహానిచే ఆంధ్రభాషకు ప్రఖ్యాతిలేబడెను. అతనివంటి క్షీర్తికేసులు ఆయన ఒకరే అని చెప్పవలయును. అతడు 'నేనెన తెనుగువాజ్యయమే, నేటిదినమందు, ఈద్రావిడదేశమున ఎచ్చటచూచినను ఆంధ్రసంకీర్తనములుగా, నిమిదియున్నది. అతడు ఒనర్చిన ప్రభావముచే, పెక్కుసభాపూజ్యులయిన పరమేశ్వరులు, ఈద్రావిడదేశమునందు ప్రజ్వలించుచున్నారు. మనటి మహాభావుడు శ్రీ త్యాగరాజప్రభువు అనెడి మహాపురుషుడు. ఈద్రావిడదేశమునకు ఇతడుచేసిన మహాపకారమునకు మనసహోదరులైన ద్రావిడులు, అతనిభావకార్యము నేటిదినమందు పలువురు శ్రీ త్యాగరాజస్వాములవారికి మహోత్సవములు జరిపి, పలువురు కుంభకోణముసమీపమున, ఒక గ్రామముదగ్గర (శ్రీ స్వాములవారిచే కొరబడి వచ్చినదగుటచే) త్యాగరాజాంగ, అనెడి నదిలో నేటిదినమందు ఆషాఢమాసములో స్నానముచేసి, అతనికి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా సంకసము లర్పించుచున్నారు. మృదుమధురసంకీర్తనములే, నేటిదినమందు సకలజనులను ఆనందింపజేయుచున్నవి. అటువంటి మహాపురుషునిదివ్యనామమే నిత్యజప మగుచున్నది. ఇంత గౌరవముపొందిన పెద్దలయొక్కచారిత్రము చెప్పవలయునంటే సాధ్యమయినదిగా నాకు తోచలేదు. కాబట్టి అతనియొక్క దివ్యచరిత్ర నటుంచుదము. శ్రీత్యాగరాజస్వాములవారిచెనుక తెనుగుభాషకు ఈదక్షిణప్రాంతమున వన్నె తెచ్చిన వారు ఎవరైన గలరా? లేక తెనుగుభాషకు పాటుపడిన వారుగలరా? ఈప్రశ్నలకు నేనేమి చెప్పగలను! నా సహోదరులైన, ఈదక్షిణాంధ్రులే, ఉత్తరమిచ్చట మేలు. వీరితెనుగు వాజ్యమును, పాడయి వచ్చుచుండు సమయమున, కవిశ్రేణులు, పండితులు ఉద్భవించి తెనుగు భాషకు వన్నె తెచ్చినారా? అంటే, అది మిక్కిలి వింతగా నే; ఉన్నది! క్రమక్రమ

ముగా వీరిభాషాపలువిధములైన లోపములు పొంది, భాషాజ్ఞానలే తేజస్సు సమయమున, మహాపాండిత్యముగల విద్వాంసులు ఎచ్చటనుండి, ఉద్భవించగలరు? కాబట్టి, నాకు తెలిసినవరకు ఎవరును లేరనియే, నేను చెప్పగలను. ఇటువంటి లోపమునకు కారణమేమి? అనినప్రశ్న ముహూడ మన దక్షిణాంధ్రులకు ఉదయంపక ఉండుట చూడ మిక్కిలి పరితాపము కలుగుచున్నది. వీరిని చేరినవారయిన, ఉత్తరాంధ్రులు పలువు త్యాగములు వీక్షి నేత్రంబులకు గోదరంబు గాకపోయినప్పటికి వీరితోనుండు, అజనవారు (ద్రావిడులు) వారి భాషయయిన, అజనమునకు బడు శ్రమములు వీరికి తెలియక పోయినవా? ఈ అజనవారు సరిసినత్యాగముచే, నేటిదినమందు, మధురైతమిశ్ర సంఘము లియు, అపకృష్టమ జరుగబడు, తమిళసభలనియు, దానిని అంటి తమిళకావేస, అనియు, స్థాపనముచేయబడి, అరవవాజ్యము నున్నతస్థితిలో నుండి ద్రావిడదేశము పెక్కుభాషాజ్ఞానలచే, ప్రజ్వలించుచున్నది. ఇట్లు ఒకొక్క జాతులవారును, వారివారిభాషను వారిచే నై సంతవరకు పాటుపడుచుండ, ఈదక్షిణ తెనుగు వారికి, ఇంత నిద్ర యేలనో తెలియకున్నది వీరు మాతృభాషను బొత్తిగా మరచిపోయేవరకు, ఇటులనే మెలగబోవుచున్నారా? వీరి మధురమైనట్టి తెనుగుభాష అడుగంటి పోవలయునా?

ఈదక్షిణాంధ్రులలో కొందరు భాషించు తెనుగునబట్టి వారు తెనుగువారని, నిశ్చయించుటకు వీలులేదనట నేను పలుతావులలో చూడ మిక్కిలి చింతపడుచున్నాను. వారు భాషించు వాజ్యములలో లెక్క పెక్కుచైన అరవ మాటలు కలిపి సర్వ ఆభాసముగనే మాటలాడు చున్నారు. మరియు దక్షిణప్రాంతపు చివరలో నాకు తెలిసిన ఒక గ్రామమునందు పెక్కు తెనుగువారు గలరు. వీరు ఒండొలలతో వీరి మాతృభాషలో సంభాషించుటలేదు. అయినప్పటికి వీరిభాషను బొత్తిగా మరచిపోలేరని మటకు నేను నమ్మించును. వీరిలో పలువురిని నేను పలుసార్లు తెనుగుభాషలో మాటలాడుటకు వేడుకొన్న సమయము గలదు. ఆసమయములో తెనుగు భాషలో మాటలాడుటకు వీరికి కష్టస్థావ్యముగా తోచి అరవమునే సాధారణముగా భాషించిరి. ఇది మిక్కిలి ఆశ్చర్యముగనే నాకు తోచినది. అటువెనుకనే ఈప్రకారము ఈ ద్రావిడదేశమునందు పెక్కుమంది ఉండవచ్చునని నానమ్మకము. ఇదియుండ ఈ దక్షిణాంధ్రులు అందరును వారిభాషలో లేఖనాశక్తి బాదుగా మాని ద్రావిడులలాగున అరవములో లేఖలు వ్రాయుచున్నారు. ఇటువంటి మార్గము న్నియు వీరి భాష అడుగంటి పోవుటకు దారిచూపుచున్నది నా సహోదరులు గమనింపకుండుట చూడ, నేను మిక్కిలి వ్యసనపడుచున్నాను. మాతృభాష తెనుగును, వీరు గోలుపోయెదరా? లేక, "మేము ఆంధ్రులు" మేము ఆంధ్రులు" అని ప్రఖ్యాతి గాంచుదురా? అని తెలియ వలయును. వీరి పూర్వ జన్మక్షేత్రమునకు, అనగా, ఆంధ్రదేశమునకు, కృతజ్ఞత చూపవలయును. వీరు తెనుగువారని ప్రఖ్యాతిగాంచి తెనుగు వాజ్యమును పునరుద్ధారణము చేయవలయును. దక్షిణ దేశాంధ్రుడొక్కొక్కమను, ఆంధ్ర భాషా మృత్యు పానము చేయవలయును. ఆంధ్రులని చెప్పుకొనుటకు వీరిమన నుష్పాంగనలయును. మహాక్షీణతలో నుండు వీరి తెనుగుభాషను వృద్ధి పరచుటకు, పెద్దలు, ప్రభువులు ముదలైనవారు ముందజ చేయుదురా? లేక వారి తల్లిభాష బొత్తిగా మరచి, ఆంధ్ర ప్రపంచమునకు తీరనికొరత పాటిలేయదురా? భాషాభివృద్ధి కొరకు పెద్దలు శ్రద్ధయెత్తుకొని పాటుపడుటకు పలుమారు వేడుకొనుచున్నాను. వీరు వై జయవలోపు కార్యములవలననే, తిరిభాష ప్రజ్వలించవలయును. తెనుగు భాషకు ఈదక్షిణాంధ్రులు, శ్రద్ధతో పాటుపడి వీరి ఆంధ్రీవృద్ధి త్వము కాపాడుకొనుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈకారిత బావుటకు ఈ దక్షిణప్రాంతమున, ఒక ఆంధ్రమహాసభ నిర్వహింపవలయును. ఈ భారము వీరిలో పెద్దలపై నిలిచియున్నదనుటకు సందియము లేదు. ఈ దేశమునందు పెక్కుసంఘములున్నవి. తెనుగు వాజ్యమునందు వీరికి యుండు గాఢాభిమానము వెల్లడించవలయును. భాషాభివృద్ధి యుద్ధమునునందు, ఈదక్షిణాంధ్రులు ఇతరులకు ఎంతమాత్రము తీసిపోరని చూపుట ముఖ్యము. ఎట్టి విభేదములు పాటింపక ఈదక్షిణాంధ్రు లెల్లరును చేతులుకలిపి, నేను వ్రాసినవ్యాసముఖ్యాంశముల, గమనించి ఒక మహాసభ జరుపుటకు కోరుచున్నాను. ఇటువంటి మహాసభ ఒకటి కూడి, వారివారివృత్తాంత

మంతయు వెల్లడించి, భాషాభివృద్ధికి మార్గములు గమనించుచు యుగాక. త్వరలో దక్షిణాంధ్రులసభ జయప్రథముగా, నిర్వహింపబడుగాక. శ్రీమదభిలాంధకోటిబ్రహ్మాండనాయకుం డయిన, శ్రీవరమేశ్వరుండు, వీరు చేయబోవు కృషికి తోడ్పడి, వీరు జయస్థములు గాంచుదురు గాక. వీరి ఆంధ్రభాష అభివృద్ధి గాంచుగాక.

సాధు వరదరాజం పంతులు.

శ్రీ మైలవరము బాలభారతి సహజమువారు బందరు బుట్టయ్యపేట హోలులో

ఈ దినమ నుదహరించిన ప్రకారము నాటకములు ప్రదర్శించురు.

వై. పది - 13-9-24

స్తలము కుశల మగుటచే పొరుగుద గ్రామములు ముందుగా టిక్కెట్లను జాగ్రత్తచేసికొనగోరవచ్చును.

డాక్టరు కె. పట్టాభిరామయ్య, కార్యదర్శి.

బంగారు వెండివగైరావిలంకోటిను

తీర్థమల వీరుచరితగయిరా దేవస్థానములలో 1924 వ సం॥ నవంబరు 1924 వ సం॥ అగస్త్య నెల వరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరావస్తు పుట్టు యాదిగున కనువరచిన వాటిని 1924 వ సం॥ సెప్టెంబరు 17 వ తేదీ బుధవారం పగలు 12 గంటల మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద అదినమున్న తరువాతి యేలం పూర్తి అయ్యెరికి ప్రతిదిన మి అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలంలో సవాలు చేయకొరు వారు దేవస్థానంక చేర్చిలో యుండు గా రు 100-0-0 యులు ధ రానత్తుకట్టి యేలంలో సవాలు చేయవల సినది.

యేలములో సవాలు ఖాసుపరచబడిన విషయముకు గురించి శ్రీ విచారణకర్తలు వారి మంజూరు వుత్తరపు సాదరైన తేది లగాయతు 30 దినములలోపల సవా మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలోపల తీసుకొనినియెడల వాయిదా కొటిరతేది లగాయతు 30 దినములవరకు స॥ లాట్లను, అమాంతపులో ఉంచెడుగును. అట్టిరోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రు 2 యలు జరిమానా చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల స॥ లాట్లను మంయేలం చేయించి యుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమప్రకారం ఆసలో సవాలుదారువద్దనుంచి సవాలు చేయబడును.

- (1) బంగారు ధనా 1.కి 89 తులములవంతున తు 623
- (2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు 8
- (3) వెండి ధనాకు 1000 తులములవంతున తు 8487
- (4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు 1
- (5) హాళియాపాయలు రు 6888
- (6) తేగడరూపాయలు ధనాకు 1000 వంతున రు 1124
- (7) తేగడరూపాయలు రకలాటుగా రు 208
- (8) తామ్రము రకలాటుగా రు 682
- (9) రాగవగైరా పాత్రలు రకలాటుగా రు 186
- (10) వస్త్రములు వగైరాలు ...
- (11) కర్పూరమువగైరా జీవితీయలసామానులు ...

తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి కేరు పాతలనాథు గుడ్డలు సహా వై తేదిన యేలం చేయబడును.

దేవస్థానం అసీను } సి. దొరస్వామయ్య, (ఫోన్) విచారణకర్తలవారు. తిరుపతి. 9.9.24

జూబులు

కమ్మచిదార్థి వసతిగృహము - గుంటూరు

గుంటూరు కమ్మచిదార్థి వసతిగృహము 7-9-24 ఆది వారము సామంతాలము 8 గంటలకు, గుంటూరు కమ్మచిదార్థి సంఘమువారి సాధారణసమావేశము జరిగినది. బుద్ధిగానా రామ చంద్రరావుపంతులు గారు ఎం. ఏ. యల్. టి. ఆధ్యక్షతనసాించిరి. మునుపటి జీవితమును తెలివిగా లేక అవ్యవస్థా జీవనమును జీయునది అనునివేషముగూర్చి ఏడుగంటలపేపు చర్చ జరిగినది. సమావేశమిదిమంది చర్చయందు పాల్గొనిరి. మహాత్మా గాంధీ, దాసు, దాస్తూ బాస్కర్, అశోకుడు, బుద్ధుడు మొదలగు గొప్పవ్యక్తులజీవితముల నుదాహరణముగ నైకొని తమవారముల నెగ్గించిరి. తుదకు రామచంద్రరావుగారు మునుపటిజీవితమును జనుప్రవయగ జేయు ననుబట్టి కేరళప్రాపంచిక భాగ్యములనల్ల జయప్రదనగల ఆత్మకృత్తివల్ల జయప్రద మగుటనను నీరెందువిషయములను గూర్చి, గంటన్నరనేపు, విద్యాభ్యాస గంభీరతవ్యాస మొనరిరి. తుదపరి జి. వీరరాఘవులుగారు రామచంద్రరావుత్రయమును జదివీరి. అధ్యక్షులకు వందనశ్రేణియితో సభ జయప్రదముగ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు

విన్నపము

పరిషత్తులో వ్యాసముల జరుప నిశ్చయించినవారును తీర్మానముల ప్రవేశపెట్టవలసినవారును తమతమ వ్యాసములను తీర్మానములను ఈనెల యిరువదియవ తేదీనాటికి సాకార్యస్థానమునకు తీర్చి బ్రాకించుచున్నాము. ఆనాడు కార్యక్రమము ముద్రితమగును. కావున వ్యాసాదుల సంపగోరెదను. ఈసారి సభకు బలువురు పండితులు దయచేసి మంచివ్యాసముల జరుపుటయు వినివేదకర కాలక్షేపములు చేయుటయు జరుగగలవు. పరిషత్తును గార్వరూపమునబెట్టి తోడ్పడుటకు దేశీయుల యింకొల్పవలయును. కావున దూరమునక శ్రమయనక ముఖ్యముగ సభకు దయచేయ బ్రాధికులు. రెండుతోట్ల యాంగ్లముచే బోషింపబడవలసిన సంస్థ నిట్లు క్రియాశూన్యముగ నుంచుట కళంక దాయకము గ నుండినది. ఇతర సభలతో నిమిత్తములేక దీనినే తగినస్థితిలో నడపుట మనసాంధ్రసోదరుల విధి. కావున సాంగ్రహించునను సభనుజ్జీవింపజేసి యానందించెదమగాక. పండితులు కవులు అభిమానులు ముఖ్యముగ దూరమునక శ్రమయనక దయచేయ బ్రాధింపుచున్నాము.

తలుకు } ఏలూరుపాటి రామభద్రచయ్యలు,
8-9-24 } సంయుక్తకార్యదర్శి.

నెల్లూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు

అయ్యా! నెల్లూరుతాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు మ.రా.రా.శ్రీ, కావలూరు లింగారెడ్డి గారియొక్క ఉద్యోగ పరిధిని ప్రతినిధిగానువలసి ఆంధ్రమునున్నది. మీరు చాల కాలమునుండి నెల్లూరు తాలూకాబోర్డుతో సంబంధము కలిగియున్నారు. కొంతకాలము నెల్లూరు తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షులుగను కొంతకాలము సభ్యులుగను నున్నారు. మీరు ప్రస్తుతము నెల్లూరు పారిశుద్ధ్య సంఘమునకు సామెనేటెడ్ కాన్సిలరుగను, నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు ఎడ్యుకేషన్ కాన్సిలు మెంబరుగను నుంటున్నారను. కో.ఆవరేజీపు సొసైటీలతో కూడా ఏదియో వీరికి సంబంధము కలదని వింటున్నాను. మీరు విశేష ఆంగ్లభాషాపరిచయము కానివారయ్యను ఆంగ్లభాషాపరిచయము గలవారికంటె నెక్కువ ప్రశంసనీయుగా తమయొక్క పరిపాలనముచేత వెల్లడించుచున్నారు. మీరు తమ తాదేదారులయందు విశేష అనురాగము గలవారు. ఇతర తాలూకాబోర్డులలో మైనర్ బ్యాటెన్సులను కొన్ని పాఠశాలలను కొంతమంది యుపాధ్యాయులను తీసివేయుటయేగాక దీనిబడి పంతుళ్ల లోకం అలవెన్ను ఇతర అలాటమెంట్ల భుక్తి చేసికొనగా రెడ్డిగారు తమ తాలూకాబోర్డులోని యుపాధ్యాయులకు ఎల్ల రోజులలోకం అలవెన్ను నిచ్చుటయేగాక ఈలోపల రెండుపాఠశాలలను నూతనముగ స్థాపించారు. దీనినిబట్టి రెడ్డిగారియొక్క పరిపాలనాసామర్థ్యము తెలియగలదు. రెడ్డిగారు బత్త తీసుకొనకుండ పనిచేయుచుండుటవలన వీరి పరిపాలనా కాలమునకు బోర్డునకు ఘనము 4 వేల రూపాయలు లాభము రాగలదు. రాగల ఎన్నెకలలో బోర్డుమెంబర్లు ఉదారపరితులగు వీరినే తిరుగ అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనుట యుక్తము—నెల్లూరు పురవాసి.

బెంగళూరు దేవాంగసంఘము

ఈనెల 6వ తేదీ శనివారము 4.30 గంటలకు బెంగళూరుసిటీ జుమ్మామసీద్ రోడ్డునందలి దేవాంగసంఘభవనము నందలి మైదాను రాజ్యభాగములనుండి అనేక దేవాంగప్రముఖులు సమావేశమైరి. ఉదారపరులగునట్టియు మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి గాంచినట్టియు ము|| రా|| శ్రీ, రామసాహేబు, యం. హంపయ్యగారు సమావేశమున కధ్యక్షులయిరి. దేవాంగ ప్రముఖులు మాత్రమేకాక తదితర మతము ఖులు ను సభ నలంకరించిరి. అట్టివారిలో ము|| రా|| శ్రీ. కే. హెచ్. రామయ్య. బి. ఏ., బారల్లాగారున్ను, బల్లారియందలి వ్యాయవాదులగు రాఘవాచార్య బి. ఏ., బి. యల్., గారు తమ రాకచే సభకుల కెల్లరకు ఆందమును కలుగజేసిరి.

సమావేశ కార్యక్రమము దైవప్రార్థనచే ప్రారంభింపబడి సంఘాభివృద్ధిని సూచించెను. పిమ్మట అగ్రాసనాధిపతి గారు తమ ప్రారంభోపన్యాసముచే సంఘసభ్యులకు మిక్కిలి ఉత్సాహమును కలిగించి ఎల్లరను నేటిదినము సమావేశమైన కార్యభాగమును నెరవేర్చుకొరిరి. అధ్యక్షులు తివ్యాసభివృద్ధిని గౌరవించ నందులకయి అభినందనము లాసంగి సంఘసభ్యులు సంఘభవించి, సంఘాభివృద్ధిని నెరవేర్చుటలెనని నుడివీరి. నారు యాసంఘము కొలది దినములలోనే యభివృద్ధి చెందవనియు, అందుచేత హిందూదేశదేవాంగమహాసభ జరుపడము అత్యావశ్యకమని సభకుల కెల్లరకును తేటతెల్లముగా తెల్పిరి. వారు యాసంఘమునకు ముఖ్యసహాయులై, సంఘసేవకై తమ శక్తికొలది పాటుపడుచురని దృఢముగా వక్కాణించి దేవాంగ మహాశయుల కెల్లరకమితోత్సాహమును కలిగించిరి. మతీయు సంఘప్రతినిధులు కొందరుచేరి ద్రవ్యమును నేకరించుటకయి దేవాలనముచేయుట సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశముగా యుండుటచని తెలియ జేసిరి.

అనంతరము రాజా సభాధూమణులగు దివాన్ బహదూరు, కే. పి. పుట్టన్నకెట్టి సి. బి. యి గారు సంఘముపై తమకు కల్గినవాత్సల్యముచే తమసందేశమును పంపియుండిరి. ఆనందేశము చదువబడుటచే సభకులు మిక్కిలి సంతోషించిరి.

ము|| రా|| శ్రీ. కే. హెచ్. రామయ్య బి. ఏ బారల్లాగారు సంఘాభివృద్ధికై, ఆత్మకృత్తియు, సోదర భావమును, సేవయును ముఖ్యమైన యనుకరణములని సూచించిరి. బల్లారి వ్యాయవాదులగు టి. రాఘవాచార్య బి. ఏ. బి. యల్ గారు ఆదేవిషయమునే తేటతెల్లముగా తెలియజేసిరి.

కార్యదర్శిగారి రిపోర్టులో సంఘమునకు ఇవ్వవలసేలూపాయలు బెంగళూరు దేవాంగమహాశయులవల్ల వాగాన మొసంగబడినదనిన్ని, అందు పదివేలరూపాయలు వనూలు కాబడినదనిన్ని తెలిపిరి. ఈసంఘమునకుగాను పండ్లొడుకుల రూపాయలు విలువగల భవనము బెంగళూరుసిటీ జుమ్మామసీద్ రోడ్డునందలి ఖరీదుకు తీసికోబడినది. మైసూరు గవర్న మెంటు వారు విద్యాధ్యయనకై హాస్టలు నిర్మించుటకు యాసంఘముకు ఉచితార్థముగ స్థలము నిచ్చుటకు తీర్పువొసంగినారు. దేవాంగ బీదబాలరకు అన్నదానము చేస్తూ విద్యాభివృద్ధిని కలుగజేయుడమునకు సుమారు ఒకలక్షరూపయలనిధి (ఫండు) ఏర్పడవలసిదగా నున్నది. కనుక దేవాంగమహాశయులు యాసంఘమునకు తోడ్పడి ద్రవ్య సహాయము చేయవలెనని కోరబడినది.

అధ్యక్షులకు వందనము లాసంగి సభను చాలించిరి.
(సంఘాభిమానులు)

నాణ్యమైన బనీనులు

ఈ దిగువ సుదహరించిన మిల్లులలో తయారగుచున్న బనీనులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలొననున్న, ఖద్దరు నూలులొననున్న, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్న, సకలమైనపట్టు, నున్నె, ప్రత్తి, వగైరాభారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరసమైనధరలకు, భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండేలాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాలుచేసి విక్రయించుచున్నాము.

వర్తకులకు (హోల్ సేలు) మొత్తపు బేరమునకు, కంట్రాక్టులకు చాలా వ్యాపారపిళ్ల కల్లుజేసినాము గనుక ధరలు తెలియగోరనవారు యిక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చాక్చేతుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బనీనులు ప్యాకెట్టు ౧ కి ఖరీదు, రు 6.0-0

మానేజరు:— ఆంధ్రహోజీరీమిల్సు,
(1458) బెజవాడ, పశ్చిమబెంగాలు.

గోదావరిజిల్లా సహకార సెంట్రల్ బ్యాంకులు

మన గోదావరిజిల్లాలో ప్రస్తుతము నాలుగు సహకార సెంట్రల్ బ్యాంకులు నాలుగు కార్యస్థానముల నిర్వహింపబడుచున్నవి! ఒకజిల్లాలో నాలుగు బ్యాంకులు వేరువేరుస్థలముల స్వతంత్రముగా నిర్వహింపబడుటచే నాల్గులు వేరువేరు కారణముల వలనపరిపానముగా నున్నవి. కాకినాడ, రాజమండ్రి, పట్టిబాపాంకులలో ప్రజాసానుభూతిని బడసి, హెచ్చుడిపాజిల్లా ఆకర్షించుచున్నవి. కాని ఈనాడు నవమొగిందునుటకు గ్రామసహకార సంఘములు వృద్ధిగా లేవు. అందుచే వైరెండుబ్యాంకులు డిపాజిటును గూడ త్రోసివేయుటకు తలపెట్టించుచున్నది. ఉద్యమముపై ప్రభాభిమానము కలుగు సమయములో డిపాజిట్లు త్రోసివేయుట ఉద్యమాభివృద్ధికి భంగకరము. రామచంద్రపురం అమలాపురం బ్యాంకులకు డిపాజిట్లు విశేషము లేవు. ప్రావిన్షియల్ బ్యాంక్ వీటికి ఆధారము. వీటికి చెందిన గ్రామసంఘములు, చాల అభివృద్ధిలో ఉన్నవి. చాలధనము వాడుచున్నది. ఇంకను వృద్ధిచేయుటకు అవకాశములున్నవి. రాజమండ్రి, కాకినాడ బ్యాంకులకు చెందిన గ్రామసంఘములు మెట్టగామారు లగుటచే విశేష ధనము వాడుట కవకాశమిచ్చుట లేదు. పట్టు ఎక్కువఅభివృద్ధిచేయు, అవకాశము తక్కువ. డిపాజిట్లుకలిగి పట్టాబ్యాంకులు ధనమసమోగించు అవకాశములేక అభివృద్ధిలేకుండా నున్నవి. అమలాపురం రామచంద్రపురం సెంట్రల్ బ్యాంకు డిపాజిట్లు లేక ప్రావిన్షియల్ బ్యాంకుపై ఆధారపడియుండుటచే గ్రామసంఘములకు వలయు సంత సహాయము చేయలేకున్నది. నాల్గొకర్యాలయముల నిర్వహణమునకు సిబ్బంది ఖర్చులకు వృథాగా ధనము చెచ్చింపబడుచున్నది. పై హేతువులచే జిల్లాలోని నాలుగు బ్యాంకులున్ను బలపీనముగనే యుండుట తగ్గించుచున్నది. ఒక బ్యాంకునుండి యింకొక బ్యాంకు పరస్పరసహాయము చేసుకొనుటకు ప్రస్తుత నిబంధనలు అంగీకరింపవు. కాబట్టి సహకారఉద్యమాభివృద్ధి కెక్కువ ఉపయోగము కలుగజేయుటకు అనువకు మార్గము ఏర్పరుచుటకు సహకార ఉద్యమాభిమాను లందరు ఈ విషయమై బాగుగా పరిశీలించి ఒక విధానము నిర్ణయింపవలసియున్నది.

2. ఈసందర్భములో జిల్లాలో యున్న వివిధ స్థానిక యూనియనుల సమైక్యసమన్వయ Council of Supervision ఏర్పాటుచేయు విషయమై సంప్రతింతుల యుక్తముగా నుండును. జిల్లాలోని యూనియనులు కూడా బ్యాంకువల్లనే కొన్ని బలమైన విగనను, కొన్ని బలహీనముగను, కొన్ని నామమాత్రా వశిష్టముగ నున్నవి. ఉద్యమాభివృద్ధికి తగవని జరుగుటలేదు. ధనములేని యూనియనులకు సహాయ మొనర్చుటకు, జిల్లాంతటిలోను ఉద్యమవిషయమై యూనియనుల ద్వారా ప్రజాభిలో సక్రమప్రచారము కలుగజేయుటకు యూనియను ప్రతినిధులు సెంట్రల్ బ్యాంకు ప్రతినిధులు సమావేశమయి వైయంశములను గూర్చి చర్చించి ఒక విధానము ఏర్పాటు చేయవలసిన ముఖ్యసరమయినది.

3. ఈసమావేశము రాజమహేంద్రవరమున ఏర్పాటుచేయుటకు మేము పూనుకొన్నాము. ఈ సమావేశము సెప్టెంబరుసంతమునగానిఅక్టోబరు పథమవారమునగాని జరుపబడును. తేదీయును సమావేశస్థలమున్ను ముందుప్రకటింపబడును. బ్యాంకుప్రతినిధులు, యూనియను ప్రతినిధులు, ఉద్యమాభివృద్ధికి జిల్లాకంతయు చెందిన సమస్య కావున తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు. జిల్లాలోని సహకార ఉద్యమాభిమాను లందరు ఈ సమావేశమునకు దయచేసి తగువిధానము నేర్పరుచుటలో సహాయమొనర్చ వేడుచున్నాము. ఈ సమావేశమునకు శ్రీ ఆసి సాంటురిజన్స్ వారిని కూడా ఆహ్వానించిమి. బ్యాంకు ప్రతినిధులు, యూనియను ప్రతినిధులు తమసంఘముల వ్యవహారమును తెలియజేయు పట్టికలతో రాబ్రాధితులు.

- 1. పాలకోడేటి గురుమూర్తి.
- 2. మైలవరపు సాంబశివరావు.
- 3. నరసింహదేవర సత్యనారాయణ.
- 4. ధార్యాడ రామమోహన రావు.

నుఖభోగిమాత్రలు

20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1.0-0
బలమునకు ధాతుపుష్టికి యూనానివైద్యు గీసిన విశేషముగ వాడుదురు. మొదటిరకము పంపగలము.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఇ న నా థె లి మ లే రి యా జ్వ ర ము ను

అమోఘముగా కుదుర్చును

1

మలేరియా జ్వరము వచ్చుకాలము ప్రారంభమైనది. అన్ని తేయాకు రబ్బరు తోటలలో ముఖ్యము ఉపయోగించవలసిన మలేరియా నివారణిని జ్వరము దుండుకొనుటకు ప్రత్యేకముగాను ఇది ముఖ్యముగా నుండును. అతిస్వల్పకాలములో కుదుర్చుగల సమర్థత మైన ఔషధము. శరీరమును శుద్ధిచేసి జ్వరగర్భము కరిగించును. 15 దినములలో పూర్తిగా వ్యాధిని కుదుర్చును. వ్యాధిని రానియక అటంకపఠముటకు రాతిపూట ఒకమాత్ర, ఉదయము ఒకమాత్రచొప్పున, పుచ్చుకొనించాలను. మలేరియాజ్వరము గానేరాను.

పసిడిడ్డలకు ద్రవముగానున్న ఇసనాథెలిని వాడుడు

ఇండియా, బర్మా, అందునిలోనుండు సోల్ పజంట్లు,

Gorio Ltd,

Post Box 59,

Fort Bombay.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మాసీ (లిమిటెడ్)

185, మాంట్యూరోడ్డు-మదరాసు, 66. చిక్ పేట, బెంగుళూర్ సిటీ.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపితమైనది.

నిర్దుష్టముగా తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములకు పుట్టినిల్లు.

సిద్ధ ముకరధ్యజ

(బై ప జ్వ ర త్నా వ లి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదాపధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి చెందియున్నది.

ఇందు శుద్ధిచేసిన రసము, బంగారము, కస్తూరి, పచ్చకర్పూరము మొదలగు విలువగల ద్రవ్యములు చేయున్నవి. పై గ్రంథములోని యోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా మాచే తయారుచేయబడి యున్నది.

శ్లో॥ స్వేచ్ఛాహరవిహారోః నకవాచిద్విషద్యతే॥ మేధాయుః కాంతిజననః కామోద్దీపన కృస్మహాకా॥
బుద్ధిని, ఆయురాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంతినిచ్చును. హెచ్చుగ ధాతుపుష్టి జేసి కామోద్దీపనము గలిగించును. అతిమూత్రము, క్షయ, శుఖరోగములు మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హెచ్చుగ నుపయోగకరము ఉపయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. వెల 25 మాత్రము రూ 5-0-0

వసూలైన మూలధనము రూ 1,45,959-4-0

మోసపు మందులవలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుటవలనను మోసపోకుడు.

“ఆంధ్ర” అను పదమును చక్కగ గమనింపుడు.

అన్ని కెవిన్సులకు, ఔషధశాలలకు,

వైద్యశాలలకు

టిన్ కర్పూర కార్డమమ్, సెనెగె మొదలగు పైకమును గలిగించు ఔషధములను తయారుచేయుటకు ఒక పరిశ్రమశాల కట్టబడినది. గవర్న మెంటువారు కొన్ని సదుపాయముల నొసంగుటచే ఏటిని మిక్కిలి చౌకధరలకు విక్రయించుటకు మాకు వీలు గలదు.

మెలిబ్రాండు టిన్ కర్పూరులకే వ్రాయుండు

టోకుగా విక్రయించు వారందరును ఉత్తరము వ్రాసిన ధరల

జాబితా పంపబడును.

“Depot for Burroughs Wellcome & Co.”

W. E. SMITH & Co. d.

Chemists, Druggists and Aerated Water Manufactu.

MOUNT ROAD, MADRAS.

Tel: KARDYL

Phone: 225

P.B. No. 314

Branches: Esplanade,

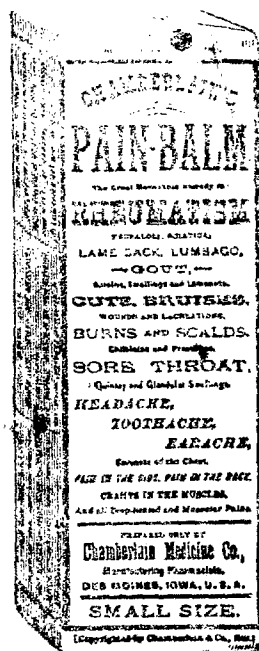
Vepery

Ootacamund.

Phone

37

102

చేపిర్లెన్లుగారి పెయిన్ బామ్

వార సుఖము, నడుము నొప్పి, కాలినగాయములు. శలనొప్పి, వండనొప్పి, నరుకులు, చెబ్బలు మున్నగునవి దీనివలన తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

83 దొరకును.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము

ఈ ఆపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగవృత్తి హస్తలాభమును, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము మంత్రశాస్త్రము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లపేక భూతవైద్యము, తమాషాలు విచిత్ర విశోదవిద్యలు గలవు. ఇంగ్లీషు క మనస్సుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట శరీరములెని తలకాయుచేత మాలిపొడించుట భూమిపైన గజముమోస్తన గాలిలో మనస్సుని నిధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథములు చదివిన అత్యున్నతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చును. ప్లాము. దీని వెల 4-0-0 లు (211888-8 బి. ఆర్. శాస్త్రీనం శాస్త్రుడు, ఒంగోలు, బూ గురుకొల్లా.

గాంధీదైవజుడు

ధర్మవ్యాయమైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన, కమరుబిట్టి చూడకయే సరియైన భావిఫలితమును వ్రాసిపంపెదము. మీ కవరును కూడ మీకే పంపివేసెదము. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును కవరుమీద వ్రాయవలెను జాతకముయొక్క నకలు పంపిన సంగతి ఫలము మానవాదిక వ్రాసిపంపుదును. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నకు, 0-4-0 నం|| ఫలమువ్రాయ, 2-0-0. విలాసము అంజనేయస్వామిశ్రీహరిహరయను తిరుత్తణి-చిత్రాధి డిస్ట్రిబ్యు.

వైద్యుని విలువను, వైద్యుని సామర్థ్యమును గుఱించి వైద్యులే అంగీకరించి యున్నారు

ఆతంకనిగ్రహమాత్రలు

అన్ని జాతులవారును ఏవయనుచుండెనను శ్రీ పురుషులు కాలవ్యత్యాసములేక తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులే అంగీకరించియున్నారు. ఉపయోగించి దీని నిజమును తెలుపుకొనడు.

82 మాత్రలగుట డచ్చా 1-కిర రూ 1-0-0

ఉత్తరము వ్రాసిన గ్యూటర్లగు డిచిరముగా పంపబడును

ఆతంకనిగ్రహ ఫార్మాసీ

219

26, బాడ్యే, మద్రాసు

మోహనీ తెలము

5 తు|| నూనెల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇదిచునోపక్రియము కేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదేవులు, వ్యాగములు మొదలగువారికి నుఖనిద్ర, విక్రాంతినిచ్చును. నుండరల మోహలాపణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ లెంది కాపాడును. ఈతెలమునంజేకల రవణీయమగు నువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాది చువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకును పరిమళము వ్యాపించును తలలోమందును పుట్ట నివర్చును. దీనియందు మనోహరమగు నువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పునబడి యున్నాము. వేయేలక సాపకీలిందిన నిజము తెలియగలదు అమ్మోం... ముడిపా. మొదరాసు - బొంబాయి

అమృతాంజనము

కవచారి

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0

దగ్గు క్యాపిటోళిములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గు. కితకాలమున ప్రబలింతు దగ్గు. క్యాపిటోళిముల నూత్న వాళములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఈబుసము, తుయ్యగ్గు దగ్గుట సేవిచలవసిన జంతు దగ్గు విధమును బట్టి యుండును.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా1-కి 0-10-0; డజను 1-కి 6-4-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-2-0 డజన్ 1 కి 1-4-0

ఈదంతచూరముతో పండ్లుతోముటువలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్లనుండి రక్తము కారకుండును నోటిదుగ్గంధములేక యుండును. పండ్లుముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

కర్మసామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

మందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0 8-0 వి. పి. 0-13-0

ఒక డబ్బీతైలము వినువక గాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలుమానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వముకలిగి వాచా లేరును. ఈతైలము మంచినూనెన గలిగి మిగడవలె నుండును.

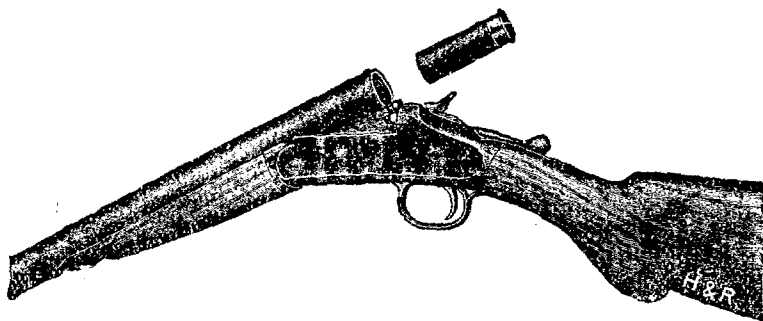
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - తోడింగు తుపాకులు

17 వ లు వి ధ మాదిరీలతో గలవు.

ధర రూ 48 లు నుండి

రూ 215 వరకు గలదు.

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - తోడింగు టాపు లీవరు హామరు 12 బోర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న విక్టరు ఎజెక్టరు అమెరికన్ గన్ కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 48/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - తోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు, 30 అంగుళముల బారలుగలవి, యు. ఎస్. ఏ. లోనున్న స్టీ వెన్న ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 52½/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - తోడింగు టాపు లీవరు హామరు ఎజెక్టరు తుపాకులు 12 బోరులు, లోనికి గాలిప్రవేశించుటకు పీలులేని 36 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లో నున్న హారింగటన్ అండు రిచ్చర్జన్ ఆరమ్ము కంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 60/

సింగిల్ బారల్ బీచ్ - తోడింగు 12 బోరుల హామరు బ్రీచ్ డ్రైడ్ వాట్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. టాపు లీవరు, 30 అంగుళముల ఉక్కు బారలుగలవి. యు. ఎస్. ఏ. లో నున్న స్టీ వెన్న ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 60/

సింగిల్ బారల్ 2 హెట్లబోల్డు ఆక్స్ తుపాకీ, అపాయములేని 12 బోరులుగలవి. జగ్గు నీలో తయారుచేయబడినది. రూ 65/

3 వర్ ఫెట్ట సింగిల్ బారల్ బ్రీచి - తోడింగు తుపాకీ 12 బోరులు గలవి. మాకుగాను ప్రత్యేకముగా 36 అంగుళముల ఎక్స్ప్లొజివ్ ప్రత్యేకఉక్కు బారలుతో బెల్లి యమునందు తయారుచేయబడినది. వాల్ వల్ ఉడ్ స్టాకు, ఫోర్ ఎండుగలవి. అన్నివిధముల కేటలకుతగిన అమోఘమైన తుపాకీ. తేలికయైనది, చేతితో నులభముగా తీసుకొని పోవచ్చును. 5½ ఎల్. వి. పానుల బరువుగలవి. 1 కి ధర రూ 80/

సింగిల్ బారల్ బ్రీచ్ - తోడింగు 12 బోరుల డ్రైడ్ లీవరు హామర్ ఎజెక్టరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు పీలులేనట్లు తయారుచేయబడిన 12 అంగుళముల

ఉక్కు బారలు గలవి. లండనులోనున్న మిడ్లాండు గన్ కంపెనీవారిచే తయారు చేయబడినది. రూ 85/

డిటా డిటా డిటా డిటా బర్మింగ్ హాము సి. జి. బాన్ చిల్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 90/

సింగిల్ బారల్ సెమిహామరులైన 12 బోరుల ఎజెక్టరు, 32 అంగుళముల బారలు గల తుపాకీ లండనులోనున్న వెల్లిఅండుస్కాట్టుకంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రూ 95/

డిటా డిటా డిటా 34 అంగుళముల బారలుగలవి. రూ 97½/

డిటా డిటా డిటా 36 అంగుళముల బారలుగలవి. రూ 100/

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామర్ లెస్ గాఫర్ అపాయములేని తుపాకీ. చెక్కర్డ్ ఫోర్ ఎండు అండు స్టాకు, మార్టిని ఆక్స్, 32 అంగుళముల బారల్ గలవి. లండ నులోనున్న డబ్ల్యూ. డబ్ల్యూ. గ్రీన్ కంపెనీచే తయారుచేయబడినది. రూ 110

సింగిల్ బారలు 12 బోరుల హామరు హాండు - మేడ్ తుపాకీ. ఫోర్ వర్షలాకు, 32 అంగుళముల బారలుగలవి. లండనులోనున్న సి. పేవిఅండు సన్స్ వారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 127½/

డిటా డిటా డిటా డిటా బార్ లావతో సహా రూ 135/

సింగిల్ బారల్ హాండు - మేడ్ బ్రీచి - తోడింగు 12 బోరుల టాపులీవరు వాన్ ఎజె క్టరు వైడు హామరు తుపాకులు. గాలి లోన ప్రవేశించుటకు పీలులేనట్టి ఉక్కు బారలు. ఫోర్ వర్షలాకులు గలవి. లండనులోనున్న వెల్లి అండు స్కాట్టుకంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది. రూ 165/

డిటా డిటా మిక్సిలి మేలైన బారులాకులు గలవి. రూ 180/

సింగిల్ బారల్ హామర్ లెస్ హాండు మేడ్ 12 బోరుల తుపాకీ. ఆటోమాటిక్ సేఫ్టి. మిక్సిలి మేలైనది. చెక్కర్డ్ ఫోర్ ఎండు, పిష్టల్ గ్రెడ్ స్టాకు, మిక్సిలి మేలైన డ్రైడ్ లాకు గలవి. రూ 215/

తుపాకులు, రైఫులు, టివాల్యూలు, పిస్టళ్లు మొదలగునవి రిపేరుచేయు కాఫీ 4 సం॥ముల అనుభవము గలిగినట్టి మిక్సిలి ప్రవీణుడైన ఆయుధాధికారి విచారణక్రింద గలదు. మాధరలు మిక్సిలి న్యాయమైనవి, ముఖ్యముగా మాన్వల్ విక్రయమునకు తీసిన తుపాకులను రిపేరుచేయకలసినవగుదు మాకే నేరులో శంప బడుచున్నది.

స్పెన్సర్ & కో. లిమిటెడ్.,
మదరాసు.

చెన్నరాజుగారిలో యున్న యితరకంపెనీ లన్నిటి కంటెను మేము సరసముగా సరపరా చేయుచున్నామని రుజువుచేయగలము. ఆయుధము లన్నియు బాగుగా మా ప్రవీణునిచే బుల్లెటు పాటతో సహా పరీక్షింపబడి తరువారే పంపబడును.

SPENCER & CO. Ltd., MADRAS.